

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)
ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΤΗΣ Β' ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΗΣ Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

Από : 4 Οκτωβρίου 1982 Μέχρι : 30 Σεπτεμβρίου 1983

ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΑΛΕΥΡΑ

34. Ομιλία του στη συζήτηση, αναφοράς του Πανελληνίου Συλλόγου Θεοφιλών με την οποία ζητά τη μονιμοποίησή του μελών του, τομ. Η', σ. 7272, 7273.
35. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Προεδρίας Κυβερνήσεως «Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διδασκαλίας», τομ. Θ', σ. 695, 699, 759, τομ. Γ', σ. 789, 811, 817, 819, 823, 828, 829, 832, 834, 837, 838, 841, 843, 853, 857, 878, 884, 888 895, 896, 897, 898, 902, 903, 904, 905.
36. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Δικαιοσύνης, «Έξοδος από την υπηρεσία δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες διατάξεις», τομ. Γ', σ. 1095, 1096, 1124, 1133, 1183, 1186, 1187, 1189.
37. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Υγείας και Πρόνοιας «Εθνικό Σύστημα Υγείας», τομ. Γ', σ. 1428.

ΣΕΡΓΙΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

1. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εσωτερικών ανα-
τάρρηση του σταυρού προτίμησης υπέρ των υποψηφίων βουλευ-
τών» και τροποποίηση και αντικατάσταση των σχετικών διατά-
ξεων της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκλογή των βουλευτών»,
τομ. Α', σ. 404.
2. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Δικαιοσύνης «αύ-
ρωση ως Κώδικα του σχεδίου νόμου : Εφαρμογή της συνταγμα-
τικής αρχής της ισότητας ανδρών και γυναικών στον Αστικό Κώ-
δικα, τον Εισαγωγικό του Νόμο, την Εμπορική Νομοθεσία και
τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, καθώς και μερικός εκσυγχρο-
νισμός των διατάξεων του Αστικού Κώδικα, που αφορούν το Οί-
κογενειακό Δίκαιο», τομ. Γ', σ. 2786.
3. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Δικαιοσύνης «αύ-
ξηση του αριθμού των οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών
σύστασης και ανασύστασης Ειρηνοδικείων και άλλες διατάξεις»,
τομ. Δ', σ. 3253, 3259.
4. Ομιλία του στη συζήτηση για την άρση της ασυλίας του βουλευτού
Γ. Φαράκου, τομ. Ζ', σ. 6043.
5. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Δικαιοσύνης «τρο-
ποποιήσεις διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής
Δικονομίας, του Κώδικα των Δικηγόρων, σύστασης Ειδικών Νο-
μοπαρασκευαστικών Επιτροπών και ρύθμιση θεμάτων της Δικαιο-
σύνης», τομ. Ζ', σ. 6539, 6541, τομ. Η', σ. 6715, 6728, 6732, 6738,
6744.
6. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Υγείας και Πρό-
νοιας «Εθνικό Σύστημα Υγείας», τομ. Γ', σ. 1484, τομ. ΙΑ', σ.
1581, 1642, 1656, 1843.
7. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Προεδρίας Κυ-
βερνήσεως «τροποποίηση και συμπλήρωση υπαλληλικών διατά-
ξεων», τομ. ΙΑ', σ. 2278, 2279.

ΣΕΡΦΙΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

1. Ομιλία του κατά το πολιτικό μνημόσυνο του τ. βουλευτού Χρ.
Στράτου, τομ. Γ', σ. 2345.
2. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Δημόσιας Τάξεως
αποκατάσταση του προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας που
διώχθηκε για πολιτικούς λόγους και ρύθμιση θεμάτων του προσω-
πικού των Σωμάτων αυτών, που είναι στην ενέργεια», τομ. Ε',
σ. 4045, 4161.
3. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Παιδείας
«για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι.», τομ. Β', σ. 5199.
4. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Αμύνης
«τροποποίηση και συμπλήρωση του Ν.Δ.178/1969, του Ν.Δ.
445/1974 και ρύθμιση συναφών θεμάτων», τομ. Θ', σ. 74.

ΣΕΧΙΩΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

1. Τηλεγράφημά του για την εκλογή Κοσμητόρων και Γραμματέων
της Β' Συνόδου της Γ' Περιόδου της Βουλής, τομ. Α', σ. 6 - 7.
2. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Υγείας και Πρό-
νοιας «Εθνικό Σύστημα Υγείας», τομ. ΙΑ', σ. 1690.

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

1. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Παιδείας
«για την επιστημονική - παιδαγωγική καθοδήγηση και τη διό-
κιση στη Γενική και τη Μέση Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαί-
δευση», τομ. Α', σ. 55, 106, 114, 119, 451, 462, 467, 557, 563,
568, 573, 575, 578, 586, 594, 607, 641.
2. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εσωτερικών ανα-
τάρρηση του σταυρού προτίμησης υπέρ των υποψηφίων βουλευ-
τών» και τροποποίηση και αντικατάσταση των σχετικών διατά-
ξεων της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκλογή των βουλευτών»,
τομ. Α', σ. 281.

3. Ομιλία του στη συζήτηση ερώτησών του σχετικά : α) με από-
φαση του Νομάρχου Καστοριάς να κηρύξει τις οικοδομικές άδειες
στην Κοινότητα Μεσοποταμιάς - Καστοριάς, β) με τη λήψη μέ-
τρων για τη βελτίωση των συνθηκών οδικής σύνδεσης του Νομού
Καστοριάς με τις βασικές αρτηρίες του εθνικού οδικού δικτύου,
τομ. Δ', σ. 3707, 3710.
4. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Γεωργίας «για
την κατάργηση των διατάξεων του Ν. Δ/τος «περί ρυθμίσεως θε-
μάτων αποστραγγισθίων γαιών λίμνης Βοϊβηίδος (Κάρλας)
και του Ν. 351/76 «περί τροποποιήσεως του Ν.Δ. 130/74 και ρυ-
θμίσεως συναφών θεμάτων», τομ. Ε', σ. 4539, 4545.
5. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων «Εισαγωγή σπουδαστών στην τριτοβάθμια
Εκπαίδευση», τομ. ΣΤ', σ. 5510, 5593, 5617, 5623, 5628, 5630,
5638.
6. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Αμύνης
«Εκπαίδευση των Στελεχών του Στρατού Ξηράς» τομ. Γ', σ. 1227,
1231, 1233, 1234, 1237, 1239.

ΣΗΜΙΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

1. Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με τη λήψη μέτρων
στον τομέα των τιμών και των επιδοτήσεων όπως και της διάθε-
σης των αγροτικών προϊόντων τομ. Α', σ. 781.
2. Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με τον έλεγχο των
κυκλωμάτων εισαγωγών, συμμετοχή στα όργανα ελέγχου κρε-
τών αντιπροσώπων των αγροτικών οργανώσεων, συμπίεση των
κερδών κ.λπ., τομ. Α', σ. 788, 789.
3. Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με το ισοζύγιο
ανταλλαγών προϊόντων Ελλάδας - ΕΟΚ και την αντιμετώπιση
της αντιστροφής των όρων σε βάρος της γεωργίας, του εξωτερικού
εμπορίου και των γενικότερων εθνικών συμφερόντων, τομ. Β', σ.
1846.
4. Ομιλία του στη συζήτηση ερώτησης, σχετικά με τη λήψη μέτρων
για την ανάπτυξη και αξιοποίηση των δασών τομ. Β', σ. 1852.
5. Ομιλία του στη συζήτηση των νομοσχεδίων Υπ. Οικονομικών
«Κύρωση του Προϋπολογισμού του Κράτους, Οικονομικού έτους
1983», β) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους, Οικονομικού
έτους 1981» και γ) «Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους,
Οικονομικού έτους 1981», τομ. Γ', σ. 2452, 2453.
7. Ομιλία του στη συζήτηση ερώτησης, σχετικά με το καθαρό ταμεια-
κό όφελος της Ελλάδας για το 1982, τις εισπράξεις από την ΕΟΚ,
τις απώλειες από την μεταβίβαση δασμών γεωργικών εισφορών,
τις δαπάνες της Χώρας λόγω της συμμετοχής μας στην ΕΟΚ και
και τις απώλειες στην Εθνική Οικονομία και αποσύρσεις αγροτι-
κών προϊόντων, τομ. Γ', σ. 2760, 2762.
7. Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με τη γεωργική
πολιτική της Κυβέρνησης, τομ. Ζ', σ. 6240, 6242, 5807, 5810,
5813, 5831.
8. Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με την πιστωτική
πολιτική της ΑΤΕ, τομ. Ζ', σ. 6181, 6183, 6186.
9. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Γεωργίας «Αγρο-
τικές Συνδικαλιστικές οργανώσεις», τομ. Ζ', σ. 6220, 6272, 6280,
6299, 6306.

ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

1. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εσωτερικών ανα-
τάρρηση του σταυρού προτίμησης υπέρ των υποψηφίων βουλευ-
τών» και τροποποίηση και αντικατάσταση των σχετικών διατά-
ξεων της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκλογή των βουλευτών»,
τομ. Α', σ. 421.
2. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Υγείας και Πρό-
νοιας «Ίδρυση, οργάνωση και αρμοδιότητες του Εθνικού Οργανι-
σμού Φαρμάκων (ΕΟΦ) της Εθνικής Φαρμακοβιομηχανίας (ΕΦ)
της Κρατικής Φαρμακαποθήκης (ΚΦ) και την τροποποίηση και
συμπλήρωση της Φαρμακευτικής νομοθεσίας», τομ. Β', σ. 1699.
3. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Προεδρίας Κυ-
βερνήσεως «για την πρόσληψη στο Δημόσιο τομέα και άλλες δια-
τάξεις», τομ. Β', σ. 1827, τομ. Γ', σ. 2209, 2228.
4. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Εθνικής Οικονο-
μίας «Κοινωνικοποίηση των επιχειρήσεων δημόσιας χαρακτήρα
ή κοινής ωφέλειας», τομ. Η', σ. 7031, 7032.
5. Ομιλία του στη συζήτηση του νομοσχεδίου Υπ. Υγείας και Πρό-
νοιας «Εθνικό Σύστημα Υγείας», τομ. Γ', σ. 1453.

ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

1. Ομιλία του στη συζήτηση επερώτησης, σχετικά με το Πυροσβε-
στικό Σύστημα, τομ. Α', σ. 501 μέχρι 507, 509.

δους, για να μπορεί ο αγρότης και να αντιμετωπίσει τις βιοτικές ανάγκες, αλλά να συνεχίσει και την καλλιεργητική του δραστηριότητα.

Πώς αντιμετωπίσαν αυτό το πρόβλημα όλες οι Κυβερνήσεις που επί 40 ολόκληρα χρόνια κυβέρνησαν τη Χώρα μας και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια οι Κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας; Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν αναγνώρισε ποτέ ότι οι τιμές των αγροτικών προϊόντων πρέπει να παίρνουν υπ' όψη το κόστος της παραγωγής. Ίσχυρίζονται ότι δεν μπορεί να υπάρξει κόστος παραγωγής στα αγροτικά προϊόντα, όπως υπάρχει σε όλα τ' άλλα βιομηχανικά προϊόντα. Την ίδια θέση όμως έχει και η σημερινή Κυβέρνηση. Και η σημερινή Κυβέρνηση δεν αναγνωρίζει ότι στα αγροτικά προϊόντα υπάρχει κόστος παραγωγής. 'Ανέφερε ο συνάδελφος κ. Λουλές τις δηλώσεις του κ. Υπουργού της Γεωργίας.

Έτσι, λοιπόν, με την άρνηση της Κυβέρνησης να αναγνωρίσει το κόστος της παραγωγής για τα αγροτικά προϊόντα εξ αιτίας της δομής της αγροτικής μας οικονομίας, το πρόβλημα αυτό, το σπουδαίο, το βασικό, που είναι άμεσο πρόβλημα, μεταβάλλεται και αυτό σε όραμα, όπως όλες οι άλλες υποσχέσεις που έδωσε μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση προεκλογικά.

Οι τιμές ασφαλείας που δόθηκαν φέτος το 1982, δεν καλύπτουν το κόστος παραγωγής. Η αύξηση που δόθηκε ήταν 10% με 20%, ενώ είναι γνωστό ότι τα έξοδα και ο τιμαριθμός της ζωής σήμερα φθάνει τα 30%. Ο πληθωρισμός κυμαίνεται, ή μάλλον πρὸς το τέλος του χρόνου θα φθάσει γύρω στο 25%. Συνεπώς, υπάρχει μία μείωση του εισοδήματος των αγροτών σε σχέση με πέρυσι, άπὸ 15% μέχρι 20%. Θα σας αναφέρω και ἐγώ ένα παράδειγμα κοντά στα άλλα που ανέφερε ο συνάδελφος, κ. Λουλές. Θα πάρουμε ένα προϊόν βασικό που είναι και επίκαιρο αυτή τη στιγμή, το λάδι. 'Ακόμα μέχρι σήμερα δεν έχει καθοριστεί τιμή ασφαλείας και ενώ είμαστε ἐν ὄψει της παραγωγής υπάρχει μόνο η τιμή ασφαλείας της ΕΟΚ. Ποιά είναι η τιμή αυτή που καθόρισε η ΕΟΚ; Η τιμή ασφαλείας είναι 135 δραχμές, 15 δραχμές η επιδότηση φέτος και 12 δραχμές ἀπὸ τη μείωση της πράσινης δραχμής, δηλαδή συνολικά 162 δραχμές θα πρέπει να εισπράξει φέτος ο έλαιοπαραγωγός για λάδι τριών βαθμῶν. Φυσικά αυτή η τιμή είναι πλασματική, δεν είναι πραγματική, γιατί υπάρχουν ένα σωρό κρατήσεις, υπάρχουν ένα σωρό άλλα πράγματα, τα οποία επιδρουν στη μείωση περισσότερο της τιμής του λαδιού. Πόσο κοστίζει το λάδι φέτος; Την Κυριακή που μᾶς πέρασε έγινε μία σύσκεψη με πρωτοβουλία της Γενικής Συνομοσπονδίας των 'Αγροτικών Συλλόγων στην Καλαμάτα για το λάδι ειδικά. Με στοιχεία συγκεκριμένα οι οργανώσεις των έλαιοπαραγωγῶν διαπίστωσαν ότι η τιμή του λαδιού, φέτος είναι γύρω στις 180 με 185 δραχμές το κιλό.

Εάν μείνουν οι τιμές ασφαλείας, όπως λέει η ΕΟΚ, τότε θα έχουμε μία σημαντική μείωση του εισοδήματος των αγροτών για φέτος και γι' αυτό χρειάζεται απαραίτητα και είναι ἀπαιτήση των έλαιοπαραγωγῶν, η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της ΕΟΚ και την τιμή του κόστους να συμπληρωθεί ἀπὸ ἐθνική επιδότηση, όπως πέρυσι, με τις 17 δραχμές.

Έτσι με βάση αυτά τα στοιχεία, έχουμε μία συνεχή μείωση του βιοτικού επιπέδου των αγροτών, εξ αιτίας των χαμηλών τιμών των αγροτικών προϊόντων. 'Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής είναι η εγκατάλειψη της υπαίθρου, κυρίως ἀπὸ τους νέους ανθρώπους. Αυτό είναι διαπιστωμένο. Σε μερικές δε περιοχές η μείωση του πληθυσμού έχει ἐθνική σημασία και πρέπει η Κυβέρνηση σοβαρά να το πάρει υπ' όψη της.

Και ενώ είναι πολύ φειδωλή η Κυβέρνηση, ὅσον ἀφορᾷ τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, ἀντίθετα είναι χουβαρδάδικη, όταν πρόκειται να επιδοτήσει τους καπνεμπόρους ή τους εργοστασιάρχες ντομάτας, όπως ἀνέφερε ο συνάδελφος κ. Λουλές.

Όσον ἀφορᾷ το λάδι, η ΕΟΚ δίνει μία επιδότηση στους τυποποιητές λαδιού, εργοστασιάρχες 19,50 με τη δικαιολογία ότι θα πέσει η τιμή του λαδιού στην κατανάλωση. 'Αλλά ούτε η ίδια η ΕΟΚ δεν πιστεύει ότι γίνεται αυτό και έχει ἀμφιβολίες κατά πόσο ἀπὸ την επιδότηση αυτή επωφελεῖται η κατανάλωση, ή πηγαίνουν αυτές οι 19,50 στην τσέπη των βιομηχάνων.

Εδώ βέβαια ἀκόμα και ο κ. Υπουργός Γεωργίας δέχτηκε ότι έχουμε συνεχή μείωση του εισοδήματος των αγροτών. 'Αναφέρθηκε το 7,7 και ἂν προσθέσουμε και τις επιδοτήσεις, κατεβαίνει στο 4,1.

Κυρίως η μείωση αυτή, που ἀγκυχιάζει όλα τα προϊόντα, ὀφείλεται πρώτα — πρώτα στη μείωση της καλλιέργειας των ξεχαρτεμένων, ὀφείλεται στα τεράστια ἀποθέματα των αγροτικών προϊόντων,

που είναι ἀπούλητα, ὅπως καπνά, σταφίδα, λάδι, κρασί και στην καταστροφή των ὀπωροκηπευτικών, που συντελούν, στην μείωση του εισοδήματος των αγροτών κάθε χρόνο.

Την εὐθύνη ἀκόμα έχει και η ΕΟΚ, γιατί βάζει τέτοιους περιορισμούς, που πράγματι ούτε τιμές ικανοποιητικές μπορεί να ἀπολαύσει ο αγρότης, αλλά ούτε μπορεί να διαθέσει τα προϊόντα του σε ἀγορές ἐκτὸς της ΕΟΚ.

Γι' αυτό ἀκριβώς ἐπερωτᾶμε την Κυβέρνηση, γιατί δεν παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα, οὕτως ὥστε το ἐξόδημα των αγροτών να βρίσκεται σε ικανοποιητικό ἐπίπεδο κάνοντας δεκτό το αἷτημα των αγροτών, ὥστε οι τιμές των αγροτικών προϊόντων να παίρνουν υπ' όψη το κόστος παραγωγής και να ἀφήνουν και ένα περιθώριο κέρδους, για να μπορέσει ο αγρότης να ζήσει την οἰκογένειά του και να συνεχίσει την καλλιεργητική του δραστηριότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). 'Ο κ. Κάππος θα μιλήσει; ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Παραιτούμαι, κύριε Πρόεδρε, και επιφυλάσσομαι μετὰ την ὁμιλία του κ. Υπουργού να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Τὸ ἴδιο και ὁ κ. Σαχίνης. 'Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κυρίες και κύριοι, οι κύριοι ἐπερωτώντες περιέγραψαν με τα μελανότερα χρώματα μία καταστροφική κατάσταση της 'Ελληνικής γεωργίας, η ὁποία ὁμως στη πραγματικότητα δεν υπάρχει.

Τὸ σύστημα βέβαια τὸ ὁποῖο ἐφαρμόζεται σήμερα για την κροώθηση της παραγωγής και για την ἐμπορία, είναι ένα σύστημα τὸ ὁποῖο η σημερινή Κυβέρνηση κληρονόμησε και δεν μπορεί να τὸ ἀλλάξει μέσα στὸν ἕνα χρόνο που διαχειρίζεται τὰ δημόσια πράγματα.

Η σημερινή Κυβέρνηση δουλεύει μ' αὐτὸ τὸ σύστημα σε μεγάλο βαθμό. Έχει κάνει ὅμως ἀλλαγές οι ὁποῖες δείχνουν καθαρά, ὅτι βρίσκεται σε μία πορεία που θα ὀδηγήσει σε ριζικές ὀργανωτικές ἀλλαγές, σε ἀλλαγές στὸν τρόπο παραγωγής και σε ἀλλαγές στὸν τρόπο ἐμπορίας και μεταποίησης.

Μία πρώτη θέση την ὁποία υποστήριξαν οι ἐπερωτώντες βουλευτές είναι ὅτι οι τιμές οι ὁποῖες καθορίζονται κυρίως με τις συζητήσεις οι ὁποῖες γίνονται στην ΕΟΚ και δεν λαμβάνει η Κυβέρνηση υπ' όψη της τὰ κριτήρια, τὰ ὁποῖα θα ἔπρεπε να λάβει με βάση τὰ ἐλληνικά δεδομένα.

Πρέπει να τονίσω, ὅτι οι τιμές, οι ὁποῖες ἰσχύουν σήμερα στην 'Ελλάδα, είναι ἐκείνες οι ὁποῖες διαμορφώνονται ἀπὸ την 'Ελληνική Κυβέρνηση με δύο κριτήρια: Τὸ συμφέρον τοῦ 'Ελληνα ἀγρότη και την ἀνάπτυξη της ἀγροτικής παραγωγής μέσα στις δυνατότητες της 'Ελληνικής οἰκονομίας.

Εάν η Κυβέρνηση δεν ἐφαρμόζει πολλές φορές τιμές οι ὁποῖες ζητούνται ἀπὸ τους ἀγροτικούς συλλόγους, ή ἀπὸ ἄλλους συλλογικούς φορείς της γεωργίας, τοῦτο δεν συμβαίνει διότι έχει την ἄλφα ή βήτα ὑποχρέωση, ἀλλά κυρίως διότι πιστεύει ὅτι οι τιμές αυτές δεν ἀνταποκρίνονται στὸ συλλογικὸ συμφέρον, δεν ἀνταποκρίνονται στην προσπάθεια της συνολικής ἀνάπτυξης της οἰκονομίας.

Θὰ σας φέρω μερικά παραδείγματα: Ὑπῆρχε τὸ αἷτημα για αὐξημένες τιμές σταριού. Η Κυβέρνηση ἔπρεπε να σταθμίσει ἀνάμεσα στην ἀνάγκη ἀνάπτυξης της καλλιέργειας τοῦ μαλακοῦ σταριού και τοῦ σκληροῦ σταριού και της καλλιέργειας τοῦ καλαμποκιοῦ. Οι ὕψηλές τιμές τοῦ μαλακοῦ σταριού ὀδηγοῦν πολλές φορές στην ὑποκατάσταση της καλλιέργειας τοῦ καλαμποκιοῦ με τὸ μαλακὸ σῆται. Η ἐθνική ὅμως οἰκονομία έχει ἀνάγκη τὸ καλαμπόκι, τὸ ὁποῖο είναι ζωτροφὴ και για αὐτὸ η Κυβέρνηση πήρε την ἀπόφαση να προωθήσει, να θεωρήσει σὰν καλλιέργεια, η ὁποία ἐνισχύεται, τὸ καλαμπόκι και ὅχι τὸ μαλακὸ σῆται.

Πῶς μπορεί να ἐκφραστεί αὐτή η διάκριση; Η διάκριση αὐτή ἐκφράζεται και με την τιμή, ὥστε να ξέρουν οι παραγωγοί, ὅτι ἂν στραφούν πρὸς την καλλιέργεια τοῦ καλαμποκιοῦ, θα ἔχουν αὐξημένο ἐισόδημα.

Τὸ ἴδιο ἰσχύει γενικά και για τὴ μεταχείριση της παραγωγής, η ὁποία ἀφορᾷ ζωτροφές. Η Χώρα μας είναι ἐλλειμματική σε ζωτροφές και γι' αὐτὸ προσπαθήσαμε οι τιμές, ὡς πρὸς τις ζωτροφές, να είναι ὕψηλότερες ἀπὸ ὅ,τι είναι οι τιμές στα ἄλλα δημητριακά.

Εἶναι, λοιπόν, μία πολιτική η ὁποία βρίσκεται πίσω ἀπὸ τις τιμές, ὅχι μόνο γενικότερη οἰκονομική πολιτική, ἀλλά και πολιτική για τὴν προώθηση ἐνὸς ὀρισμένου τύπου παραγωγής.

Ὑπάρχουν και ἄλλα προϊόντα που η Κυβέρνηση δεν πήρε συγκεκριμένα μέτρα, διότι θεωρήσε ὅτι οι γενικές συνθήκες είναι εὐνοϊκές, ὅτι δεν χρειάζονται ἐνισχύσεις, αὐτὸ π.χ. ἀφορᾷ την βιομηχανική ντομάτα.

Όταν η Κυβέρνηση πήρε αποφάσεις για τις τιμές, προσπάθησε με βάση γενικότερα κριτήρια να κάνει όρισμένες διαφοροποιήσεις για να μπορέσει να ενισχύσει εκείνους τους παραγωγούς οι οποίοι έχουν χαμηλότερο εισόδημα, δηλαδή εκείνους οι οποίοι χρειάζονται και περισσότερη ενίσχυση.

Η Κυβέρνηση είναι αντίθετη με την άποψη ότι οι τιμές πρέπει να είναι γραμμικές, θα εφαρμόζονται σε όλους ανεξαιρέτα, άσχετα από το επάγγελμα το οποίο έχουν, άσχετα από το μέγεθος της εκμετάλλευσής, άσχετα από την περιοχή που βρίσκονται.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη, γιατί, ότι θα ενισχυθούν άκριβώς εκείνοι οι οποίοι έχουν ανάγκη μεγαλύτερης ενίσχυσης και αυτό ανταποκρίνεται στην επιταγή της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Αναφέρω ένδεικτικά, ότι στο μαλακό στάρι υπήρχαν τέσσερις διαφοροποιήσεις. Διαφορετικές τιμές για τους παραγωγούς όρειων περιοχών, με εκμετάλλευση κάτω από 50 στρέμματα, άλλη τιμή για τους παραγωγούς όρειων περιοχών, με εκμετάλλευση πάνω από 50 στρέμματα, άλλη τιμή για τους παραγωγούς πεδινών περιοχών με εκμετάλλευση κάτω από 50 στρέμματα και άλλη τιμή — και ήταν η χαμηλότερη — για τους παραγωγούς των πεδινών περιοχών με εκμετάλλευση πάνω από 50 στρέμματα. Το ίδιο ισχύει π.χ. και για το κριθάρι. Θα αναφέρω και το παράδειγμα του ρυζιού, όπου εκεί υπήρχαν διαφοροποιήσεις, ανάλογα με τις ποιότητες, διότι στην Ελλάδα καλλιεργείται το μικρόσπερμο ρύζι και όχι το μεγάλοσπερμο ή το μεσόσπερμο, ενώ η κατανάλωση έχει στραφεί, κυρίως, προς το μεγάλοσπερμο και στο μεσόσπερμο και δεν απορροφάται το μικρόσπερμο ρύζι.

Είναι, λοιπόν, προς το συμφέρον όλων να αναπτυχθεί η παραγωγή των ποιότητων, οι οποίες απορροφώνται από την κατανάλωση και να μην ενισχυθούν εκείνες οι ποιότητες, οι οποίες δεν διατίθενται στην αγορά. Αυτό δεν έχει, λοιπόν, καμία απολύτως σχέση με την ΕΟΚ.

Η Κυβέρνηση έχει κάνει και σε άλλα προϊόντα διαφοροποιήσεις, ανάλογα με την ποιότητα. Διότι είναι σταθερή μας πολιτική να προσταθίσουμε να βελτιώσουμε την ποιότητα.

Πιστεύουμε, ότι όχι μονάχα, ως προς τις εξαγωγές, αλλά και ως προς εσωτερική αγορά, οι ποιότητες πρέπει να είναι πάρα πολύ καλές.

Με είχαν επισκεφθεί, πρό καιρού, ροδακινοπαραγωγοί και μου είχαν ζητήσει να ενισχύσει, όρισμένες τιμές απόσυρσης, ή Κυβέρνηση και να μη διαφοροποιήσει στην απόσυρση τις τιμές, οι οποίες καταβάλλονται ανάλογα με τις ποιότητες.

Εκ πρώτης όψεως, φαίνεται το αίτημα λογικό, αφού καταστρέφεται — κακώς βέβαια καταστρέφεται — το προϊόν — ποιά ή ανάγκη της διαφοροποίησης ανάλογα με την ποιότητα;

Όμως, όπως διαπιστώσαμε υπήρχαν όρισμένες κατηγορίες παραγωγών, όρισμένοι παραγωγοί, οι οποίοι εν όψει του ότι δίνεται μία κάποια ενίσχυση, αδιάφορα από την ποιότητα, εξ αρχής, από την εποχή που έπρεπε να κάνουν την αραίωση των δένδρων, αδιαφορούσαν για την ποιότητα σε ποικιλίες, που ήξεραν ότι θα προσοιθίσουν προς την απόσυρση για να εισπράξουν τα ανάλογα χρήματα.

Πολιτική της Κυβέρνησης είναι να μην ενθαρρύνει τέτοια νοοτροπία και τέτοιες πρακτικές, αλλά να υποχρεώσει τους παραγωγούς να εργασθούν για μία σωστή ποιότητα. Όταν είναι η εποχή της αραίωσης, να κάνουν την αραίωση, ώστε τα ροδάκινα να βγούν πολύ καλά. Γιατί αν βγούν καλά, μπορούν να πουληθούν πολύ πιο εύκολα.

Υπάρχουν κριτήρια διαφοροποίησης, κριτήρια σχετικά με το εισόδημα, το οποίο έχει ήδη ο παραγωγός, σχετικά με το μέγεθος της εκμετάλλευσής, σχετικά με την ποιότητα. Και πιστεύω, ότι και οι επερωτώντες Βουλευτές, έφ' όσον και αυτοί υποστηρίζουν το αίτημα για κοινωνική δικαιοσύνη και υποστηρίζουν βέβαια και το αίτημα για βελτίωση της αγροτικής παραγωγής, θα πρέπει να δέχονται τα κριτήρια αυτά.

Πρόθεσή μας είναι να κάνουμε ακόμα περισσότερες διαφοροποιήσεις, να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε μία πολιτική, η οποία θα δώσει στους πραγματικούς αγρότες υψηλότερο εισόδημα. Είναι π.χ. γνωστό ότι σε μερικές καλλιέργειες, όπως είναι η καλλιέργεια του μαλακού σταριού, που δεν απαιτούν πολλές φροντίδες από τον παραγωγό, υπάρχουν πολλοί ελεύθεροι επαγγελματίες, υπάρχουν επιχειρηματίες, οι οποίοι κάθονται στα αστικά κέντρα, που καλλιεργούν, σε όρισμένες εκτάσεις στάρια, διότι απλούστατα δεν χρειάζεται καμιά ιδιαίτερη φροντίδα. Εμείς δεν βλέπουμε το λόγο, γιατί να δίδονται ενισχύσεις, από μεριά της Κυβέρνησης, σε πρόσωπα, τα οποία είναι

έντελώς άσχετα με το αγροτικό επάγγελμα, έχουν ένα εισόδημα, ίσως πρόσθετο, αλλά έχουν αυτό το εισόδημα, έφ' όσον η ενίσχυση προέρχεται από το κοινό ταμείο σε βάρος του συνόλου.

Είναι, λοιπόν, πολιτική μας να κάνουμε και σε αυτό το σημείο, σε μη προωθούμενες καλλιέργειες, τις διακρίσεις αυτές.

Αναφέρθηκε το παράδειγμα για τη μη ικανοποιητική ανταπόκριση στα αίτήματα των παραγωγών, το παράδειγμα του καλαμποκιού και το θέμα της ύγρασίας. Όπως ίσως γνωρίζουν μερικοί από σας, πέρυσσι έπειδή το ποσοστό της ύγρασίας ήταν 15%, οι αρμόδιες συνεταιριστικές οργανώσεις για την παραλαβή του καλαμποκιού, μη εφαρμόζοντας ίσως έφ' ακριβώς αυτό το ποσοστό, ή και εφαρμόζοντας αυτό το ποσοστό, είχαν παραλάβει καλαμπόκι, το οποίο αργότερα άναψε, δηλαδή καταστράφηκε μερικά και δημιουργήθηκε και προβλήματα στη διατροφή των ζώων. Η μείωση του ποσοστού ύγρασίας του καλαμποκιού δεν είχε σκοπό όπως ίσως αφέθηκε να έννοηθεί, τη μείωση του εισοδήματος, αλλά είχε σκοπό την βελτίωση της ποιότητας των ζωοτροφών και βεβαίως την καλύτερη διατήρηση του καλαμποκιού.

Αναφέρθηκε στην συζήτηση από τους επερωτώντες ότι σε σύγκριση με τις ενισχύσεις που δίδει η Κυβέρνηση σε όρισμένα προϊόντα, οι ενισχύσεις που δίδονται στους βιομηχάνους από την Κυβέρνηση — και ανέφερε ο κ. Βασάλος το παράδειγμα του τοματοπολτού — είναι πολύ μεγαλύτερες. Ο κ. Λουίς έσηγήμανε σωστά, ότι οι ενισχύσεις αυτές δίδονται μέσα στα πλαίσια της πολιτικής τιμών από την ΕΟΚ και είναι επιδοτήσεις, οι οποίες χορηγούνται από την ΕΟΚ. Δεν βλέπω γιατί η Κυβέρνηση θα έπρεπε να αρνηθεί να εισπράξει αυτές τις επιδοτήσεις. Έφ' όσον αποφασίζονται από την Κοινότητα, έχουμε πιστεύω υποχρέωση να φροντίσουμε να τις εισπράξουμε.

Τώρα πρέπει να τονίσω, έπειδή δημιουργήθηκαν όρισμένες έντυπώσεις με τα όλην περιθώρια κερδών — δεν είμαι σε θέση αυτή την στιγμή να σας πω έφ' ακριβώς στην περίπτωση των τοματοβιομηχανών ποιά είναι τα περιθώρια κερδών — πολλές φορές όμως αυτές οι ενισχύσεις όπως είναι π.χ. οι ενισχύσεις που δίδονται στο έμποριο του Βάμβακος από μεριά της Κοινότητας, έχουν σκοπό έπειδή υπάρχουν μεγάλες διαφοροποιήσεις ανάμεσα σε έθνικές και διεθνείς τιμές, να διευκολύνουν την διάθεση του προϊόντος, το οποίο στο έσωτερικό είναι πολύ ακριβότερο, να διευκολύνουν την διάθεση του προϊόντος στο έξωτερικό. Έκείνο που πιστεύω ότι έχει σημασία είναι το γεωργικό εισόδημα. Αυτό πρέπει να εξετάσουμε και όχι τις τιμές. Διότι σημασία έχει ο αγρότης να αυξήσει το εισόδημά του. Η αύξηση του εισοδήματος δεν έπιτυγχάνεται μόνο με τις τιμές. Η αύξηση του εισοδήματος έπιτυγχάνεται και με πολλούς άλλους τρόπους π.χ. με εισοδηματικές ενισχύσεις ή με επιδοτήσεις ατς έσοδός. Όταν μειώνεται η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος κατά 40%, όπως μειώθηκε, είναι και αυτό μία ενίσχυση προς τους αγρότες. Όταν οι τιμές των λιπασμάτων παραμένουν στο ίδιο επίπεδο, είναι και αυτό μία ενίσχυση προς τους αγρότες. Όταν οι ζωοτροφές ενισχύονται από το κράτος, είναι και αυτό μία ενίσχυση προς τους αγρότες, αν και δεν αφορά άμεσα τις τιμές.

Λοιπόν, δεν πρέπει μονάχα να βλέπουμε τις τιμές, αλλά πρέπει να βλέπουμε το σύνολο των παροχών, τα όποια δίδει η Κυβέρνηση προς τους αγρότες. Και οι παροχές αυτές μπορεί να έχουν πολλές μορφές και γι' αυτό το αγροτικό εισόδημα μπορεί να αυξάνεται, και να αυξάνεται σημαντικά, χωρίς να υπάρχει ταυτόχρονα έξισο σημαντική αύξηση των τιμών. Οι στατιστικές, που έχουμε αυτήν την στιγμή στη διάθεσή μας, δείχνουν ότι μέχρι τώρα το επίπεδο της αύξησης του γεωργικού εισοδήματος φέτος είναι τουλάχιστον 23%.

Η αύξηση του εισοδήματος έπιτυγχάνεται και με όρισμένους άλλους τρόπους και η Κυβέρνηση ακολουθούσε ένα τέτοιο τρόπο. Αναφέρθηκε από τους επερωτώντες ότι στα βερούκοκα δεν υπήρχαν τιμές ασφαλείας. Διαπίστωσή μας είναι, και διαπίστωση πολλών συλλογικών φορέων των αγροτών και πολλών αγροτών ότι οι τιμές ασφαλείας, οι οποίες καταβάλλονταν μέσω των έμπορών, ήταν τιμές οι οποίες στην πραγματικότητα δεν εισπράττονταν από τους παραγωγούς.

Διότι είτε με τη μέθοδο του ζυγίσματος, του μη ακριβούς ζυγίσματος, είτε με την μέθοδο της φύρας είτε με τη μέθοδο διαφόρων άλλων πείσεων, ο έμπορος δεν έδινε τελικά την τιμή ασφαλείας στον παραγωγό.

Έκείνο λοιπόν που πιστεύουμε έμεις, που έχει σημασία, δεν είναι εάν υπάρχει μία θεωρητική τιμή ασφαλείας, αλλά εάν έφ' αρχεί πραγματικά μία εισπράξη από τη μεριά του αγρότη. Και για να υπάρχει

ύψηλη είσπραξη από τη μεριά του αγρότη, πρέπει να ενισχύσουμε την διαπραγματευτική του θέση. Και γι' αυτό ακριβώς στην περίπτωση των βερύκων και στην περίπτωση των ροδάκινων, και στην περίπτωση όλων των νωπών όπωροκηπευτικών η Κυβέρνηση απέφασε να βοηθήσει, να προωθήσει, να ενισχύσει την διακίνηση των εμπορευμάτων του προϊόντος μέσα των Συνεταιρισμών. Η ενίσχυση δίδεται από τους Συνεταιρισμούς έφ' όσον διακινηθεί το προϊόν μέσα των Συνεταιρισμών. Και έτσι ο Συνεταιρισμός διαπραγματεύεται με τους εμπόρους και τους βιομηχάνους, ο Συνεταιρισμός ο οποίος έχει πολύ μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη από το άτομο, έχει την δυνατότητα να προγραμματίσει και γι' αυτό επιτυγχάνονται στην ουσία πολύ υψηλότερες τιμές απ' ό,τι επιτυγχάνονταν με τις τιμές ασφαλείας. Αυτό πιστεύουμε ότι πραγματικά είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό μέτρο, μία καινοτομία πολύ σημαντική η οποία θα μπορέσει όχι μονάχα να ενισχύσει το συνεταιριστικό κίνημα στη χώρα, αλλά να αύξησει και το εισόδημα των παραγωγών.

Όπως διαπιστώσαμε π.χ. στα βερύκικα, ενώ οι τιμές ήταν πέρασι 20% κάτω από τις τιμές ασφαλείας, οι νέες ρυθμίσεις εξασφάλισαν σημαντικά ανώτερες τιμές, τιμές οι οποίες πληρώνονται πραγματικά.

Απορώ, λοιπόν, γιατί οι διαμαρτυρίες ότι δεν υπάρχουν τιμές ασφαλείας στα βερύκικα ή στα ροδάκινα ή στα νωπά όπωροκηπευτικά και ούτε μία λέξη για το γεγονός ότι το νέο σύστημα προώθησε το συνεταιριστικό κίνημα.

Κάναμε και όρισμένα άλλα βήματα και θα αναφέρω π.χ. την περίπτωση των έπιτραπέζιων έλιων, άσχετα από μία αύξηση των τιμών από 25 μέχρι 40% εκείνο όμως που επιδιώξαμε κυρίως στις έπιτραπέζιες έλιες είναι να βελτιώσουμε γενικά την θέση των παραγωγών, να τους καταστήσουμε ισχυρότερους στην διαπραγμάτευση. Και γι' αυτό η Κυβέρνηση έπιδεχε με 123 έκατ. την άγορά κάδων και βαρελιών μέχρι 60% της άξιας τους έφ' όσον πραγματοποιείται από συνεταιριστικές οργανώσεις. Έτσι θα είναι σε θέση οι παραγωγοί να αποθηκεύουν το προϊόν τους και να μην έξαρτώνται από την άμεση πώλησή του. Αυτό πιστεύουμε ότι είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα το οποίο χαιρετίστηκε από όλες τις συνεταιριστικές οργανώσεις. Και είναι ένα πολύ σημαντικότερο βήμα από τις αύξήσεις τιμών οι οποίες δεν άντικατοπτρίζονται στην πράξη.

Η βελτίωση — και θα το τονίσω αυτό — πιδ κάτω έπέρχεται όχι μονάχα με τιμές — μπορεί να έπέλθει σημαντικότερη βελτίωση άκριβώς με τροποποιήσεις στις διαδικασίες και στην υποδομή.

Άς έλθω στο θέμα του κόστους — συλλογικό κέρδος. Ο κ. Λουλής διάβασε ένα τμήμα μιάς συνέντευξης την όποια είχα δώσει στον «Δικονομικό Ταχυδρόμο» παρέλειψε όμως να διαβάσει και μία πολύ κρίσιμη φράση στην συνέντευξη αυτή. Η φράση αυτή έλεγε: «Οι συνθήκες κόστους και παραγωγικότητας διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή, από καλλιέργεια σε καλλιέργεια και από έκμετάλλευση σε έκμετάλλευση. «Το κόστος της παραγωγής στη Χώρα δεν είναι ένιαίο. Άλλο κόστος παραγωγής έχει το λάδι στην Κρήτη και άλλο κόστος παραγωγής μπορεί να έχει στην Καλαμάτα, στην Άττική ή στην Φωκίδα».

Παραβρέθηκα σε μία σύσκεψη άγροτικών συλλόγων και στη συζήτηση οι διάφοροι εκπρόσωποι πέραν άνέφεραν διαφορετικό κόστος. Ήδησαν εκπρόσωποι που μίλησαν για κόστος 116 δρχ. και άλλοι που μίλησαν, τότε, για κόστος 198 δρχ. Ποιό κόστος θα λάβουμε ύπόψη μας; Το κόστος κατά περιοχή; Και θα δίδεται μία διαφορετική τιμή σε κάθε περιοχή και σε κάθε είδους έκμετάλλευση;

Μά, τότε θα χρειαζόταν ένας τεράστιος διοικητικός μηχανισμός, ο οποίος δεν θα έπείρεπε να δίδονται αυτά τα χρήματα.

Δεν υπάρχει, λοιπόν, η δυνατότητα να υπάρχει ένα ένιαίο κόστος, το όποιο να καλύπτει τους πάντας.

Έκείνο, το όποιο έχει κάνει η Κυβέρνηση μέχρι στιγμής, είναι να προωθήσει μέσα στο Ύπουργείο την όργάνωση μιάς ύπηρεσίας, η όποια συστηματικά θα προσπαθήσει να συγκεντρώσει το κόστος της παραγωγής από όλες τις περιοχές της Χώρας, για να έχει σχετικά στοιχεία.

Η έργασία αυτή όμως, όπως είχα αναφέρει και άλλοτε στην Αΐθουσα αυτή, είναι μία έργασία μακροπρόθεσμη και, για να έχουμε στοιχεία σοβαρά, θα πρέπει να γίνουν έπί τρεις καλλιεργητικές περιόδους, να έχουν συγκεντρώσει στοιχεία. Δηλαδή, μετά τον τρίτο ή τον τέταρτο χρόνο, θα μπορούμε να ξέρουμε περίπου το κόστος του προϊόντος κατά περιοχή.

Με τις μετρήσεις αυτές και τα συγκρίσιμα στοιχεία που θα έχει

διαθέσιμα η Κυβέρνηση, θα προσπαθήσει το Ύπουργείο να πάρει τέτοιες άποφάσεις, οι όποιες να μην άποκλίνουν σημαντικά είτε προς τα έπάνω είτε προς τα κάτω από το βασικό στόχο. Κόστος σών λογικό κέρδος.

Θέλω όμως πάλι να τονίσω, ότι ένα ένιαίο κόστος στον Έλληνικό χώρο δεν είναι δυνατόν να υπάρχει και γι' αυτό στη συνέντευξη αυτή άνέφερα, ότι αυτό είναι ένας μακροπρόθεσμος στόχος, ο όποιος θα έχει ένιαίο κόστος, το όποιο θα προκύψει, άφού γίνουν όρισμένες διαρθρωτικές άλλαγές στη δομή της Έλληνικής γεωργίας και ύπάρχουν σχέδια καλλιέργειών σε περιοχές, που εύννοείται ή μία ή η άλλη καλλιέργεια.

Θέλω έπίσης να αναφερθώ στην παρατήρηση του κ. Βασάλου, ότι λόγω της πολιτικής η όποια άκολουθείται από την Κυβέρνηση, ύπάρχει έγκατάλειψη της ύπαίθρου. Θα ήθελα να ξέρω αν ύπάρχουν στατιστικά στοιχεία γι' αυτή την έγκατάλειψη της ύπαίθρου τόν τελευταίο χρόνο — μόνο στον τελευταίο χρόνο άναφέρωμαι — γιατί οι δικές μας διαπιστώσεις είναι ότι, άκριβώς τόν τελευταίο χρόνο, ύπάρχει άνάσχεση της πορείας προς τα άστικά κέντρα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω το έξης σημείο. Οι έπερωτώντες τόνισαν ιδιαίτερα δύο προβλήματα. Το ένα θέμα είναι το πρόβλημα της ΕΟΚ. Και σ' αυτό αναφέρθηκα ήδη. Είπα, ότι η πολιτική τιμών, που άκολουθεί το Ύπουργείο Γεωργίας, καθορίζεται άποκλειστικά από ένθνικά κριτήρια. Οι άποφάσεις του Συμβουλίου Ύπουργών Γεωργίας της ΕΟΚ είναι ένα από τα στοιχεία που λαμβάνουμε ύπόψη, αλλά δεν είναι το μόνο, ύπάρχουν και άλλα στοιχεία.

Το δεύτερο που θέλω να τονίσω είναι, ότι το μονόπλευρο ένδιαφέρον για τις τιμές που έπέδειξαν οι έπερωτώντες πιστεύουμε, ότι είναι λανθασμένο. Το εισόδημα του παραγωγού είναι άποτέλεσμα πολλών παραγόντων. Είναι κύρια, θα έλεγα, άποτέλεσμα των έργων ύποδομής που γίνονται, των τρόπων έμπορίας, του τρόπου παραγωγής.

Ός προς αυτά τα σημαντικά στοιχεία, οι έπερωτώντες δεν μίλησαν. Άκολουθούν μία πολιτική που θέλει μονάχα άνύψωση των τιμών και μάλιστα, όπως είπα, γραμμική άνύψωση των τιμών.

Και εδώ άς μου έπιτραπεί να κάνω μία παρένθεση. Τότε που έγιναν οι διαπραγματεύσεις για τις τιμές του 1982 στην ΕΟΚ, είχε ζητηθεί από όρισμένη πλευρά αύξηση των τιμών κατά 33%, διότι αυτό θα άνταποκρινόταν στο συμφέρον της Έλληνικής Γεωργίας.

Μία τέτοια αύξηση, αν είχε έπιτευχθεί, θα ήταν σε βάρος της Έλληνικής γεωργίας γιατί ο μεγάλος όγκος των κεφαλαίων του Ταμείου Έγγυήσεως της ΕΟΚ θα πορευόταν προς τα προϊόντα των Βορείων χωρών και όχι προς τα προϊόντα της Μεσογείου. Συμφέρον δικό μας δεν ήταν η αύξηση άνεξάρτητα όλων των τιμών στο ίδιο έπίπεδο, αλλά μόνο έκείνων των τιμών που ένδιέφεραν τη Χώρα και μόνο έφόσον ύπήρχαν, ειδικές συνθήκες οι όποιες εξασφάλιζαν στους Έλληνες άγρότες κάποια είσπραξη και κάποια αύξηση του εισοδήματος. Έτσι για παράδειγμα έμεις δεν ύποστηρίξαμε με πάθος αύξηση των τιμών του κρέατος γιατί έπειδή οι τιμές του Έλληνικού κρέατος είναι ψηλές, η αύξηση τη τιμής παρέμβασης του κρέατος στην ΕΟΚ δεν έχει καμιά σημασία για τους Έλληνες παραγωγούς. Έμεις άντι να ύποστηρίξουμε την αύξηση της τιμής του κρέατος, ύποστηρίξαμε να δοθεί στην Έλλάδα μία έπιδότηση για τα γεννώμενα μοσχάρια, την όποια και πετύχαμε και έτσι πετύχαμε ουσιαστική αύξηση του εισοδήματος των παραγωγών κατά 3,5% όσον άφορά το κρέας.

Έπαναλαμβάνω λοιπόν, η αύξηση των τιμών φαίνεται σαν πανάκεια, δεν είναι όμως. Πρέπει να κοιτάζουμε την βελτίωση του εισοδήματος των παραγωγών, κυρίως μέσα από έργα ύποδομής, τρόπο έμπορίας, τρόπο παραγωγής, γιατί αυτό εξασφαλίζει σταθερή αύξηση. Η αύξηση των τιμών χωρίς ύποδομή δεν βελτιώνει τη θέση του άγρότη, τόν έξαρτά από το Κράτος, τόν έξαρτά από οικονομικές συγκυρίες που δεν μπορεί να έλέγξει, τόν κάνει να ζητά συνεχώς από το Κράτος και πιστεύω ότι πρέπει να είναι έπιδιώξη όλων μας ο άγρότης να μη έξαρτάται, να είναι αυτόνομος, να μη ζητιανεύει. Έτσι θα καταφέρουμε να τόν κάνουμε πραγματικά εύχαριστημένο από τη δουλειά του. Εύχαριστώ πολύ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Συμπολιτεύσεως).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Ο συνάδελφος κ. Λουλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΗΣ. Να πάμε στα χωριά, στους χωριάτες να τα πούμε αυτά τα χειροκροτήματα. Δεν είναι λείι αυτό, που βοηθάει τόν άγρότη.

μοναδική καλλιέργεια. Η περυσινή απογραφή έδειξε 6% έλάττωση του πληθυσμού. Φυσικά την προηγούμενη 10ετία ήταν 18%. Η τελευταία όμως ήταν 6%.

Τέτοια αναλογία υπάρχει και σε άλλες περιοχές, νομίζω και στη Μεσσηνία. Αυτό βασικά και κύρια οφείλεται στο ότι ο αγρότης δεν μπορεί να ζήσει στο χωριό του, κύριε Υπουργέ. Τι τὰ θέλετε, τι τὰ γυρεύετε. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα.

Αν γυρίσετε τὰ χωριά τὰ δικά μας — εγώ γυρίζω και άλλα χωριά — θα δείτε ανθρώπους κοντά στη δική μου ηλικία. Δεν βλέπετε νέους ανθρώπους. Γιατί δεν μπορούν να ζήσουν εκεί. Τι να κάνουν; Παίρνουν των ομμάτων τους και έρχονται στα μεγάλα αστικά κέντρα για να ζήσουν, ή πάνε στο εξωτερικό, όταν επιτρέπεται ή μετανάστευση.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και για τὰ δικά μας νησιά έχει έθνικη σημασία, κύριε Υπουργέ. Και τὸ ξέρετε αυτό τὸ πράγμα. Καταλαβαίνετε τί έννοω, όταν λέω ότι έχει έθνικη σημασία. Συνεπώς, υπάρχει μείωση του πληθυσμού σε όρισμένες περιοχές. Ίσως να υπάρχει και σε άλλες.

Είχα θέσει ένα ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, τὸ ζήτημα τῆς τιμῆς τοῦ λαδιού που ενδιαφέρει άμεσα και είναι και πρῶτο, επίκαιρο. Πέρυσι η τιμή τοῦ λαδιού σε τιμές ασφαλείας, επιδοτήσεις κ.λπ. ήταν 140 δραχ. τὸ κιλό. Και αὐτή η τιμή φυσικά που σας λέγω είναι πραγματική τιμή, δεν είναι η πραγματική. Δεν παίρνει ο αγρότης στὸ χέρι του 140 δραχ. δεν τὰ παίρνει ούτε πέρυσι και δεν τὰ παίρνει ούτε φέτος. Υπάρχουν πολλοί λόγοι που φαλκιδεύουν αὐτὸ τὸ πράγμα. Έχουμε καταθέσει μία επερώτηση για τὸ λάδι και όταν θα έλθει η σειρά της, θα τὰ πούμε περισσότερο αναλυτικά εκεί.

Έκατόν σαράντα δραχμές. Έάν λάβουμε ὕπ' ὄψη μας, ότι φέτος έχουμε μία αύξηση 30% των καλλιεργητικών εξόδων κ.λπ. κ.λπ. πρέπει να έχει 42 δραχ. παραπάνω τὸ λάδι φέτος, σε σχέση με τὰ πέρυσι. Δηλαδή πρέπει να έχει γύρω στις 180 με 182 δραχ. τὸ κιλό.

Και σας λέγω, ἐδῶ, κύριε Υπουργέ. Τὴν Κυριακή ἤμουν στὴ σύσκεψη στὴν Καλαμάτα. Πῆρα τὰ στοιχεία και τῆς Μυτιλήνης και τῆς Καλαμάτας και άλλων περιοχών τῆς Πελοποννήσου. Η διαφορά ήταν ένα τάληρο. Η Μεσσηνία ἔβγαζε κόστος παραγωγῆς 175 δραχ. η Μυτιλήνη ἔβγαζε 180 δραχ. Δηλαδή οἱ διαφορές δεν είναι μεγάλες. Και πέρυσι συνέβαινε τὸ ἴδιο πράγμα. Οἱ διαφορές ήταν ἀπὸ 2 — 5 δραχμές.

Συνεπώς, τὸ ἐπιχείρημα, ότι ἄλλοῦ ἔχει τὸ κόστος αὐτὸ και ἄλλοῦ ἔχει τὸ ἄλλο κι' αὐτὸ είναι σωστό, ἀλλὰ οἱ διαφορές είναι πάρα πολύ μικρές.

Ἀλλὰ σε κείνο που θέλω μία ἀπάντηση ἀπὸ τὸν κ. Υπουργὸ εἶναι τὸ ἑξῆς: Τι θα γίνει φέτος με τὴν τιμὴ ασφαλείας τοῦ λαδιού; Τι θα κάνετε; Θα δώσετε ἐπιδότηση, όπως δώσατε πέρυσι 17 δραχ. με τὴ διαφορά — ἀπὸ τις 162 δραχ. που είναι τῆς ΕΟΚ μέχρι — τις 180 δραχ. τὸ εἶναι τὸ κόστος; Τι θα κάνετε; Ἐσείς, οὔτε καν ἀναγγεiliate ἰκόμα τιμὴ ασφαλείας. Και αὐτὸ εἶναι, φυσικά, τὸ ὑποπο λιγάκι. Θέλετε να στήριχθετε στὶς 162 δραχ.; Νὰ ξέρετε ότι θα ἀντιμετωπίετε τὴν ἀγανάκτηση τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν. Τὸ ξέρετε αὐτὸ τὸ πράγμα, ἀλλὰ σας τὸ λέμε προκαταβολικά. Δεν εἶναι διατεθειμένοι οἱ λαοπαραγωγοὶ νὰ δεχθοῦν αὐτὸ τὸ πράγμα ἔτσι. νὰ πουλήσουν τὸ λάδι τους τσάμπα.

Όσον ἀφορᾷ, τώρα, για τὸ συνεταιριστικὸ κίνημα που ἀναφέρατε. ἰὰ νὰ περάσει ὅλη αὐτὴ ἡ διαδικασία στους συνεταιρισμούς, χρειάζεται και χρόνος, χρειάζεται και κόπος, ἀλλὰ πρὶν ἀπ' ὅλα χρειάζεται ἰσχυρή ἐκ μέρους τοῦ Κράτους και γι' αὐτὸ τὸ θέμα μέχρι τώρα, ὀυλάχιστον, δεν εἶχαν τέτοιες διαθέσεις. Πάρτε παράδειγμα τί ἔναι με τὴν ἀγορά τοῦ Ρέντη για τὰ ὀπωροκηπευτικά. Στὸ τέλος καὶ αἰτήσαμε νὰ ἀναγκαστοῦν ν' ἀποχωρήσουν οἱ συνεταιρισμοὶ ἀπὸ τὴνγορὰ τοῦ Ρέντη, γιατί δεν εἶχαν ἐνισχυθεῖ στὸ βαθμὸ που ἔπρεπε. γιὰ σας λέγω καθόλου.

Έάν δεν ἐνισχυσετε, με οικονομικά και με ἄλλα μέσα τους συνεταιρισμούς, δεν εἶναι δυνατόν νὰ τὰ βγάλουνε πέρα με τους μεσάζοντες και με τους μεγαλοαγρότες.

Αὐτά, εἶχα νὰ πῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος 'Ι. Νάτσινας). Κύριε Υπουργέ, προτίθε-
ται νὰ ἀπαντήσετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Μάλιστα, κύριε
ὁδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος 'Ι. Νάτσινας). Ὁρίστε, κύριε Υπουργέ,
τε τὸ λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Σε ἕνα σημείο

θα ἤθελα νὰ μιλήσω, ἐπειδὴ ὁ κ. Λουλές εἶπε ότι, πῶς θα τολμήσουμε
νὰ πούμε αὐτὰ στα χωριά.

Θέλω νὰ πληροφορήσω τὸν κ. Λουλέ, ότι ἡ πολιτικὴ ἡγεσία τοῦ
Υπουργείου Γεωργίας ἔχει ἐπισκεφθεῖ περισσότερους ἀπὸ τοὺς μι-
σοὺς Νομούς τῆς Χώρας. Ἐγώ, προσωπικά, ἔχω πάει στὸν Ἑβρο,
στὴ Φωκίδα στὴ Θεσσαλονίκη, στὴν ὑπαίθρο τῆς Θεσσαλονίκης, στὴ
Λάρισα, στὴ Μεσσηνία, στὰ Γιάννενα, στὴν Ἀρκαδία, στὴν Ἀργο-
λίδα και στὴν Λακωνία.

Σ' αὐτὲς τις περιφέρειες, δεν ἐπισκέφθηκα μόνο τὴν Διεύθυνση
Γεωργίας ἀλλὰ πῆγα και σε χωριά. Ἐχω συναντήσεις και ἔχω κάνει
συζητήσεις σε πάνω ἀπὸ 100 χωριά. Αὐτὰ τὰ ὅποια εἶπα ἐδῶ, τὰ λέω
και ἐκεῖ και μπορῶ νὰ σας πῶ ότι αὐτὰ τὰ ὅποια εἶπα, γίνονται ἀπο-
δεκτὰ διότι ὁ αγρότης καταλαβαίνει ότι ἡ βελτίωση τῆς θέσης του θα
προέλθει ἀπὸ τὸν συνεταιρισμό, ἀπὸ τὴν ὑποδομή, ὁ αγρότης κατα-
λαβαίνει τὴν γλώσσα τῆς ἀλήθειας και τὴν ἐκτίμη, εὐχαριστῶ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος 'Ι. Νάτσινας). Κύριοι συνάδελφοι, περα-
τώθηκε ἡ συζήτηση τῆς πρώτης ἐπερώτησης.

Εἰσερχόμεθα στὴ συζήτηση τῆς ἐπερώτησης τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κ.
Νάση κατὰ τοῦ Υπουργοῦ Γεωργίας σχετικά με τὸν ἔλεγχο τῶν κυ-
κλωμάτων εἰσαγωγῶν, συμμετοχὴ στα ὄργανα ἐλέγχου αἰρετῶν ἀν-
τιπροσώπων τῶν ἀγροτικῶν ὁργανώσεων, συμπύεση τῶν κερδῶν
κ.λπ.

Ὁ κ. Νάσης ἔχει τὸ λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΑΣΗΣ. Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ,
ἡ ἐπερώτηση τοῦ Κομματος μας ἔχει πολλὰ κοινὰ σημεία με τὴν ἐπε-
ρώτηση που συζητήθηκε πρὸ ὀλίγου στὴ Βουλὴ. Πρὶν μετὰ όμως στὴν
ἐπερώτησή μας αὐτὴ θα ἤθελα, παρὰ τὸ γεγονός ότι ἐκτιμῶ τὸν κ.
Υπουργὸ και τὸ ξέρε, θα ἤθελα νὰ πῶ ἀπόψε, ότι οἱ ἐκτιμήσεις και
οἱ διαπιστώσεις που ἔκανε ὁ κ. Υπουργὸς πάνω σε μιὰ σειρά ζητή-
ματα και ἰδιαίτερα στὶς τιμές τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων δεν με βρί-
σκουν σύμφωνο.

Ὁ κ. Υπουργὸς, μεταξύ ἄλλων για τις τιμές τῶν ἀγροτικῶν
προϊόντων εἶπε ότι πρόκειται για ἕνα ἐνιαῖο ζήτημα, που για νὰ βγαί-
νουν πραγματικά αὐτὲς οἱ τιμές τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων πρέπει νὰ
περάσουν 3-4 χρόνια νὰ παρθοῦν στοιχεία ἀπὸ 3-4 χρονιάτικες καλ-
λιέργειες και μετὰ νὰ μπορούμε νὰ ἔχουμε ἕνα συγκεκριμένο συμπέ-
ρασμα για νὰ μπορούμε νὰ βγάλουμε τις τιμές τῶν ἀγροτικῶν
προϊόντων. Με συγχωρεῖτε, ἀλλὰ ἐγὼ δεν μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω,
μιὰ και τὸ θέμα αὐτὸ ἔχει αὐτοτέλεια.

Στὴ Χώρα μας τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα και ἰδιαίτερα τὰ πολύτιμα
ἀγροτικὰ προϊόντα, δεν εἶναι συγκεντρωμένα σε μιὰ περιφέρεια, ἀλ-
λὰ βρίσκονται σε διάφορες περιφέρειες. Ἀλλοῦ εἶναι τὸ λάδι, ἄλλοῦ
τὸ καλαμπόκι.

Δεν νομίζω, λοιπόν, ότι χρειάζεται μεγάλη φιλοσοφία για νὰ κο-
στολογηθεῖ τὸ ἀγροτικὸ προϊόν και νὰ διαμορφωθοῦν οἱ τιμές ασφα-
λείας με ἕνα ἀνάλογο κέρδος για τὸν αγρότη. Αὐτὸ, δέ, τὸ πρόβλημα
για τὸν ἀγροτικὸ πληθυσμό, ἔστω για μιὰ ὀρισμένη προθεσμία ἴσως
ἀρκετῶν χρόνων μέχρι ὅτου ἀναπτυχθεῖ ἡ γεωργία ἰσομερῶς σ' ὅλα
τὰ μέρη της, εἶναι πρόβλημα καίριο και δυστυχῶς ἐπιβεβαιώνεται
ἀπόψε ἡ ἐκτίμηση που ἔκανε ὁ κ. Υπουργὸς γύρω ἀπὸ τὸ θέμα αὐτὸ
στὴν συνέλευσή του στὸν Οἰκονομικὸ Ταχυδρόμο.

Κύριοι συνάδελφοι, ἀν τὸ πρόβλημα τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν
προϊόντων εἶναι πράγματι ἕνα καίριο πρόβλημα, γιατί κρίνει τὸ εἰσό-
δημα τῶν Ἑλλήνων ἀγροτῶν, τὸ πρόβλημα τοῦ κόστους τῆς ἀγροτι-
κῆς παραγωγῆς εἶναι ἐξίσου κεφαλαιώδες γιατί κρίνει τὸ εἰσόδημα
για ὀλόκληρη τὴν γεωργία και κρίνει τὸ εἰσόδημα για ὀλόκληρη τὴν
γεωργία και κρίνει τὸ εἰσόδημα και για τὸν ἴδιο τὸν αγρότη — πᾶρα-
γωγὸ που στὴν εὐρύτερή του έννοια περιέχεται μέσα σ' αὐτὸ τὸ εὐρύ-
τερο εἰσόδημα. Τὸ κόστος τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς στενεύει ἡ πλα-
ταίνει τὰ περιθώρια κέρδους ἡ και τὰ ἐκμηδενίζει, προκαλώντας ἔτσι
παθητικὸ στα ἀγροτικὰ νοικοκυριά.

Τὸ κόστος τῆς ἐλληνικῆς παραγωγῆς — ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ θέμα
πραγματεύεται ἡ ἐπερώτησή μας, — συνδέεται ἐπίσης με τὴν ἀντα-
γωνιστικότητα τῶν ἐλληνικῶν ἀγροτικῶν προϊόντων στὴ διεθνή ἀγο-
ρά, πράγμα που με τὴ σειρά του κρίνει τὴν ἀνταγωνιστικότητα τῶν
προϊόντων αὐτῶν, κρίνει ἀν θα διαθεθοῦν τὰ πλεονάσματα και κρίνει
ἀν θα πραγματοποιηθεῖ ὁ Ἑλληνας παραγωγὸς εἰσόδημα και ἀπὸ τὰ
ἐξαγώγιμα γεωργικά του προϊόντα.

Πέρα ἀπ' αὐτὸ ἡ συμπύεση τοῦ κόστους τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς
θα ἐπιδράσει ἀνάλογα και στὶς τιμές τῶν προϊόντων της, χαμηλώνον-
τάς τες πράγμα που θα συντείνει στὴ μεγαλύτερη ἀπορρόφησή τους

ποτε να το καταλάβει αυτό το χρέος της έναντι της αγροτικής τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουργός της Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριες και κύριοι Βουλευτές ο κ. Νάσης περιέγραψε κατά κύριο λόγο μία κατάσταση. Κατάσταση ή οποία επικρατεί σχετικά με τις εισροές, λιπάσματα, γεωργικά μηχανήματα, φυτοφάρμακα. Έδωσε τα στοιχεία του, έδωσε την έμμεση του και τα στοιχεία αυτά ήταν περισσότερο στοιχεία που αφορούσαν, όπως είπε ο ίδιος, την παρασμένη δεκαετία, την παρασμένη πενταετία, την παρασμένη τριετία.

Η όμιλία του κ. Νάση δεν αφορούσε συγκεκριμένη πολιτική, που ακολουθούσε ή Κυβέρνηση σε όρισμένο τομέα, συγκεκριμένα κυβερνητικά μέτρα. Γι' αυτό βρίσκομαι σε αδυναμία, να απαντήσω, διότι, όπως ανέφερε, σχετικά με την προηγούμενη επερώτηση, έμεις κληρονομήσαμε μία κατάσταση, κληρονομήσαμε ένα όρισμένο σύστημα έμπορίας των αγροτικών προϊόντων, ένα τρόπο παραγωγής, ένα τρόπο διακίνησης των εισροών και πρέπει να δουλέψουμε σε μεγάλο βαθμό ακόμα με αυτό το σύστημα. Όπως είπα, έχουμε κάνει αρκετά βήματα, για να αλλάξουμε το σύστημα αυτό, δεν έχω, όμως, κανένα λόγο έδω, αφού εξέθεσε ο κ. Νάσης αυτή την κατάσταση, να απολογηθώ για την κατάσταση αυτή. Δεν έχω κανένα λόγο να κάνω και εγώ την περιγραφή από την δικιά μου την μεριά. Εγώ θα αναφερθώ μονάχα στα συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής ή στις συγκεκριμένες ενέργειες της Κυβέρνησης, για τις οποίες έγινε αναφορά.

Συμφωνώ ότι υπάρχει ανάγκη της συμπίεσης του κόστους παραγωγής. Το θέμα, όμως, είναι πώς και πάνω σ' αυτό το σημείο δεν μάς δόθηκε κανένα στοιχείο για το ποιές διαδικασίες μπορούν να ακολουθηθούν για την συμπίεση αυτή. Δεν αρκεί πιστεύω καθόλου το να λέγεται ότι το Κράτος πρέπει να επιδοτήσει όρισμένες εισροές, διότι οι επιδοτήσεις όρισμένων εισροών καταβάλλονται από το κοινωνικό σύνολο. Σημαίνει δηλαδή αύξηση της επιβάρυνσης όλων των υπολοίπων τάξεων, σημαίνει αύξηση της επιβάρυνσης του κοινωνικού συνόλου.

Πρέπει να αναλογιστούμε για παράδειγμα ότι μια δραχμή επιδότηση του καλαμποκιού στις ζωοτροφές σημαίνει τον χρόνο 650 εκατομμύρια. Και πιστεύω ότι είναι υποχρέωση της Κυβέρνησης να εξετάσει, αν υπάρχουν αυτά τα 600 εκατ. πώς θα διανεμηθούν και μήπως υπάρχει τρόπος διαφορετικός, για να εξασφαλιστεί αυτό το αποτέλεσμα. Και δεν είναι ο μόνος τρόπος ή επιδότηση. Είναι γνωστό ότι ή κατάσταση εκείνη, ό οποία είχε δημιουργηθεί με τις ζωοτροφές, δηλαδή τιμές πολύ χαμηλότερες από την τιμή της ζωοτροφής στην αγορά, είχαν σαν αποτέλεσμα να γίνονται διάφορες, μεθοδεύσεις, ώστε να προμηθεύονται ζωοτροφές. Έταιρίες, επιχειρήσεις, πρόσωπα από την ΚΥΔΕΠ και να τις εξάγουμε σε μεγαλύτερες τιμές ή να τις μεταπωλούν στους αγρότες σε μεγαλύτερες τιμές. Υπήρχαν δηλαδή διατρεβλώσεις, στο όλο αυτό κύκλωμα των ζωοτροφών, ακριβώς, λόγω των μεγάλων διαφορών μεταξύ της πραγματικής τιμής και της επιδοτούμενης τιμής.

Χρειάζεται λοιπόν εξέταση, πώς πρέπει να δίνεται μία ενίσχυση και όχι μονάχα να λέμε επιδότηση.

Εμείς πιστεύουμε ότι εκείνο, το οποίο πρέπει να γίνει για να συμπίεσει το κόστος, είναι βελτίωση των όρων παραγωγής. Η βελτίωση των όρων παραγωγής περνά, κατά κύριο λόγο, μέσα από την ανάπτυξη του Συνεταιριστικού Κινήματος. Και προς αυτή την κατεύθυνση των Συνεταιρισμών και θα αναφερθώ και πιο κάτω — έχουμε πάει και συγκεκριμένα μέτρα για την ενίσχυση της συνεταιριστικής δραστηριότητας. Και θα ακολουθήσουν και άλλα.

Αναφέρθηκε ο κ. Νάσης στο ότι τα γεωργικά μηχανήματα εισάγονται με υπερμολογήσεις και ότι τα ανταλλακτικά είναι πολύ ακριβά. Πράγματι μπορεί να συμβαίνει αυτό. Είναι όμως ή κατάσταση αυτή, κατάσταση ή οποία υπάρχει και κατάσταση ή οποία δύσκολα αλλάζει. Ένα μέτρο το οποίο πρέπει να παρθεί, έφ' όσον είναι ελεύθερη ή εισαγωγή γεωργικών μηχανημάτων, είναι ή πολιτική ανταγωνισμού, ώστε να υπάρχει ανταγωνισμός και να μη μπορούν οι τιμές να ανεβαίνουν πολύ ύψηλά και αυτή ή πολιτική ανταγωνισμού εφαρμόζεται.

Αναφέρθηκε ο κ. Νάσης στα επιτόκια και είπε ότι τα επιτόκια αυξήθηκαν κατά πολύ. Τα επιτόκια, βέβαια, δεν αυξήθηκαν επί των ημερών της δικής μας Κυβέρνησης, αλλά θα ήθελα απλώς να αναφέρω ότι και τα επιτόκια άλλων κατηγοριών δανείων αυξήθηκαν και αυτή τη στιγμή ή μεταχείριση της γεωργίας είναι καλή. Τα κεφάλαια κινήσεως, π.χ. της βιομηχανίας, έχουν ένα επιτόκιο, τον Ιανουάριο

του 1982, 20,5%, της βιοτεχνίας 19,5%, ενώ τα καλλιεργητικά δάνεια των μεμονωμένων αγροτών έχουν ένα επιτόκιο 13%, των συνεταιρισμών 12,25% και των ενώσεων Συνεταιρισμών 12%. Και στις άλλες επενδύσεις το επιτόκιο για τους μεμονωμένους αγρότες είναι 14%, των συνεταιρισμών και ενώσεων συνεταιρισμών 13,5%, υπάρχει δηλαδή μία σημαντική διαφορά.

Όπως ανέφερα ήδη, πιστεύουμε ότι ή βελτίωση των όρων παραγωγής και ή συμπίεση του κόστους θα πραγματοποιηθεί κύρια μέσω από την ανάπτυξη του Συνεταιριστικού Κινήματος. Πρόθεσή μας είναι να συζητήσουμε το όλο το θέμα των εισροών για την γεωργία με την βοήθεια συνεταιριστικών φορέων, οι οποίοι θα αναλάβουν την διαχείριση των εισροών. Μελετάμε και θα έλθουμε σε επαφή με την εκλεγμένη ήγεσία του Συνεταιριστικού Κινήματος μετά το πέρας των εκλογών για το πώς θα οργανωθούν οι Όργανισμοι με συμμετοχή και του Κράτους και των Συνεταιρισμών για να διαχειριστούν τις εισροές. Είναι ένα θέμα, λοιπόν, όπου σύντομα θα υπάρξουν εξελίξεις.

Ήδη όμως σε όρισμένους τομείς έχουμε αποφασίσει και υπάρχουν σχετικές διατάξεις, ότι και εκπρόσωποι του Συνεταιριστικού Κινήματος και εκπρόσωποι των Αγροτικών Συλλόγων θα συμμετέχουν σε Δημόσιους Όργανισμούς που διαχειρίζονται αγροτικά θέματα, όπως είναι ή ΑΤΕ και ό Όργανισμός βάμβακος.

Για να αναπτύξουμε ή συνεταιριστική κίνηση, θέλω να αναφέρω, ότι υπάρχουν διάφορα μέτρα. Για τα έργα υποδομής οι Συνεταιρισμοί επιδοτούνται όσον αφορά μόν το Δημόσιο με ειδικά κίνητρα που προβλέπει ό νόμος 1262. Έφ' όσον πληρούν και τις υπόλοιπες προϋποθέσεις μπορούν να επιδοτηθούν και από Κοινοτικούς πόρους οι οποίοι προβλέπονται από τον FEOGA και το Υπουργείο έχει προωθήσει σχεδόν αποκλειστικά επενδύσεις των Συνεταιρισμών για επιδότηση από τα όργανα της Κοινότητας. Επίσης οι Συνεταιρισμοί χρηματοδοτούνται από την ΑΤΕ για συγκεκριμένα έργα υποδομής με επιτόκιο, το οποίο είναι προνομιακό και χαμηλότερο απ' όλους τους άλλους τομείς της Οικονομίας. Η Αγροτική Τράπεζα παρέχει στις Γεωργικές Συνεταιριστικές Όργανισμούς και τεχνοοικονομική βοήθεια, κυρίως με την πρόσληψη εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού και με την πρόσληψη συμβούλων για σύνταξη μελετών από την ίδια και τις υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας.

Θέλω επίσης να αναφέρω ότι ή ΑΤΕ έχει χρηματοδοτήσει κατά πολύ την δραστηριότητα των Συνεταιρισμών. Για βραχυπρόθεσμα δάνεια έχουν δοθεί το 1982 25 δισεκατομμύρια δραχμές, για συγκέντρωση γεωργικών προϊόντων και επεξεργασία προϊόντων 66 δισεκατομμύρια δραχμές, για τα μεσοπρόθεσμα δάνεια 6 δισεκατομμύρια δραχμές.

Οι αντίστοιχες ενισχύσεις προς ιδιωτικές βιομηχανίες είναι οι εξής: Βραχυπρόθεσμα δάνεια 4 δισεκ. και μεσοπρόθεσμα δάνεια 400 εκατ.

Πιστεύω ότι αυτοί οι αριθμοί δείχνουν ανάγλυφα ότι γίνεται μία προσπάθεια για την προώθηση του Συνεταιριστικού Κινήματος και μέσω αυτού για τη βελτίωση των όρων παραγωγής και έμπορίας.

Θα αναφέρω το παράδειγμα της διακίνησης και έμπορίας όρισμένων γεωργικών προϊόντων, μέσω των Συνεταιρισμών, όπως είναι τα ροδάκια και τα βερύκοκα και πιστεύουμε ότι ή διακίνηση αύξησε τα έσοδα του αγρότη.

Πρόθεση επίσης της ΑΤΕ είναι να προωθήσει κατά πολύ την όργανωση της αγροτικής πίστης, μέσω των Συνεταιρισμών. Σήμερα ή βραχυπρόθεσμη πίστη άσκούν με έπιτυχία 453 Συνεταιρισμοί και 2 Ένώσεις και το ύψος των χορηγήσεων τους ήταν 8 δισεκ. δραχμές. Επιδιώκουμε ό αριθμός αυτός να αυξηθεί σημαντικά μέσα στο 1983.

Τέλος, θέλω να τονίσω ότι βρίσκονται υπό σχεδιασμό και άλλα θεσμικά μέτρα και γενικά ή αναμόρφωση της συνεταιριστικής νομοθεσίας, που θα επιτρέψει στους Συνεταιρισμούς να αναπτύξουν αύξημένη δραστηριότητα και να βοηθήσουν έτσι τον αγρότη να αυξήσει το εισόδημά του.

Η Κυβέρνηση είναι διατεθειμένη να δημιουργήσει το απαραίτητο πλαίσιο, να δώσει τα απαραίτητα μέσα, για να μπορέσει να αναπτυχθεί το Συνεταιριστικό Κίνημα. Οι πρωτοβουλίες πρέπει να γίνουν από τους ίδιους τους Συνεταιρισμούς, που θα εξετάσουν σε ποιο μέτρο μπορούν να συμμετάσχουν στη διακίνηση των έφοδίων, σε ποιο μέτρο μπορούν να έλέγξουν τη διακίνηση αυτών των έφοδίων και να βελτιώσουν έτσι τη θέση των παραγωγών.

Δεν πιστεύουμε ότι αποφάσεις έκ των άνω μπορεί να λύσουν τα προβλήματα. Έκείνο που χρειάζεται είναι οι ίδιοι οι αγρότες να αποφασίσουν να έλέγξουν τη διακίνηση των έφοδίων, το κόστος της παραγωγής και έμεις θα θέσουμε στη διάθεσή τους τα απαραίτητα μέσα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). 'Ο κ. Νάσης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΑΣΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, δεν άπάντησε ο κ. Υπουργός σε δύο βασικές προτάσεις, που έκανα στο κλείσιμο της ομιλίας μου: Δηλαδή, εάν και κατά πόσο γίνεται ή θα γίνει ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα γενικότερο για την ιεράρχηση και αντιμετώπιση των αγροτικών προβλημάτων. Και ότι αν δεν αποδεσμευθεί η Χώρα μας από την ΕΟΚ, δεν είναι δυνατόν στην Ελλάδα να λυθεί αποτελεσματικά κανένα πρόβλημα, έτσι που να ανταποκρίνεται στα συμφέροντα του Έλληνικού Λαού.

Είπε ο κ. Υπουργός ότι οι αγρότες κατά κάποιο τρόπο έχουν επιδοτηθεί και εκείνοι, αν όχι τόσο αλλά λιγώτερο από ότι άλλες κατηγορίες. Ένα έρώτημα: Είναι γνωστό ότι η Πολιτεία, συμπεριλαμβανομένης και της σημερινής Κυβέρνησης, έχει ρυθμίσει επανειλημμένα τα χρέη των μεγάλων επιχειρήσεων προς το Ι.Κ.Α., το Δημόσιο και τους λοιπούς 'Οργανισμούς και έχει χαρίσει αστρονομικά ποσά;

Έχει ρυθμίσει αντίστοιχες φορές και τα χρέη των αγροτών, προς την ΑΤΕ και λοιπούς πιστωτές του; Νομίζω όχι.

Ο κ. Υπουργός, στην άπάντησή του είπε, ότι κυριαρχικός παράγοντας για το εισόδημα των αγροτών είναι η βελτίωση των όρων παραγωγής. Αναμφισβήτητα ναί. Αλλά, το θέμα του κόστους της αγροτικής παραγωγής είναι άπλυστα συνδεδεμένο μ' αυτή την εκτίμηση και ακριβώς αυτός ο παράγοντας είναι κυριαρχικός, μέσα στο όλο κύκλωμα της διαμόρφωσης του κόστους της αγροτικής παραγωγής. Και επειδή αναλύθηκαν, με συγκεκριμένα στοιχεία, οι επιβαρύνσεις σ' όλες τις κατηγορίες των συντελεστών που διαμορφώνουν το κόστος αυτό της αγροτικής παραγωγής σ' ένα υψηλό επίπεδο, διαπιστώνεται ότι αυτό δεν μπορεί να αφήσει να αναζωογονηθεί γενικότερα ο γεωργικός μας τομέας, διότι όταν έχουμε στη Χώρα μας τέτοια μεγάλη αύξηση του κόστους της αγροτικής παραγωγής, αυτό επιδράει άρνητικά προς όλες τις άλλες πλευρές και δεν μπορεί να μάς αφήσει να προωθήσουμε και να λύσουμε το όλο πρόβλημα του αγροτικού τομέα.

Για την τεχνικοοικονομική βοήθεια της ΑΤΕ, ο κ. Υπουργός ανέφερε, μαζί και όρισμένα νούμερα. Δεν έχουμε όμως σήμερα τα στοιχεία εκείνα που θα μπορούσαν να διαφωτίσουν το θέμα αυτό, στο αν οι πιστώσεις που διατέθηκαν από την 'Αγροτική Τράπεζα ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες όλων αυτών των τομέων της γεωργίας.

Και φέρνω ένα παράδειγμα: Η χρηματοδότηση του Κράτους, μέσω της ΑΤΕ, για το κύκλωμα των έγγειοβελτιωτικών και άρδευτικών έργων, βρίσκεται ακόμα σε χαμηλά επίπεδα, παρ' ότι και το κύκλωμα αυτό είναι νευραλγικό για την αγροτική μας παραγωγή.

Ηθελα, επίσης, αν είχε την καλωσύνη ο κ. Υπουργός, να μου δίνει κι άπάντηση, γιατί το θέμα των Συνεταιρισμών και των Συνεταιριστικών 'Οργανώσεων, γενικότερα, έχει μείνει φλοΰ. Δεν μπορεί κανένας να βρει όρθη και άνάποδη. Πάνω στο επίσης κεφαλαιώδες αυτό ζήτημα.

Πώς έννοει ο κ. Υπουργός την προώθηση και παρεμβολή των γεωργικών Συνεταιριστικών 'Οργανώσεων για την υλοποίηση πολλών διαδικασιών στον αγροτικό τομέα;

Σήμερα, όπως είναι γνωστό, το Συνεταιριστικό Κίνημα βρίσκεται έ κατάσταση ύπαισάνευκτη. Σήμερα το Συνεταιριστικό κίνημα ρειάζεται ολόκληρη προσπάθεια να έξυγιανθεί. Αν δεν προηγηθεί ύτη ή προσπάθεια, δεν είναι δυνατόν το Συνεταιριστικό Κίνημα, του οποίου ή χρησιμότητα είναι αναμφισβήτητη σημαντική, να παίζει το όλο που καλείται μέσα στο όλο κύκλωμα της 'Αγροτικής μας Οικονομίας.

Πέρα από μία προσπάθεια, με τον πρόσφατο νόμο που έγινε για να νουν οι έκλογές, οι οποίες συνεχίζονται τώρα, παρακαλώ τον κ. υπουργό να μου πει, τι άλλα συγκεκριμένα μέτρα έχουν παρθεί, για να έξυγιανση και άνάπτυξη του Συνεταιριστικού Κινήματος και πότε υίζει ο κ. Υπουργός, ότι ο νόμος της διάρθρωσης του Συνεταιριστικού Κινήματος, γενικά, θα έρθει στη Βουλή. Γιατί το νομοθέτημα αυτό είναι συνάρτηση της όλης αυτής προσπάθειας για την έξυγιανση ή άνάπτυξη του Συνεταιριστικού μας Κινήματος.

Επίσης, θα παρακαλέσω τον κ. Υπουργό, να άπαντήσει στη δια-
 τωση: Μέχρι πότε θα συνεχίζεται ή άνιση μεταχείριση του αγροτι-
 πληθυσμού, συγκριτικά με όλες τις άλλες κατηγορίες και ιδιαί-

τερα, συγκριτικά, με την μεγάλη ευνοια που γίνεται στις μεγάλες βιομηχανικές, εισαγωγικές και έμπορικές επιχειρήσεις και πάρα πέρα στις πολυεθνικές επιχειρήσεις και στα μεγάλα οικονομικά συγκροτήματα;

Επίσης θα παρακαλούσα τον κ. Υπουργό να άπαντήσει αναφορικά με το πρόβλημα της ΕΟΚ, στο όποιο αναφέρθηκα προηγουμένως.

Επίσης ο κ. Υπουργός πρό εξαμήνου, στον «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ» λέγει τα εξής: «Αν γίνουν από την ΕΟΚ δεκτές οι διαδικασίες και μεταβολές που πρότεινε ή Κυβέρνηση για την κοινή αγροτική πολιτική, τότε μόνο θα είναι ωφέλιμη ή ένταξη και για την Ελλάδα. Ο άπολογισμός του πρώτου έτους έντάξεως ήταν δυστυχώς σε βάρος της Χώρας μας στον τομέα των έμπορικών συναλλαγών».

Εάν πάρει κανείς όλα τα στοιχεία — δεν είναι βέβαια της παρούσης στιγμής να αναλυθούν — στοιχεία που αναφέρονται σε μία σειρά περιοδικά και ιδιαίτερα στο περιοδικό «ΕΨΙΛΟΝ» προκύπτει όλη ή κακοδαιμονία της Χώρας μας από την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Κοινή 'Αγορά, με νούμερα, με στοιχεία και αριθμούς. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ός προς τα έρωτήματα του κ. Νάση: Το πρώτο που αφορά την ιεράρχηση των στόχων, θα ύπάρξει, όπως ξέρετε, πρόγραμμα 5ετές, που πρόκειται να παρουσιάσει ή Κυβέρνηση έντός του έτους. Μέσα στο πρόγραμμα αυτό προβλέπεται ένα κεφάλαιο για τον αγροτικό τομέα και μετά, με βάση τις γενικές κατευθυντήριες αυτές γραμμές του προγράμματος, τους ειδικούς στόχους που θα διαγράφει, θα γίνει και έξειδίκευση κατ' έτος.

Αυτή τη στιγμή δεν μπορώ να σας παρουσιάσω το πρόγραμμα, διότι άπλούστατα το έπεξεργάζεται ή Κυβέρνηση, αλλά έντός του έτους θα το έχετε.

Ός προς το θέμα της θέσης της Ελλάδας προς την ΕΟΚ, αυτό δεν είναι θέμα του Υπουργείου Γεωργίας. Εάν έχετε συγκεκριμένα έρωτήματα που άφορούν τον γεωργικό τομέα, εύχαρίστως να σας άπαντήσω. Αλλά ή θέση της Ελλάδας είναι ένα θέμα γενικής πολιτικής που δεν άφορά — πιστεύω — την έπερώτηση αυτή.

Τα μέτρα για την έξυγιανση του Συνεταιριστικού Κινήματος. Ένα μέτρο και το κύριο μέτρο, είναι αυτές οι έκλογές. Άλλες έπεμβάσεις από μέρους της Πολιτείας δεν μπορούν να γίνουν στο Συνεταιριστικό Κίνημα. Πρέπει οι ίδιοι οι αγρότες να καταλάβουν, ποιοι είναι οι σωστοί άνθρωποι που μπορούν να καθοδηγήσουν το Συνεταιριστικό Κίνημα, ποιοι δούλεψαν σωστά, ποιοι δεν δούλεψαν σωστά, ποιοι έχουν όρεξη για δουλειά, ποιοι θα έχουν πρωτοβουλία, να εκλέξουν αυτούς που έχουν όρεξη για δουλειά και να άπομακρύνουν εκείνους οι όποιοι ήσαν άρνητικοί για το Συνεταιριστικό Κίνημα.

Για την έξυγιανση, βεβαίως, θα συντείνει και το νέο θεσμικό πλαίσιο του Συνεταιριστικού Κινήματος. Έπαναλαμβάνω αυτό που είχα πει παλιότερα. Πρόθεση της Κυβέρνησης είναι να συζητήσει το νόμο αυτό με τη νέα ήγερσία του Συνεταιριστικού Κινήματος. Γι' αυτό θα έλθει αυτός ο νόμος στη Βουλή, άφου εκλεγεί ή νέα ήγερσία και τελειώσει αυτή ή διαδικασία της συζήτησης και με το Συνεταιριστικό Κίνημα, αλλά και με τους άλλους συλλογικούς φορείς.

Όσον άφορά το έρώτημά σας, πότε θα πάψει αυτή ή άνιση μεταχείριση των αγροτών και ή μεγάλη εύνοια στους βιομήχανους, πιστεύω ότι μάλλον είναι ρητορικό, κύριε Νάση, γιατί δεν αναφέρατε τίποτε συγκεκριμένο, πώς αυτή ή Κυβέρνηση μεταχειρίστηκε άνισα τους αγρότες σε όφελος των βιομηχάνων. Να αναφέρετε στοιχεία, γιατί τα στοιχεία τα όποια είχατε στην έπερώτησή σας ήταν, όπως ο ίδιος είπατε, στοιχεία δεκαετίας, στοιχεία τριετίας, πενταετίας. Και στην προηγούμενη έπερώτησή, όταν ρώτησα τον κ. Βασάλο για στοιχεία, μου ανέφερε την άπογραφή του '71 σε σχέση με την άπογραφή του '81. Αυτή είναι δεκαετία ολόκληρη και δεν άφορά την Κυβέρνηση, που βρίσκεται αυτή τη στιγμή στην έξουσία.

Τέλος για την ρύθμιση χρεών. Έμεις πιστεύουμε ότι οι ρυθμίσεις χρεών, οι άναστολές χρεών, το χάρισμα χρεών δεν είναι το καλύτερο μέσο για να βοηθήσουμε τον αγρότη. Είναι ένα σύνθημα, που πολλές φορές λειτουργεί άποπροσανατολιστικά και είναι χαρακτηριστικό ότι οι ρυθμίσεις χρεών γίνονται σχεδόν πάντα πριν από έκλογές και ότι ή δικτατορία του 1967 χάρισε τα αγροτικά χρέη για να δημιουργήσει έτσι την έντύπωση, ότι εύνουσε τους αγρότες, πράγμα που κάθε

άλλο ήταν η αλήθεια. Έμεις πιστεύουμε ότι εκείνο που βοηθά πολύ περισσότερο τους αγρότες από τέτοια έντυπια μέτρα είναι η οργανολογική οργάνωση της παραγωγής. Διότι, αν η ρύθμιση χρεών ή το χάρισμα χρεών ήταν σωστό μέτρο, γιατί ενώ γίνεται κάθε τόσο, υπάρχει πάντα το ίδιο πρόβλημα. Θα πει ότι κάτι δεν είναι σωστό στους όρους εμπορίου, κάτι δεν είναι σωστό στους όρους χρηματοδότησης και εκεί πρέπει να γίνει προσπάθεια να αλλάξει το σύστημα και όχι στο θέμα του χαρίσματος των χρεών.

Επαναλαμβάνω τέλος ότι πρόθεσή μας είναι για να αντιμετωπίσουμε όλο αυτό το θέμα των γεωργικών εφοδίων, των εισροών, θα υπάρξουν φορείς κρατικοί και συνεταιριστικοί, οι οποίοι θα εξασφαλίσουν ένα χαμηλό κόστος στον παραγωγό, χαμηλό κόστος όμως το οποίο θα προκύπτει κυρίως ή αποκλειστικά από οργάνωση και δεν θα προκύπτει από ενισχύσεις του Κράτους. Σας εύχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Κηρύσσεται περαιω-

μένη η συζήτηση της επερωτησης κατα του Υπουργού Γεωργίας.

Μη υπάρχοντος άλλου θέματος, παρακαλώ τη Βουλή να συναινέσει να λύσουμε την συνεδρίαση.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ. Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση της Βουλής και περί ώρα 22.37' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 10 Νοεμβρίου 1982, και ώρα 18.30', με αντικείμενο ήμερης διατάξεως αναφορές και ερωτήσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Προνοίας και Υγείας και στη συνέχεια Νομοθετική Έργασία, συνέχεια της συζητήσεως του νομοσχεδίου του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων «για την κύρωση της Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου» για την αύξηση των κατωτάτων όρων και των λοιπών συντάξεων του ΙΚΑ».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερησία διάταξη

ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθούν αναφορές και ερωτήσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Γεωργίας.

Ο κ. Κ. Νάσης έχει το λόγο σε ερώτησή του «σχετικά με το ισοζύγιο ανταλλαγών προϊόντων Ελλάδας—ΕΟΚ και την αντιμετώπιση της αντιστροφής των ροών σε βάρος της γεωργίας, του εξωτερικού εμπορίου και των γενικότερων εθνικών συμφερόντων».

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΑΣΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, η ερώτησή μας αυτή, από πλευράς χρόνου και στοιχείων, έχει κατά ένα μέρος ξεπεραστεί. Δεν παύει, όμως, να έχει την αξία της και την επικαιρότητά της σε βασικά θέματα, που την αφορούν. Στην προχθεσινή επρώτησή μας έγινε άρκετη συζήτηση, δεδομένου ότι αυτή άπτονταν και σε θέματα της ΕΟΚ και έτσι καλύφθηκαν μ' αυτή πολλά σημεία και θα μπορούσαμε να πούμε το μεγαλύτερο μέρος της σημερινής μας ερώτησης.

Η απάντηση του κυρίου Υπουργού στην ερώτησή μας αυτή σε ότι αφορά το πρώτο μέρος της είναι κατά κάποιο τρόπο ικανοποιητική. Λέει η απάντηση ότι: «Είναι γεγονός ότι το 1981 για πρώτη φορά στην τελευταία δεκαετία το εμπορικό ισοζύγιο των γεωργικών προϊόντων μεταξύ Ελλάδας και ΕΟΚ ήταν ικανοποιητικό».

Το δεύτερο, όμως, μέρος της απάντησης του Υπουργού δεν είναι και τόσο ικανοποιητικό, διότι νομίζουμε ότι δεν κάλυψε ανάλογη εκτίμηση των συνεπειών της Χώρας μας μετά την ένταξή της στην ΕΟΚ. Αντίθετα στο μέρος αυτό της απάντησης του κ. Υπουργού θα μπορούσαμε ότι υποθαμβίζονται αυτές οι συνέπειες για την Χώρα μας.

Όπως είναι γνωστό, από την μία μεριά οι εισαγωγές κοινοτικών προϊόντων (κτηνοτροφικών, οπωροκηπευτικών, κρασιών κλπ.) αυξάνονται ολοένα και περισσότερο. Από την άλλη μεριά, όπως επίσης είναι γνωστό, οι εξαγωγές Ελληνικών αγροτικών προϊόντων προς την ΕΟΚ μειώνονται ολοένα και περισσότερο. Κατά τα στοιχεία της ΕΣΥΕ ή συνολική αξία των Ελληνικών προϊόντων, που εξήχθησαν στην ΕΟΚ το 1981, αποτιμώνται σε Ελληνικές δραχμές, μειώθηκε από 105 σε 102 δισεκατομμύρια. Συνεπώς το εμπορικό έλλειμμα στο ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων της Ελλάδας και της ΕΟΚ είναι πράγματι παθητικό, κι' όπως λέει και ο κ. Υπουργός 10 δισεκ. Και αυτό το φαινόμενο αν ήταν παροδικό, θα μακαρίζονταν. Αλλά δυστυχώς το φαινόμενο αυτό δεν είναι παροδικό αλλά θα είναι μόνιμο. Κι' αυτό γιατί οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων στη Χώρα μας από την ΕΟΚ ξεπέρασαν σε αξία κατά 36% τις εξαγωγές Ελληνικών γεωργικών προϊόντων. Η ένταξη στην ΕΟΚ, όπως είναι γνωστό, με την προνομιακή μεταχείριση των μεγάλων χωρών σε βάρος των μικρών, δημιουργεί μια σειρά από προβλήματα και μάλιστα προβλήματα πολύ δύσκολα και άξεπράστα, ιδιαίτερα στον αγροτικό μας τομέα. Αντί η ΕΟΚ να διευρύνει την κοινοτική αγορά για τα Ελληνικά αγροτικά προϊόντα έγινε το αντίθετο. Διανοίγεται ολοένα και περισσότερο η Ελληνική αγορά για την εισροή αγροτικών προϊόντων από τις άλλες χώρες της ΕΟΚ.

Απέτυχε δηλαδή ο κυριότερος στόχος, που έθετε με την ένταξη, η επίσημη ελληνική πλευρά, και αντιστάθηκε προς όφελος των άλλων συνεταίρων της ΕΟΚ. Πώς λοιπόν ύστερα απ' όλα αυτά κλέφεται η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση; Δεδομένου ότι υπάρχει πληθώρα από στοιχεία που επιβεβαιώνουν την παθητικότητα της ΕΟΚ για τα ελληνικά γεωργικά προϊόντα. Θα συνεχίσει να αναζητεί όρους παραμονής στην ΕΟΚ με το ειδικό καθεστώς που επιδίδει για το οποίο η αρμόδια άλλωστε επιτροπή της ΕΟΚ πήρε αρνητική θέση, ή θα προχωρήσει με σταθερά βήματα στην αποδέσμευση της Χώρας μας από το καθεστώς αυτό της ΕΟΚ και στην ανάπτυξη ισότιμης και αμοιβαίας ωφέλειμης

οικονομικής συνεργασίας με όλες τις χώρες και περιοχές στη βάση του αμοιβαίου συμφέροντος και του κοινού όφελους με κάθε χώρα;

Είναι ένα πρόβλημα μεγάλο, τεράστιο, πολύπλευρο, το θέμα της ένταξης και της παραμονής της Χώρας μας στην ΕΟΚ. Και άλλες φορές εδώ σε άλλες ευκαιρίες είπα τη γνώμη μου, ότι δεν υπάρχει καλύτερη λύση από το να αρχίσει να προσανατολίζεται σταθερά η Κυβέρνηση για την αποδέσμευση της Χώρας μας από την ΕΟΚ. Διότι με τα γνωστά χίλια δυο εμπόδια και προβλήματα που παρεμβάλλονται από το καθεστώς της ΕΟΚ και από το γεγονός ότι οι περιστάσεις αποφάσεις που αφορούν την Χώρα μας και ιδιαίτερα στον αγροτικό τομέα παίρνονται από την ΕΟΚ, στις Βρυξέλλες, πρέπει να προχωρήσει μέσα σ' ένα σύντομο χρονοδιάγραμμα στην ολοκληρωτική απόσυρση της Χώρας μας από την ΕΟΚ, ανταποκρινόμενη έτσι και σε βασική προεκλογική της εξαγγελία. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριοι Βουλευτές, η εξέλιξη του εμπορικού ισοζυγίου της Ελλάδας και της ΕΟΚ τον πρώτο χρόνο της ένταξης, όπως αναφέρθηκε ήδη, είναι αρνητική. Το εμπορικό ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων παρουσιάζει ένα έλλειμμα περίπου 10 δισεκατομμυρίων. Το έλλειμμα αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στο ότι μετά την ένταξη οι εισαγωγές κτηνοτροφικών προϊόντων οι οποίες πραγματοποιούντο πριν από τρίτες χώρες πραγματοποιούνται τώρα από τις χώρες της ΕΟΚ. Οι ρίζες του ελλείμματος όμως είναι πολύ παλιές και θα αναφέρω τις κυριότερες αιτίες.

Πρώτα απ' όλα, όπως ξέρετε, η Ελλάδα δεν έχει οργανώσει μέχρι στιγμής συστηματικά την εμπορία των αγροτικών προϊόντων στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Οι οίκοι οι οποίοι πραγματοποιούν εξαγωγές εργάζονται τις περισσότερες φορές αυθαίρετα, δεν έχουν ολοκληρωμένο σύστημα για την προώθηση των προϊόντων τους, ή κρατική συμπαράσταση είναι πολύ μικρή, διαφήμιση δεν υπάρχει, τα Ελληνικά προϊόντα διοχετεύονται κυρίως προς δύο ή τρεις αγορές της Δυτικής Ευρώπης και εκ του γεγονότος τούτου δεν μπορούν να φθάσουν σε όλες τις χώρες της ΕΟΚ. Η πρώτη λοιπόν αιτία είναι η έλλειψη μίας ανεπτυγμένης εμπορικής οργάνωσης.

Η δεύτερη αιτία —και εδώ αναφέραμαι κυρίως στην κτηνοτροφία— είναι ότι δεν υπήρχε στην Ελλάδα πολιτική προστασιών τέτοια που να αυξάνει τα γεωργικά προϊόντα στα οποία η Χώρα μας ήταν ελλειμματική, κρέας γαλακτοκομικά προϊόντα και ζωοτροφές. Η Χώρα μας γι' αυτό το λόγο παρουσιάζει μία έντονη εξάρτηση από τις εισαγωγές στα πάρα πάνω γεωργικά προϊόντα, εξάρτηση ή οποία καθημερινά οδηγεί σε αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου, κυρίως σε συνδυασμό με την ανάπτυξη του διεθνούς επιπέδου.

Ένας τρίτος λόγος είναι ότι στην πράξη προσχώρησε στην Κοινότητα δεν περιελήφθηκαν όροι, που να προστατεύουν την Χώρα από εισαγωγές και να διευκολύνουν τις Ελληνικές εξαγωγές κατά την μεταβατική περίοδο. Έτσι αυτή την περίοδο, όπως ανέφερα πριν, μπορούν και πραγματοποιούνται σε μεγάλη έκταση εισαγωγές κτηνοτροφικών προϊόντων.

Πρέπει επίσης να αναφέρω ότι γενικά στα πλαίσια της Ε.Ο.Κ., τα λεγόμενα μεσογειακά προϊόντα έχουν μεταχειρισθεί διαφορετική και δυσμενή σε σχέση με τα προϊόντα των βρεγίων χωρών.

Στόχος της Κυβέρνησής μας είναι να εξαλείψει τις πάρα πάνω αιτίες και να πάρει τα μέτρα, τα οποία θα μειώσουν το έλλειμμα, το οποίο υπάρχει.

Πρώτα απ' όλα, όσον αφορά την οργάνωση του εμπορίου, ήδη γίνεται μία σοβαρή προσπάθεια, για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε γραφεία, να έχουμε την πληροφόρηση και να προωθήσουμε πιο συστηματικά τις εξαγωγές μας.

"Όσον αφορά την κτηνοτροφική μας παραγωγή έχουν περάσει μέτρα για την ανάπτυξη της καλλιέργειας ζωοτροφών και την προώθηση της κτηνοτροφίας. Τα μέτρα αυτά βρίσκονται ακόμη στην αρχή της εφαρμογής τους και αναμένω ενδεικτικά την αναμόρφωση της οδηγίας 268/75 της ΕΟΚ, η οποία εφαρμόστηκε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να προωθηθεί ιδίως στις όρεινες περιοχές η κτηνοτροφία.

Επίσης η Κυβέρνηση προβλέπει την σύνταξη ενός προγράμματος, το οποίο θα υποβάλει στα αρμόδια όργανα της ΕΟΚ, για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και για να επιτύχει ευνοϊκή χρηματοδότηση. Πιοιότερη σημασία αποδίδει η Κυβέρνηση στην ανάπτυξη των εξαγωγών μας στον τομέα των νωπών και μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων. Και γι' αυτό στα πλαίσια της ΕΟΚ έχουμε επανειλημμένα υποστηρίξει, την ανάπτυξη μίας συστηματικής και ολοκληρωμένης κοινοτικής πολιτικής γεωργικών εξαγωγών, που θα λαμβάνει υπόψη τα εξαγωγικά προϊόντα, τους εξαγωγικούς προβληματισμούς, αλλά και τις διαφωτιστικές αδυναμίες στους μηχανισμούς του εξαγωγικού εμπορίου των λιγότερων αναπτυγμένων περιοχών της Κοινότητας.

"Ηδη η Κοινότητα ανταποκρινόμαστε στο επίμονο αίτημα της Ελληνικής Αντιπροσωπείας, δηλώνει στο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας ότι θα καθορίσει τις επιδοτήσεις των εξαγωγών των φρούτων και λαχανικών και κυρίως των εσπεριδοειδών, ανάλογα με τις χώρες προορισμού και λαμβάνοντας υπόψη τις παραδοσιακές μας αγορές. Την επόμενη εβδομάδα για παράδειγμα, συζητείται στα πλαίσια της ΕΟΚ η παραχώρηση πρόσθετων επιδοτήσεων για παραγωγή των εξαγωγών εσπεριδοειδών προς τρίτες χώρες.

Αρχή μας είναι, όπως ανέφερα και ο κ. Νάσης, ότι πρέπει η Ελλάδα να έχει αναπτυγμένο εμπόριο με όλες τις χώρες και όχι μόνο με τις χώρες της ΕΟΚ. Πρέπει η σχέση και με άλλες χώρες να βασίζεται στην αρχή του αμοιβαίου όφελους και γι' αυτό στα πλαίσια της ΕΟΚ, έχουμε επιδιώξει τη συστηματική ανάπτυξη της εξωτερικής εμπορικής πολιτικής και έχουμε υποστηρίξει την κατάρτιση συμφωνιών — πλαισίων για εξισωτικές και ιδίως την ανάπτυξη των σχέσεων με τις σοσιαλιστικές χώρες.

Συνοπτικά θα μπορούσα να πω, ότι το άρνητικό εμπορικό ισοζύγιο στα αγροτικά προϊόντα τον πρώτο χρόνο της ένταξης, είναι απόρροια των αδυναμιών της Ελληνικής γεωργίας, ότι δεν προδίδει την εξέλιξη, δείχνει όμως τις αδυναμίες αυτές. "Οτι για να ξεπεραστούν αυτές οι αδυναμίες, χρειάζεται εντατική προσπάθεια, κυρίως σε δύο τομείς:

Ο πρώτος είναι της οργάνωσης των εξαγωγών μας.

Ο δεύτερος τομέας είναι της ανάπτυξης της κτηνοτροφίας μας, ώστε η Χώρα μας να καταστεί λιγότερο εξαρτώμενη σε κτηνοτροφικά προϊόντα.

Μπρός σ' αυτές τις δύο κατευθύνσεις, η Κυβέρνηση έχει ήδη αρχίσει να εργάζεται, έχει πάρει συγκεκριμένα μέτρα και στους δύο τομείς και ελπίζουμε, ότι θα είμαστε σε θέση, όχι όμως, αλλά μετά από δύο ή τρία χρόνια, να αναστρέψουμε την εξέλιξη αυτή, κυρίως όσον αφορά τον τομέα της κτηνοτροφίας, δηλαδή να αυξήσουμε την αυτάρκεια της Ελλάδας, να αυξήσουμε την κάλυψη των αναγκών της εσωτερικής αγοράς από την εγχώρια παραγωγή. Αυτά, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Νάσης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΑΣΗΣ. Κύριε Υπουργέ, αντιλαμβάνομαι όλες αυτές τις προσπάθειες, που κάνει η Κυβέρνηση, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει αυτή τη κατάσταση και να καταφέρει να κάνει, από άρνητική, θετική την πορεία του εμπορικού ισοζυγίου των αγροτικών προϊόντων που σχετίζονται με την Ε.Ο.Κ. και την Ελλάδα.

Το θέμα μας είναι — και μάλλον να είναι καλός προσήλτος — ότι δεν είναι εύκολο να καταφερθεί αυτό το πράγμα.

Και θα σας παρακαλούσα, όταν θα μιλήσετε μετά, να μερυσάτε να πληροφορήσετε καιμένα και τη Βουλή, τί έχει γίνει, σχετικά με αυτό το ειδικό καθεστώς το οποίο συζητείται

και τί έχει γίνει με το μνημόνιο των θεμάτων της Κυβέρνησης, για την προώθηση και επίσπευση αυτού του ειδικού καθεστώτος στην Ε.Ο.Κ.

Επίσης, στην άποψη που εξέφρασα, σταθμιζόμενων και των υπέρ και των κάτω της ένταξης της Χώρας μας στην Ε.Ο.Κ., αν και κατά πόσο, προβλέπει με βεβαιότητα η Κυβέρνηση, ότι θα μπορέσει να βγει από όλα αυτά τα εμπόδια και απ' όλα αυτά τα χιόνια, με την ένταξη της Χώρας μας στην Ε.Ο.Κ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Στο θέμα του μνημονίου που διέταξε, θέλω να σας πληροφορήσω, σχετικά με τις ενέργειες του Υπουργείου Γεωργίας σ' αυτό το θέμα, ότι οι συζητήσεις, όπως ξέρετε, δεν έχουν κλείσει, οι συζητήσεις βρίσκονται εν εξέλιξη. Το Υπουργείο Γεωργίας έχει δεχθεί και συζητήσει με διάφορες επιτροπές, οι οποίες έχουν έρθει από τις Βρυξέλλες εδώ στην Ελλάδα, για όλα τα θέματα, που αφορούν την προσαρμογή της σχέσης της Ελλάδας με την Ε.Ο.Κ. στις Ελληνικές ιδιαιτερότητες. Οι Κοινοτικοί έχουν λάβει υπόψη τους τις προτάσεις, οι οποίες έγιναν από το Υπουργείο Γεωργίας και περιμένουμε τώρα τη συνέχεια που θα δώσουν, για να αρχίσει πιο συστηματικά η συζήτηση πάνω σ' αυτά τα θέματα.

Δεν υποφέρετε, ούτε να προδικάσετε το αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων, ούτε να κρίνετε, ότι οι συζητήσεις μέχρι τώρα πήγαν ή δεν πήγαν καλά, διότι απλούστατα, βρισκόμαστε σε ένα στάδιο αμοιβαίας πληροφόρησης κατατοπισμού, πάνω στις διάφορες απόψεις, καταγραφή των προτάσεων και μετά θα αρχίσει η συστηματική επεξεργασία τους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Η ερώτηση των κυρίων Γ. Φαράκου, Κ. Κάππου, Κ. Λουλέ και Μ. Δαμανάκη σχετικά με το καθαρό ταμειακό όφελος της Ελλάδας για το 1982, τις εισπράξεις από την ΕΟΚ, τις απώλειες από την μεταβίβαση δασμών γεωργικών εισφορών, τις δαπάνες της χώρας λόγω της συμμετοχής μας στην ΕΟΚ και τις απώλειες στην εθνική οικονομία από απόσυρσεις αγροτικών προϊόντων κλπ., αναβάλλεται με αίτηση των ερωτώντων. Ήταν συναφής, προφανώς, η ερώτηση.

Σε ερώτηση των κυρίων Ι. Βαγιάτη, Α. Κονταξή και Π. Χατζηνικολάου, σχετικά με την λήψη μέτρων για την ανάπτυξη και αξιοποίηση των δασών, ο κ. Βαγιάτης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Βαγιάτης απουσιάζει στο εξωτερικό και θα παραπαιούσε για την αναβολή.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Να συζητηθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Εσείς κύριε Χατζηνικολάου είπατε ο τρίτος συνοπγράφας. Είπατε υπέρ της αναβολής ή θέλετε να συζητηθεί;

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Υπέρ της συζήτησής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Υπέρ της συζήτησής. Μάλιστα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Βαγιάτης λείπει στο εξωτερικό και απλώς με παρενέλατε να ζητήσω την αναβολή. Δεν έχω όμως κανένα λόγο να επιμείνω, από τη στιγμή που οι κύριοι συνάδελφοι επιθυμούν να συζητηθεί ή ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Είναι τρεις οι ερωτώντες. Εφ' όσον οι δύο εκ των ερωτώντων θέλουν τη συζήτηση, θα συζητηθεί.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ κύριε Κονταξή.

...πρωτικά —σε επιστημονική βάση— να περιμένουμε τουλάχιστον. Δύο χρόνια και όταν δεν έχουμε αυτοφυή αναδάσωση θα προχωρήσουμε έμεις στην αναδάσωση.

Το πρώτο μέρος είναι αυτό.

Το δεύτερο μέρος που μελετά η Κυβέρνηση είναι: Μήπως πρέπει στην Άττική, όπου υπάρχει μόνο ένα είδος, ή χαλέπιος πεύκη, ή οποία είναι και η πλέον ευφλεκτός —είναι το ξύλο από όπου παράγεται το ραβδί που χρησιμοποιούσαμε παλαιότερα για να ανάβουμε τη φωτιά— να αλλάξουμε είδος φυτείας ή ενδιάμεσα μήπως πρέπει να χρησιμοποιήσουμε πλατύφυλλα, ώστε αυτά τα πλατύφυλλα να αποτελέσουν αντιπυρηνικές ζώνες; Αυτή η μελέτη ακριβώς γίνεται τώρα από εξειδικευμένους επιστήμονες οι οποίοι μελετούν τη σύνθεση του χώματος και τις κλιματολογικές συνθήκες για να δώμα ποιά είναι τα είδη τα πλατύφυλλα που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε στην Άττική, όπου τουλάχιστον υπάρχουν έρμιοι, για να δημιουργηθούν ζώνες αντιπυρηνικές. Έκτος από τα θέματα της οδοποιίας τα οποία και αυτά είναι στον προγραμματισμό να γίνουν.

Μήπως θέμα χρηματοδότησης από την Ε.Ο.Κ. Έμεις δεν λέμε ότι εάν η Ε.Ο.Κ. μās δώσει ένα α' ποσό δεν θα το πάρουμε. Παίρνουμε αυτό που μās δίνει η Ε.Ο.Κ. —είναι μέσα στο πρόγραμμα— και υπάρχει επιπλέον και δικό μας χρηματοδοτικό πρόγραμμα. Έμεις καλύπτουμε το 50% και το υπόλοιπο 50% το καλύπτει η Ε.Ο.Κ. Όλα τα χρήματα απορροφώνται για τις αναδόσεις και δεν μένει τίποτε που δεν έχει απορροφηθεί μέχρι σήμερα. Και άπορώ γιατί μήπως το θέμα αυτό.

Σχετικά με το θέμα, που έθεξε ο συνάδελφος κ. Κονταξής για τη δημιουργία των δασών αναφυγής, επειδή αυτό το θέμα το έθεσε με τέτοιο τρόπο —και μπορώ να πω σε προσωπική βάση στον Υπουργό— και η δήλωση έγινε από μέρους του Υπουργού, σ' αυτό το θέμα θα αναφερθεί ο Υπουργός Γεωργίας ο κ. Σημίτης και εάν δεν έχετε ικανοποιηθεί από τις απαντήσεις στη δευτερολογία σας μπορείτε να βάλετε τα θέματα για να απαντηθούν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο κ. Κονταξής αναφέρθηκε στις δηλώσεις μου για τους χώρους αναφυγής, θα ήθελα να πω το εξής: Έμεις ούτε λόγο έχουμε ούτε ανάγκη έχουμε να οικειοποιηθούμε το έργο ούδενός. Και πιστεύω ότι θα ήταν άστοχο να θέλουμε να οικειοποιηθούμε το έργο του κ. Προέδρου της Δημοκρατίας το οποίο είναι πολύ γνωστό.

Το τί είχε εξαγγελθεί τότε φαίνεται από τα έγγραφα και τις δηλώσεις και το τί ελέγχθη τώρα φαίνεται επίσης από τις δηλώσεις.

Τότε είχε εξαγγελθεί ένα πρόγραμμα αναδάσωσης της Άττικής και μέσα στο πρόγραμμα αυτό προβλεπόταν έργο αναφυγής όπως αναφέρεται στον δασικό δγκο Υμηττού και στον δασικό δγκο του Αιγάλεω. Τώρα δεν αναφέρθηκε δικό μας ότι θα γίνει αναδάσωση.

Αναφέρθηκαν έργα αναφυγής όχι μόνο στους δύο αυτούς χώρους αλλά και σε τέσσερις άλλους δασικούς χώρους και άλλους 3 — 4 χώρους στο λεκανοπέδιο της Άττικής. Αναφέρθηκαν συγκεκριμένα επιπλέον το Σιόνιο, η Πενσίλη, η Πάρνηθα και η Μαυροσουβάλα και το όλο πρόγραμμα παρουσιάστηκε σαν ένα πρόγραμμα για χώρους αναφυγής στο περιφερειακό πράσινο.

Πιστεύω ότι από και και πέρα, η συζήτηση είναι λίγο πρόωγη. Μετά από το χρόνο που προσδιορίστηκε για την κατάρτιση των έργων, θα μπορούσε να γίνει συζήτηση, αν έχουν γίνει ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Κονταξής έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, απαντώντας πρώτα στον κ. Σημίτη θα ήθελα να πω ότι, αυτά που είπα δεν ήταν καθόλου σε όξυ τόνο, όπως και ο ίδιος με την απάντησή του παραδέχτηκε, στον τόνο των όποιου θέλησε να δώσει ο Υπουργός κ. Μόσχος Γικόνουλου. Με ήρεμώτατο τρόπο τα είπα και μάλιστα δεν εσχάθη τα σχόλια των εφημερίδων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Είπατε όμως λίγο εκτός του θέματος της έρωτησής. Είχε δικό και αυτό ο κ. Υπουργός, ότι το θέμα των πυρκαγιών δεν αναφέρεται. Άλλο αν περιλαμβάνεται στη γενική έννοια και γι' αυτό και το επέτρεψα. Ορίστε, όριστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Αναφέρεται...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Τώρα για να μη συζητάμε προσθέτω δεν αναφέρεται, καθόλου.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Πάντως ο κ. Υπουργός Γεωργίας είχε εκφράσει την απογοήτευσή του γι' το ενδιαφέρον μέχρι το 1982, 7 Νοεμβρίου 1982, έργο της νέας διοικήσεως του Υπουργείου και έκρινε ως ενδεδειγμένη αντίδραση να προβεί στην ανακοίνωση ενός έργου που δεν του άνηκε. Είναι ένα σχόλιο μιας εφημερίδας με ημερομηνία 7 Νοεμβρίου 1982.

Θα ήθελα να απαντήσω και στον Υπουργό Γικόνουλου, ο οποίος με το γνωστό του ύφος θέλησε να απαντήσει —δικοί μας το είδαμε και ο κ. Τσιπλάκος διαμαρτυρήθηκε γι' αυτό προηγουμένως— αλλά ανέγνωσε την απάντησή και ούτε καν σήκωσε το κεφάλι του —μάλιστα δεν την είχε διαβάσει άλλη φορά και κόμπιαζε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Το ξηγησάμε αυτό και είδατε ότι παρεβέη και το Προεδρείο και διευκρινίστηκε ότι διάβαζε σημειώσεις. Θα παρακαλέσω λοιπόν να τελειώσει αυτή η ιστορία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Και εγώ λέγω αυτό που λέτε και σεις, κύριε Πρόεδρε, ότι ανέγνωσε τις δηλώσεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Σημειώσεις είπα ότι ανέγνωσε, όχι δηλώσεις.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Πώς είπατε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Σημειώσεις είπα ότι ανέγνωσε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Καλά, κύριε Πρόεδρε, πάντως ανέγνωσε ένα κείμενο...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΕΡΠΑΝΟΣ. Συνέχισε όμως...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Σας παρακαλώ, κύριε Σερπάνο, Δέν μπορώ να καταλάβω γιατί διακόπτετε. Ή θα πει καθένας αυτό που θέλει...

(Θάρρος, κωδιωναχουσίες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ! Συνεχίστε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Μάλιστα, αν μπορώ να καταλάβω καλά, το κείμενο αυτό είναι συνταχθέν από τον κ. Μελαχροινό, τον οποίο έχει επιστημονικό σύμβουλο ο κ. Υπουργός και ο οποίος είναι συνταξιούχος του Υπουργείου Γεωργίας. Ότι είχε να αποδώσει στο Υπουργείο Γεωργίας το απέδωσε, τα μέτρα που είχε να λάβει τα έλαβε και γι' αυτό είδαμε αν μέχρι τώρα βοηθήσε ο κ. Μελαχροινός ή όχι.

Το μόνο που είπε ο κ. Υπουργός, το τεράστιο «όχι» όπως τόνισε, ήταν το «ψητό», οι προσλήψεις. Για τις προσλήψεις έβγαζε ότι ήταν το μεγάλο όλοι, αλλά δεν μās είπε αν έλαβε κανένα συγκεκριμένο μέτρο ή αν προστίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για το θέμα των δασών. Και εγώ στην πρωτολογία μου δεν ρώτησα τι έκανε μέχρι τώρα η Κυβέρνηση, αν έγιναν ή αν μεγάλωσαν τα δάση, αλλά τι μέτρα έλαβε ή τι μέτρα πρόκειται να λάβει η Κυβέρνηση του ΠΑ. ΣΟ.Κ.

Και δεν έλαβε κανένα άλλο μέτρο εκτός από τα τακτικά τα οποία ο κ. Μόσχος Γικόνουλου έβγαλε άρειδώς. Νομίζω ότι κρεμάστηκαν μερικά σε όρισμένα δέντρα, για να περνούν από και

δυνάμεις Νομισματικό Ταμείο και επομένως έχουν θέσει τις οικονομίες τους υπό την επίβλεψη της Δύσεως! Σας ευχαριστώ πολύ.

(Ζωηρά χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Γ.π. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μιλήσω σχετικά με τον Προϋπολογισμό για την Ελληνική γεωργία. Η ελληνική γεωργία βρίσκεται σήμερα σε μία φάση αναμόρφωσης. Ο Προϋπολογισμός, τον οποίο θα κρίνετε, αποτελεί ένα θέμα, για να προσωδύσουμε την αναδιάρθρωση της γεωργίας μας.

Ποιά είναι τα κύρια προβλήματα, τα οποία μας απασχολούν; Θα αναφέρω ενδεικτικά, μερικά.

Η παραγωγή, ορισμένων προϊόντων έχει φθάσει στη Χώρα μας σε υψηλά επίπεδα. Είμαστε πλεονακματικοί σε αρκετά προϊόντα, π.χ. το μαλακό σάρι, το λάδι, τα εσπεριδοειδή και άλλα. Όμως δεν διαθέτουμε την κατάλληλη υποδομή για να συγκεντρώσουμε τα προϊόντα αυτά, να τα αποθηκεύσουμε. Δεν είμαστε, επίσης, σε θέση να τα εξαγάγουμε συστηματικά, με γρήγορο ρυθμό και σε καλές τιμές. Τουτό συμβαίνει, γιατί τα χρόνια που πέρασαν, μεταξύ άλλων, η προσοχή της πολιτείας στράφηκε αποκλειστικά στην αύξηση της παραγωγής. Η ανάπτυξη της υποδομής είχε αφεθεί, κυρίως, στα χέρια ιδιωτών επιχειρηματιών που θέβαια δεν φρόντιζαν και δεν είχαν κανένα λόγο να φροντίσουν να παραγάγουν το γεικό συμφέρον, αλλά επεδίωξαν να μεγιστοποιήσουν τα ιδιωτικά τους κέρδη.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό της οικονομίας που κληρονομήσαμε είναι ότι ο αγροτικός τομέας εξαρτάται βασικά από τους πόρους, τους οποίους διαθέτει η πολιτεία, υπό ποικίλες μορφές. Η συντηθέστερη μορφή είναι οι επιδοτήσεις.

Οι επιδοτήσεις στο τελικό προϊόν, ήταν και είναι, ένας εύκολος, αλλά εξαιρετικά πρόχειρος τρόπος, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του αγρότη. Οι επιδοτήσεις στο τελικό προϊόν είναι ένας εξαιρετικά εύκολος τρόπος, για να ξεπερνούν οι κρίσεις της στιγμής, χωρίς να λύνονται μακροχρόνια προβλήματα. Και αυτό, γιατί οι επιδοτήσεις τις οποίες χορηγούσε η Νέα Δημοκρατία, δεν βασίζονταν σε μία στρατηγική αντίληψη, για την επίλυση των προβλημάτων της Ελληνικής γεωργίας. Ήταν αποτέλεσμα πολιτικών πιέσεων της στιγμής, υπολογισμών εκλογικών, πολλές φορές, επιθυμίας να ευνοηθούν ορισμένες περιοχές, ορισμένοι παραγωγοί, ορισμένα άτομα. Το σύστημα αυτό, το οποίο κληρονομήσαμε, έχει στρεβλώσει τον ρόλο της πολιτείας και το όλο σύστημα στήριξης της αγροτικής παραγωγής. Το σύστημα αυτό καλλιεργήσε την νοοτροπία ότι η λύση κάθε προβλήματος είναι δυνατή, μόνο με κρατική παρέμβαση και ότι αρκεί να δοθούν χρήματα, συνεχώς όλο και περισσότερα, για να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα. Σε συνδυασμό με την έλλειψη υποδομής, που ανέφερα, μοιάζει με ένα πύλο των Δαναΐδων. Όλο και περισσότερα χρήματα δίδονται και ικανοποιούνται όλο και λιγότερα πρόσωπα.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της σημερινής κατάστασης, είναι η έλλειψη οποιουδήποτε προγραμματισμού στον αγροτικό τομέα.

Τα πενταετή προγράμματα των προηγούμενων Κυβερνήσεων, ήταν ευχολόγια, που δεν εφαρμόστηκαν στην πράξη. Είπαμε και λέπμε το επιτακτικό που θα σχεδιάζει συστηματικά τα έργα που θα γίνουν, θα παρέχει κίνητρα και θα παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων. Οι αναδιορθώσεις των καλλιεργειών, έμειναν στα χαρτιά. Αναφέρω το παράδειγμα των εσπεριδοειδών και των ροδακινών. Οι επενδύσεις στην υποδομή πραγματοποιούνταν, έφ' όσον ανέπυσε πρωτοβουλία, τυχαία κάποιος ιδιώτης ή κάποιος συνεταιρισμός. Αποτελέσματα και αναφέρω τα παράδειγμα των μονάδων μεταποίησης, είναι οι μονάδες μεταποίησης, να μη

είναι σωστά, χωροταξικά, κατανομημένες, να μη έχουν σχεδιαστεί σε συνάρτηση με το μέγεθος της παραγωγής της περιοχής, να έχουν ψηλό κόστος και οι περισσότερες να μη είναι βιώσιμες.

Τέλος, θα αναφέρω σάν τελευταίο χαρακτηριστικό, την περιθωρισμένη δραστηριότητα των συλλογικών φορέων της γεωργίας και ιδίως των συνεταιρισμών. Υπάρχουν 7.000 πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί και οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν έχουν αναπτύξει καμιά αξιόλογη δραστηριότητα στην ανάπτυξη και διάθεση της παραγωγής. Εκείνοι που είναι δραστήριοι, είναι μερικές εκατοντάδες μόνο. Αδράνεια χαρακτηρίζει επίσης τις περισσότερες ενώσεις, όπως επίσης τις χαρακτηρίζει και αντιοικονομική λειτουργία υποδομής, καθώς και έλλειψη κάθε πρωτοβουλίας. Όπως σε χώρες με αναπτυγμένη γεωργία, οι συλλογικοί φορείς παίζουν ένα σημαντικό ρόλο. Στη Δανία, το 85% περίπου του χοίριου κρέατος, ενός σημαντικού για τη Χώρα προϊόντος, διακινείται μέσω συνεταιρισμών. Στη Χώρα μας, μόνο το 10% των κωπών φρούτων και λαχανικών διακινείται μέσω των συνεταιρισμών. Αυτά σε συντομία είναι μερικά από τα χαρακτηριστικά της κατάστασης που παραλάβαμε. Ο Προϋπολογισμός τον οποίο θα κρίνετε, αποτελεί ένα σταθερό θέμα της Κυβέρνησης, για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που ανέφερα. Πρώτα απ' όλα, όσον αφορά την υποδομή και τις επενδύσεις, ο Προϋπολογισμός καθιερώνει μία στροφή από την ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής, μέσω των επιδοτήσεων του τελικού προϊόντος, στην διοχέτευση πόρων για τη βελτίωση της υποδομής και την αύξηση της παραγωγικότητας. Για επενδύσεις στον αγροτικό τομέα, διατίθενται στον Προϋπολογισμό, μέσω του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, 15 δις περίπου. Το συνολικό κονδύλι για τις γεωργικές διαρθρώσεις, αυξάνει έτσι κατά 33% περίπου, για τα θάση και την αλιεία κατά 55% και για τα ενεργοβελτιωτικά έργα κατά 12% περίπου.

Στις επενδύσεις αυτές πρέπει να συνοπολογισθούν και τα κονδύλια, τα οποία αναφέρονται στον Τακτικό Προϋπολογισμό, που εμφανίζεται ως οικονομικές ενισχύσεις, οι επιδοτήσεις αποτελούν διαρθρωτικές βοήθειες, οι οποίες έχουν σκοπό την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, την καλύτερη διαγνώση της γεωργικής εκμετάλλευσης και ιδίως της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης και έτσι την αύξηση της παραγωγικότητας και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων. Πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η πάση την οποία εμφανίζει, εφόσον ο Προϋπολογισμός να συνεχισθεί και τα άλλα χρόνια. Δηλαδή, να βελτιωθεί ο λόγος των δημοσίων επενδύσεων στη γεωργία, προς κρατικές επιδοτήσεις στα προϊόντα και έτσι να ενισχυθεί ο ρόλος του Κράτους στην παροχή βοήθειών, καθαρά επενδυτικού χαρακτήρα.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό του Προϋπολογισμού είναι: μία στροφή στο θέμα των επιδοτήσεων, και των τιμών των αγροτικών προϊόντων. Επιδιώκουμε μία βαθμιαία απαγκίστρωση από το ευκαιριακό, το υποκείμενο σε πολιτικές πιέσεις σύστημα που κληρονομήσαμε και την υποκατάστασή του με ένα οικονομικά ορθολογικό και κοινωνικά δίκαιο σύστημα επιλεκτικής προστασίας. Τί έννοια θα το εξηγήσω με μερικά παραδείγματα:

Ένα πρώτο χαρακτηριστικό είναι: ότι επιδιώκουμε την βαθμιαία υποκατάσταση των επιδοτήσεων των τελικών προϊόντων με επενδυτικές βοήθειες. Η επιδότηση του τελικού προϊόντος δεν συμβάλλει στην ανάπτυξη της γεωργίας. Το αποικτώμενο εισόδημα συνήθως διατίθεται σε τομείς και δραστηριότητες που είναι εκτός του γεωργικού τομέα. Δεν επενδύεται. Με την ενίσχυση των επενδυτικών προπαθειών συμβάλλουμε στην βελτίωση της υποδομής του αγροτικού τομέα και έτσι στην αύξηση της παραγωγικότητας και τη βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος.

Στον εξαγωγικό τομέα, η επιδότηση του τελικού προϊόντος, ιδίως της εξαγωγής, σημαίνει την επιδότηση των καταναλωτών των χωρών προορισμού. Ο Γερμανός τρώει πιο φθηνά

από τον "Ελληνα τα ελληνικά προϊόντα και τούτο χάρη στη βοήθεια της Ελληνικής Κυβέρνησης.

Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα ότι στις τιμές του Μονάχου, οι χονδρικές τιμές των ελληνικών αγροτικών προϊόντων είναι συνήθως σε σύγκριση με τις τιμές των ιταλικών και των ισπανικών χαμηλότερες. Παρ' όλο όμως ότι είναι χαμηλότερες τα προϊόντα μας δεν διατίθενται. Και τούτο οφείλεται στην έλλειψη οργάνωσης εμπορίας, στην έλλειψη συστήματος προώθησης προϊόντων, στην έλλειψη γνώσης της αγοράς.

Ακριβώς τέτοια ελαττώματα θέλουμε να ξεπεράσουμε με την αρχή της υποκατάστασης της επιδότησης του τελικού προϊόντος με επενδυτικές βοήθειες στις εξαγωγές. Θέλουμε να ενισχύσουμε τις επενδυτικές προσπάθειες των συνεταιρισμών στην κατασκευή νέων και στον εκσυγχρονισμό των παλαιών συσκευαστηρίων, στην πρόσληψη ειδικευμένου προσωπικού, για να δημιουργηθούν σύγχρονες μονάδες εμπορίας.

Πιστεύουμε, ότι, έτσι οι μέν τιμές των ελληνικών προϊόντων στη διεθνή αγορά με τα ίδια ποιοτικά κριτήρια θα ανέβουν στα ίδια επίπεδα με τις ανταγωνίστριες χώρες, οι δε ποσότητες των εξαγωγών θα αυξηθούν σταδιακά.

Τέλος, θέλω να σημειώσω, ότι η επιδότηση του τελικού προϊόντος, επιδότηση ή οποία δίδεται χωρίς καμμία διάκριση σ' όλους τους καλλιεργητές, ενώνει τους μεγάλους καλλιεργητές.

Θα αναφερθώ στην περίπτωση του βαμβάκις.

Στην περίπτωση του βαμβάκις το 1981, το 63% περίπου των παραγωγών, με μέσο μέγεθος εκμετάλλευσης 11 περίπου στρέμματα, έλαβε ο κάθε ένας επιδότηση 16.700 δραχμές το στρέμμα, ενώ το 13% των παραγωγών, με μέσο μέγεθος εκμετάλλευσης 82 στρέμματα, έλαβε ο κάθε ένας επιδότηση 120.000 δραχμές το στρέμμα.

Δηλαδή πολύ πιο άπλά, το 13% των παραγωγών έλαβε το 43% της συνολικής επιδότησης στο βαμβάκι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Πώς διαφέρει η επιδότηση κατά στρέμμα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Επιδιόξή μας είναι η βαθμιαία υποκατάσταση των επιδοτήσεων...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Από πού το διαλατε αυτό; Κάποιο λάθος κάνετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Σας παρακαλώ να μη με διακόπτετε.

Προσπαθώ να εξηγήσω γιατί το σύστημα, το οποίο είχατε εισαγάγει, βοηθάει τους μεγάλους και όχι τους μικρούς. Και η διαφορά της πολιτικής μας είναι να βοηθήσουμε ακριβώς τους μικρούς και όχι τους μεγάλους. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

(Θόρυβος - κωδωνοκρουσίες).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ. Με συγχωρείτε. Ζητήστε την άδεια, κύριε Μητσοτάκη. Δεν θα καταργήσετε το Προεδρείο, επιτέλους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Κύριε Πρόεδρε με την άδειά σας. Προσπαθούμε να καταλάβουμε τον Υπουργό και όχι να τον διακόψουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ. Δεν θα καταργήσετε το Προεδρείο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Δεν καταργώ το Προεδρείο. Σηκώθηκα να ζητήσω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Δεν μου ζητάτε το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Σηκώθηκα να σας ζητήσω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Δεν σας έδωσα όμως τη συγκατάθεσή μου, κύριε Μητσοτάκη. Παρακαλώ αν θέλετε να κάνουμε ήσυχη συζήτηση. Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, δημιουργήθηκε ένα θέμα. Παρακαλώ να μου δώσετε το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Πώς είπατε:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Σηκώθηκα να ζητήσω την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Δεν έχετε το λόγο, κύριε Μητσοτάκη. Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Τότε πώς να σας ζητήσω το λόγο όταν δεν μου το επιτρέπεται;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ. Σας παρακαλώ πολύ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, αυτή η ιστορία να σταματήσει κάποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Σας παρακαλώ. Παραεβάλλεστε στον βουλευτή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Σηκώθηκα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Θα σας παρακαλώ να τελειώσετε το θέμα. Εάν θέλει ο βουλευτής και συγκατατεθεί το Προεδρείο, τότε θα μιλήσετε.

(Θόρυβος - κωδωνοκρουσίες).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Κύριε Πρόεδρε, όταν εκρήγνυστε, πριν ανοίξω το στόμα μου, πώς θα ζητήσω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Τι θέλετε να μου απαντήσετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ. Θέλω να σας πω, ότι, όταν σηκώνομαι για να σας ζητήσω το λόγο, προκειμένου να απαντήσω μια ερώτηση, είναι δικαίωμά μου. Μπορείτε να μη μου τον δώσετε, αλλά δεν μπορείτε να εκραγείτε πρώτος και σηκώνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Δεν κάνετε αυτό, κύριε Μητσοτάκη. Είπατε πολύ εύφρες, αλλά δεν ύστερουν και άλλοι για να σας παρακολουθήσουν. Σηκώθηκατε και μιλήσατε χωρίς να πάρετε την άδεια του Προέδρου, ούτε και του βουλευτού κ.κ. Θα σας παρακαλέσω λοιπόν να συνεχισθεί με τάξη εδώ, η συζήτηση, όπως επιβάλλει ο Κανονισμός. Παρακαλώ να συνεχίσετε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Μάλιστα.

Επιδιόξή μας είναι η βαθμιαία υποκατάσταση των επιδοτήσεων της φυτικής παραγωγής με ενίσχυση της ζωικής παραγωγής, για τους εξής λόγους: "Αν και η ζωική παραγωγή συμμετείχε κατά 33% περίπου στην ακαθάριστη αξία της γεωργικής παραγωγής, δεν απολαμβάνει παρά το 8% του συνόλου των επιδοτήσεων. Η ζωική παραγωγή και ειδικά η προβατοτροφία βρίσκονται σήμερα σε κρίση και επιβάλλεται να ενισχυθούν για να αρχίσει η βετική πλέον ανάπτυξή τους που θα μειώσει το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών, με περιορισμό των εισαγωγών.

Για να εκτιμήσουμε το τί συμβαίνει σήμερα θα αναφέρω επίσης ένα παράδειγμα: Το 1981 τα επιτραπέζια σταφύλια, με συμμετοχή στην ακαθάριστη αξία της γεωργικής παραγωγής κατά 1,2%, ενισχύθηκαν από το Δημόσιο Προϋπολογισμό με 1.375.000.000 δραχμές. Η προβατοτροφία, που συμμετείχε στην ακαθάριστη αξία της γεωργικής παραγωγής κατά 8%, ενισχύθηκε μόνο με 664.000.000 δραχμές. "Αν λάβουμε επίσης υπ' όψη μας, ότι με την παραγωγή των επιτραπέζιων σταφυλίων ασχολούνται περίπου 36.000 εκμεταλλεύσεις, ενώ με την προβατοτροφία ασχολούνται 80.000 εκμεταλλεύσεις, υπολογίζεται ότι κάθε εκμετάλλευση, η οποία ασχολείται με τα επιτραπέζια σταφύλια έλαβε 37.000 δραχμές, ενώ εκείνη η οποία ασχολείται με την προβατοτροφία πήρε μόνο 8.000 δραχμές.

Πήδη, από το 1982 άρχισα να υλοποιώ την αρχή της μεταφοράς κονδυλίων από τη φυτική στη ζωική παραγωγή. Έτσι στο πάρο πάνω παράδειγμα, το μέν προϊόν της φυτικής παραγωγής, τα επιτραπέζια σταφύλια, το 1982 ενισχύθηκαν με 1,375.000.000 δραχμές, δηλαδή μειώθηκε η ενίσχυση κατά 87%, ενώ η προβατοτροφία ενισχύθηκε με 1.303.000.000 δραχμές, δηλαδή η ενίσχυση αυξήθηκε κατά 96%.

Επιδιώξη μας επίσης είναι: η βαθμιαία αύξηση των ενισχύσεων στους μικροκαλλιεργητές και η μείωση των ενισχύσεων στους μεγαλοκαλλιεργητές.

Το σύστημα των ενισχύσεων που ισχύει σήμερα, διευρύνει τις εισοδηματικές ανισότητες, τόσο μεταξύ των Νομών, όσο μεταξύ μικρών και μεγάλων καλλιεργητών.

Θ' αναφέρω πάλι: το παράδειγμα των επιτραπέζιων σταφυλιών. Όπως είπα, επιδοτήθηκαν το 1981 με 1.300.000.000 δραχμές περίπου, που συνεπάγεται: επιδότηση γύρω στις 7.000 δραχμές το στρέμμα. Αυτό σημαίνει: ότι οι μικρές εκμεταλλεύσεις, με μέγεθος 1,6 στρέμματα, πήραν επιδότηση γύρω στις 11.000 δραχμές — και οι μικρές αυτές εκμεταλλεύσεις είναι: ή μεγάλη πλειοψηφία — οι μέσες εκμεταλλεύσεις, οι οποίες είναι περίπου το 1/3, με 8 στρέμματα πήραν επιδότηση γύρω στις 55.000 δραχμές και οι μεγάλες εκμεταλλεύσεις, που καλλιεργούν 27 περίπου στρέμματα επιτραπέζια σταφύλια, πήραν επιδότηση 183.000 δραχμές. Δηλαδή, στον αγρότη με την μεγάλη εκμετάλλευση, που έχει: υποσδήποτε ένα ικανοποιητικό εισόδημα, ή Πολιτεία τον επιδότησε επιπρόσθετα με 183.000 δραχμές.

Τέλος, θ' αναφέρω σαν άρχή μας, ότι πρέπει να επιδιώξουμε την βαθμιαία απαγκίστρωση από επιδότηση σε γεωργούς και μη γεωργούς. Η άρχή μας αυτή βασίζεται στην διακηρυγμένη μας θέση, ότι μοχλός της αγροτικής ανάπτυξης είναι η οικογενειακή εκμετάλλευση, είναι ο αγρότης που ζει και δουλεύει στην εκμετάλλευσή του. Εμείς δεν θέλουμε να ενισχύσουμε τις εκμεταλλεύσεις εργοδοτικής μορφής. Εμείς πρέπει — πιστεύω — να επιδιώξουμε — και θα το επιδιώξουμε — να μη χορηγούμε βοήθειες σε επαγγελματίες, δημόσιους υπαλλήλους και άλλους, οι οποίοι δεν βρίσκονται στον τόπο της εκμετάλλευσης, αλλά από μακριά παρακολουθούν την εξέλιξή της.

Αυτά, ως προς την δεύτερη άρχή, την οποία ανέφερα, την άρχή ότι θα επιδιώξουμε, με τον Προϋπολογισμό αυτό, την ανακατανομή του τρόπου χορήγησης των επιδοτήσεων.

Τρίτο σημείο, που είπα στην άρχή σαν σημείο προβληματικό στην ελληνική γεωργία, είναι η έλλειψη προγραμματισμού. Άναφερα επίσης, σαν τέταρτο σημείο, την έλλειψη ανάπτυξης των συλλογικών φορέων. Και τα δύο αυτά φαινόμενα θ' αντιμετωπισθούν κυρίως με οργανωτικά μέτρα. Στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας προβλέπονται τα απαραίτητα κονδύλια, για να γίνουν, οι επιβεβλημένες οργανωτικές αλλαγές. Αναφέρω τελείως συνοπτικά, ότι ήδη έρρεται: σε επεξεργασία ο νέος νόμος για τους συνεταιρισμούς, τον οποίο θα παρουσιάσουμε στις άρχες του χρόνου. Ο οποίος μάς έρχεται, όπως ερευνούμε ήδη σε συνεργασία με το ΚΕ ΠΕ και καταβάλλεται: προσπάθεια, για να υπάρξει ένας συστηματικός προγραμματισμός, για να υπάρξει, όχι μονάχα μία γενική παρακολούθηση, αλλά μία κατεύθυνση στην ανάπτυξη της γεωργίας.

Θέλω να έλθω τώρα σε μερικές παρατηρήσεις, οι οποίες προβλήθηκαν μέχρι τώρα στην συζήτηση.

Λέγθηκε ότι οι τιμές των αγροτικών προϊόντων είναι αποτέλεσμα αποφάσεων που παίρνονται στις Βρυξέλλες. Και η Νέα Δημοκρατία είπε «ετυμώς», το δε ΚΚΕ γράζει στις εισηγήσεις του «δυστυχώς». Θέλω να επαναλάβω για πολλοστή φορά, ότι οι τιμές των αγροτικών προϊόντων είναι τιμές που καθορίζονται από μας, εδώ στην Αθήνα. Οι τιμές της Κινοήτας είναι ένα από τα στοιχεία που λαμβάνει υπόψη της η Κυβέρνηση, δεν είναι, όμως, βέβαια το μόνο στοιχείο. Κριτήρια αποτελούν, μεταξύ άλλων, ο βαθμός αύξησης των προϊόντων, αν χρειάζομαστε την ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης παραγωγής ή όχι, για παράδειγμα, αν χρειάζομαστε την ανάπτυξη των ζωοτροφών. Ένα στοιχείο, λοιπόν, είναι ο βαθμός αύξησης.

Ένα δεύτερο στοιχείο είναι: το εισόδημα του αγρότη, ένα τρίτο, μεταξύ άλλων, είναι η εξισορρόπηση διαφόρων ανταγωνισμένων καλλιεργειών. Η Κυβέρνηση κρίνει κάθε φορά, αν και σε ποιο βαθμό ή ρύθμιση που επιτεύχθηκε στη

Κοινότητα προωθεί την εθνική πολιτική στον αγροτικό τομέα.

Με αυτό το τρόπο θέλω να τονίσω και πάλι: ότι: επιτεύχθηκε και φέτος η αύξηση του αγροτικού εισοδήματος σε τρεχουσες τιμές κατά 25% περίπου, αύξηση μεγαλύτερη από εκείνη που σημειώθηκε σε άλλες χώρες της Κοινότητας, γιατί ανταποκρίνεται σε πραγματική αύξηση του εισοδήματος της τάξης του 4% περίπου.

Θέλω να τονίσω και το εξής: Οι τιμές που αποφασίζονται στη Κοινότητα δεν είναι τιμές που αποφασίζονται έρρηκτα μας και εμείς δεν είμαστε παθητικοί αποδέκτες αποφάσεων άλλων. Στη διαπραγμάτευση των τιμών, μετά στο γενικό πλαίσιο, έχουμε καταφέρει να επηρεάσουμε αποφασιστικά την πορεία των εξελίξεων. Έχουμε καταφέρει: σε θέματα που ενδιαφέρουν τη Χώρα μας να προωθήσουμε λύσεις, οι οποίες μάς βοηθούν. Ός προς πολλά σημεία οι ρυθμίσεις ανταποκρίνονται: στις επιδιώξεις μας και συντείνουν στη λύση των προβλημάτων μας.

Αναφέρω ενδεικτικά: ότι: τη περασμένη εβδομάδα αυξήθηκαν οι εξαγωγικές επιδοτήσεις για εσπεριδοειδή σε χώρες κρατικού εμπορίου. Αυξήθηκαν μετά από πρωτοβουλία μας, μετά από επιμονή μας, μετά από διαπραγματεύσεις, τις οποίες κάναμε, και έτσι πετύχαμε, παραδείγματος χάριν, η επιδότηση στα λεμόνια να αυξηθεί από 4 δραχμές το κιλό σε 8 δραχμές το κιλό, δηλαδή μία αύξηση 100%, όπως πετύχαμε και μία αύξηση κατά 50% περίπου στα πορτοκάλια. Και θέλω να αναφέρω και δυο παλαιότερα παραδείγματα: Πριν 2 μήνες πετύχαμε μία αύξηση κατά 50%, για ενίσχυση για επενδύσεις υποδομής. Όπως στη διαπραγμάτευση για τις τιμές, επειδή ακριβώς η αύξηση της τιμής του κρέατος δεν θα σήμαινε τίποτε για την ελληνική οικονομία, πετύχαμε να δοθεί μία επιδότηση στα γενόμενα μοσχάρια με αποτέλεσμα το όφελος της ελληνικής οικονομίας να ξεπεράσει τα 200 εκατομμύρια.

Πιστεύω, ότι, επειδή ακριβώς οι τιμές αυτές επηρεάζονται και από μας μπορούμε να εντάσσουμε τα χρήματα που εισέρχονται από την ΕΟΚ στο σχέδιό μας και να τα υπολογίζουμε, ως στοιχείο για τη πραγματοποίηση της πολιτικής μας. Είναι τελείως λάθος να θέλουμε, όπως το κάνει η Νέα Δημοκρατία, να το παρουσιάζουμε ως ανέλπιστο μάνα εξ ουρανού. Είναι χρήματα που αποκτούμε με προσπάθεια, με αντιπαροχές και δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση χάρισμα.

Θέλω να στραφώ και σε ένα άλλο σημείο στις εισηγήσεις των εισηγητών του ΚΚΕ.

Αναφέρεται: ότι: θα ήταν τολήμο να απαγορεύσουμε την εισαγωγή αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων που παράγονται σε επάρκεια στη Χώρα, ταυτόχρονα όμως να αναπτύξουμε τις συναλλαγματοφόρες καλλιεργείες. Έδω υπάρχει μία αντίφαση, γιατί δεν εξηγείται, με ποιο τρόπο οι χώρες στις οποίες θα απαγορεύαμε εμείς την εισαγωγή των προϊόντων μας, θα ήταν διατεθειμένες να δεχθούν τα δικά μας εισαγόμενα.

Αλλά, πέρα απ' αυτό — και αυτό είναι το κύριο σημείο και αφορά όλο το φάσμα της αγροτικής πολιτικής — πρέπει να ξέρουμε ότι: ο αγροτικός τομέας δεν είναι πια αποκομμένος από τη διεθνή οικονομία. Ο αγροτικός μας τομέας σήμερα είναι στενά συνδεδεμένος με τις διεθνείς εξελίξεις και η πορεία του, ή πορεία της εγχώριας οικονομίας επηρεάζεται συχνά από τη πορεία των διεθνών εξελίξεων. Παραδείγματος χάριν, όπως ξέρετε, φέτος έχουμε πρόβλημα στη διάθεση των λεμονιών, όχι γιατί το σύστημα δουλεύει διασπορευτικά, αλλά γιατί: απλούστατα υπάρχει υπερπροσφορά σε άλλες χώρες, υπάρχει υπερπροσφορά και υπάρχει πτώση των τιμών σε διεθνές επίπεδο.

Ο ισχυρισμός λοιπόν, ότι: μπορούμε να διασφαλίσουμε για το τι συμβαίνει: έξω από τα σύνορά μας, είναι εξωπραγματικός.

Στην κριτική που άσκησαν οι αγροεργάτες της Νέας Δημοκρατίας στον Προϋπολογισμό, αναφέρθηκαν και στις εξελίξεις της εισοδηματικής πολιτικής, που αφορά και τον αγρο-

τικό τομέα και είπαν ότι δήθεν η κατάσταση χειρότερη, επειδή εμείς δεν χειριστήκαμε σωστά τα θέματα. Έδώ πρέπει να επαναλάβω κάτι, που είχαμε πει και παλιά, ότι η σημερινή κατάσταση, δεν είναι ξεκομμένη από τη προηγούμενη. Ήταν η κατάσταση, την οποία δημιουργήσε η προηγούμενη Κυβέρνηση, που καθορίζει και τη δική μας πολιτική. Είμαστε αναγκασμένοι να εργαζόμαστε σε ένα πλαίσιο, το οποίο έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με την πολιτική τά, συμφέροντα και τις επιδιώξεις της Νέας Δημοκρατίας, τις δυνάμεις που την στηρίζουν και το πλαίσιο, που την εξυπηρετεί. Εμείς είμαστε υποχρεωμένοι να δουλεύουμε με μηχανισμούς, που ακολουθούν διαφορετική πολιτική από τη δική μας, έχουμε διαφορετικές αντιλήψεις και διαφορετικές νοοτροπίες. Δεν εφαρμόζουμε την πολιτική μας σε μια χώρα χωρίς παρελθόν. Εφαρμόζουμε την πολιτική μας σε μια χώρα που έχει παρελθόν, δυστυχώς, συντηρητισμού, αδιαλλαξίας και αδυναμίας για το κοινωνικό σύνολο. Σε μια χώρα, που οι δομές της οικονομίας και της διοίκησης αποτελούσαν ανασταχτικό παράγοντα και τροχοπέδη, για μια νέα σοσιαλιστική πολιτική.

Ο Προϋπολογισμός, ο οποίος πρόκειται να κριθεί έχει σαφείς στόχους, μέσα στο δοσμένο πλαίσιο που δημιουργήσαν οι εξελίξεις των 40 τελευταίων ετών, αποσκοπεί να βελτιώσει την εισοδηματική θέση των εργαζομένων, να προωθήσει την αναδιανομή του εισοδήματος, να σταθεροποιήσει την οικονομία του έθνους που θα εξασφαλίσει την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη απασχόληση και να μειώσει σταδιακά τον πληθωρισμό, που χτυπά κυρίως τους εργαζόμενους.

Ο Προϋπολογισμός, επειδή έχει ακριβώς κύριους τους στόχους είναι Προϋπολογισμός που προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη, τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων και τη διαμόρφωση μιας διαφορετικής κοινωνίας. Είναι προϋπολογισμός, από τον οποίο προκύπτει φανερά ότι η Κυβέρνηση της Χώρας δεν εργάζεται για να εξυπηρετήσει συγκεκριμένες ομάδες και ιδιωτικά συμφέροντα, αλλά έχει σοσιαλιστικούς στόχους. Έχει πρώτο της μέλημα, πώς θα βελτιώσει τις συνθήκες ζωής της μεγάλης πλειοψηφίας των Ελλήνων.

Κύριες και κύριοι, η πορεία για την αλλαγή, θα είναι μακρά και επίπονη, αλλά για το ΠΑΣΟΚ και την Κυβέρνησή του οι στρατηγικοί μας στόχοι είναι ξεκάθαροι: Για το ΠΑΣΟΚ και την Κυβέρνησή του οι δυσκολίες της στιγμής, οι αντιθέσεις του σήμερα, οι διαμαρτυρίες των δσων είχαν βολυτεί με ένα καθεστώς που καθιέρωνε ένα σύστημα προνομίων με αδικαιολόγητες διαφοροποιήσεις, αποτελούν πρόβλημα εμπόδια. Επειδή οι στρατηγικοί μας στόχοι είναι ξεκάθαροι, αυτά τα εμπόδια του σήμερα θα περπατούν, θα ξεπεραστούν γιατί ο Λαός μας θέλει κοινωνική δημοκρατία, γιατί ο Λαός μας έχει αποδοκιμάσει την οικονομία της κοινωνικής ανισότητας και αδικίας, την οικονομία των μεγάλων επιχειρηματιών και μεταπρατών. Έχει αποδοκιμάσει άμετακλήτητα εκείνους, που θέλουν να σταματήσουν την κοινωνική εξέλιξη και τον εκδημοκρατισμό της οικονομίας.

Παρά τις διαμαρτυρίες της Αντιπολίτευσης, η εξέλιξη δεν θα σταματήσει. Θα σταθούμε στη σοσιαλιστική Ελλάδα σταθερά, αποφασιστικά, με σίγουρα βήματα, γιατί το μέλλον είναι δικό μας. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Αθανάσιος Κανελλόπουλος είναι άπών.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΑΤΑΡΙΔΗΣ. Θα έρθει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Γλέζος έχει το λόγο.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ. Αγαπητοί Συνάδελφοι, Αγαπητέ Πρόεδρε, πέρασε ένας χρόνος και ξανά το Σώμα αντιμετωπίζει τον Προϋπολογισμό.

Στην τσασινή συνεδρίαση η ΕΔΑ είχε εκφράσει την αντίληψη, ότι η πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ισορροπείται σ' έναν Προϋπολογισμό που είναι ένα μεταβατικό στάδιο που στοχεύει ουσιαστικά στην ανάκαμψη της οικονομίας.

Μπορούμε, γενικά, από τώρα να πούμε, ότι η Κυβέρνηση πηγαίνει το στόχο της και ότι και τώρα ξανά επιβεβαιώνεται η ίδια πολιτική και δεν αλλάζει ο στόχος. Γιατί; Γιατί η κληρονομία που είχε η Κυβέρνηση της Αλλαγής, απ' όλα τα προηγούμενα χρόνια, ήταν τόσο μεγάλη, τόσο βαριά, ώστε δυσκόλευε σε οποιαδήποτε άλλη προοπτική.

Και' άρχην υπήρχε μία δύσκολη κατάσταση από άποψη γενικότερης οικονομίας. Παγκόσμια υπάρχει μία διεθνής οικονομική κρίση. Άλλου τύπου στις σοσιαλιστικές χώρες, άλλου τύπου στις καπιταλιστικές χώρες και άλλου τύπου στις χώρες που βρίσκονται υπό ανάπτυξη.

Ιδιαίτερα υπήρχε η βαριά κληρονομιά, από την πλευρά τη δική μας. Μία καθοδική πορεία της ελληνικής οικονομίας, ένας πληθωρισμός που είχε φθάσει στο 24%, ενώ στις άλλες χώρες ο μέσος όρος είναι 10 — 12%, μία συνεχής μείωση των παραγωγικών επενδύσεων, ένα διευρυνόμενο έλλειμμα στις τρέχουσες συναλλαγές, λαθραία εξαγωγή του συναλλαγματός, φοροδιαφυγή, φοροαπαλλαγή και όλες εκείνες οι συνθήκες που δημιουργούσαν μία υπερτροφική παρσικονομία, σε σχέση με άλλες χώρες.

Οι αιτίες για την πατρίδα μας ήταν, πέρα από το γεγονός ότι αυτό καθ' αυτό το σύστημα είναι καπιταλιστικό και το γεγονός ότι υπήρχε και μία ιδιαιτερότητα που πρέπει να τη σημειώσουμε. Ο μεταπρατικός χαρακτήρας του ελληνικού κεφαλαίου, που ήταν αδύνατο να στραφεί σε οποιαδήποτε ουσιαστική παραγωγική κατεύθυνση που θα βοηθούσε την ανάπτυξη της Χώρας, όπως η μεταλλουργία, οι χημικές βιομηχανίες, ή ενέργεια κλπ.

Η Ιδεολογική τοποθέτηση εκφράστηκε στην πολιτική αντίληψη, ότι «ανήκουμε στη Δύση» για να δικαιολογηθεί την πραγματική εξάρτηση της Χώρας στα ξένα και ντόπια μονοπώλια, με τις επαχθείς οικονομικές συμβάσεις, με την εκχώρηση των εθνικών πόρων στους ξένους. Κοντά σ' όλα αυτά δεν υπήρχε και στρατηγική. Είχαμε έλλειψη στρατηγικής στην οικονομία της Χώρας.

Απέναντι σ' αυτή τη βαριά κληρονομιά, μπορούμε να πούμε, ότι η Κυβέρνηση της Αλλαγής κατάφερε, έστω μερικά βήματα, αλλά τα κατάφερε. Τα θετικά αυτά σημεία, είμαστε υποχρεωμένοι να τα δούμε. Όποιοι δεν τα βλέπουν, κατά τη γνώμη της ΕΔΑ, έδωλοτυφλεί. Μείωση του πληθωρισμού, από 24,5% σε 21%. Καλύτερευση, έστω και ελάχιστη, των σχέσεων, ανάμεσα στους άμεσους και στους έμμεσους φόρους. Το γεγονός ότι δόθηκαν στην Αυτοδιοίκηση περισσότερα πωτά. Το γεγονός ότι η ανεργία, σε σχέση με τις άλλες χώρες, έχει σημειώσει το μικρότερο ποσοστό αύξησης. Το γεγονός ότι με την εισοδηματική πολιτική στους χαμηλόμισθους, έγινε ικανός ο χαμηλόμισθος να αποτελεί δύναμη αγοραστική.

Η κοινωνική πολιτική που εφαρμόσε η Κυβέρνηση. Το σταμάτημα της συνεχούς μείωσης του αναθάριστου εθνικού προϊόντος, που το 1978 ήταν 6,4%, το 1979 3,8%, το 1980 1,8%, στη συνέχεια το 1981 πλην 0,2%, ενώ τώρα προβλέπεται μία αύξηση συν 0,7%. Και είναι αυτό από τα σημαντικότερα. Όλα αυτά είναι γεγονότα αναμφισβήτητα και αποτελούν τα θετικά στοιχεία αυτής της πορείας.

Το ερώτημα: Μπορούμε να υπάρξει καλύτερη κατάσταση; Κατά τη γνώμη της ΕΔΑ μπορούμε να υπάρξει καλύτερη κατάσταση. Πώς; Πρώτον, εάν στον τομέα της απασχόλησης υπήρχε πιο μεγαλύτερο θάρρος και πιο μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην υλοποίηση της εξαγγελίας «λαϊκή συμμετοχή».

Δεύτερον, εάν υπήρχαν πιο μεγαλύτεροι περιορισμοί στη δραστηριότητα των ξένων μονοπωλίων και των πολυεθνικών εταιρειών.

Τρίτον, εάν στον τομέα της ενέργειας, υπήρχαν πιο αποτελεσματικές δραστηριότητες. Αλλά γι' αυτά θα μιλήσω στο κεφάλαιο του τί πρέπει να γίνει αναλυτικά.

Ο Προϋπολογισμός του 1983 θεωρούμε ότι είναι, πρώτον άμυντικός και δεν μπορούμε να γίνει αλλιώς. Σήμερα κατέχει την πρώτη προτεραιότητα το θέμα της Εθνικής Ανε-

Πέρα από τα αποθέματα έχουμε και θαψήματα περισσό-
τερα. Τα πορτοκάλια άκρια θάβονται.

Πέρα απ' αυτό έχουμε αύξηση των επιδοτήσεων. Νά τί
έχει πει ο κ. Δρετσάκης στην εισηγητική του έκθεση περί-
που συζητούσαμε τον Προϋπολογισμό μας. Άκούστε, λοιπόν
κύριε Πρόεδρε, τί λέει:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Άλευράς). Τελειώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Κύριε Πρόεδρε, επιτρέ-
ψτε μου ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Άλευράς). Ένα λεπτό, έρ-
χεται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Νά διαβάσω δυο πραγμα-
τόκη, κύριε Πρόεδρε, και τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Άλευράς). Τα «πραγμα-
τόκη» δεν ξέρω τί είναι!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Αυτό εδώ είναι έένα άρ-
θρο.

Τί λέει; λοιπόν εδώ ο κ. Δρετσάκης: «Ένώ με την έν-
ταξη της Χώρας μας στην ΕΟΚ αναμένονταν μείωση των
επιδοτήσεων από έθνικούς πόρους εξ αίτιας της μερικής
υποκατάστασής τους από κοινοτικούς το '81, το χρόνο αυτό
σημειώθηκε μια αύξηση των επιδοτήσεων χωρίς προηγούμε-
νο».

Εκεί εδώ θέλω να πω ότι τις επιδοτήσεις αυτές δεν τις
παίρνει ο άγρότης. Είναι γνωστό το είπαμε και άλλη φορά
εδώ στη Βουλή. Επιδοτούνται οι καπνεμποροι που κάνουν
εξαγωγή καπνών στο εξωτερικό μέχρι 105%. Δηλαδή αν
εξαγάγεις ένα κιλό καπνό με 200 δραχμές παίρνει από το
Κράτος επιδοτήση 210. Πουός, λοιπόν, παίρνει αυτές τις
επιδοτήσεις; Νά, λοιπόν, γιατί αυξάνουν οι επιδοτήσεις από
μέρους του Κράτους παρά την ένταξη μας εκεί.

Και τέλος θέλω να πω και τοπο εδώ: Θα δεχθούμε την
ένταξη μας εκεί, ή οποία των τοίς άλλους έχει σαν αποτέ-
λεσμα και τη μείωση της ανεξαρτησίας μας; Δηλαδή αν
πείτε ότι έχουμε και ένα κέρδος από την ΕΟΚ θά πουλή-
σουμε το δικίωμα να κανονίζουμε τα του οίκου μας έμείς;
Γιατί τί είπε ο κ. Δρετσάκης;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Άλευράς). Έ, τώρα έδι-
πατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Αυτές τις δυο άρθρα
και τελειώσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Άλευράς). Δεν είναι υπή-
χα ότι διαδέχεται κείμενα, κάνετε και σχόλια επί όσων θα
βάτατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Αυτές τις δυο άρθρα και
τελείωσα. Τί λέει ο κ. Δρετσάκης: «Η ένταξη μας στην
ΕΟΚ μάς στερεί τη δυνατότητα ενός εθνικού προγραμματι-
σμού σε όλους σχεδόν τους τομείς της οικονομικής δραστη-
ριότητας, ενώ ή εξαγωγή κοινοτικών κανόνων και όδηγιών
είχε σαν συνέπεια τη δημιουργία προβλημάτων, όχι μόνο στην
γεωργία, αλλά και σε άλλους τομείς και —λέει— θά μετα-
βληθούμε σε χώρα κοινωνικών υπηρεσιών». Δηλαδή να κά-
νουμε τί; Γι' αυτό λέω ότι θέλει λίγη προσοχή. Όταν μι-
λούει, λοιπόν, για το αν έχουμε όφελος ή ζημιά από την ΕΟΚ,
θά πρέπει να υπολογίζουμε όλους αυτούς τους παράγοντες.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, που δεν μου δώσατε περισσότε-
ρο χρόνο. Τί να κάνω, όμως; Είναι τότε πολλά που θά μπο-
ρούσε να πει κανένας, που δεν ξέρει, τί να πρωτοπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Άλευράς). Ο κ. Υπουργός
Γεωργίας έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΤΜΑΤΖΙΔΗΣ. Καταστροφή μάς
έφερε:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Σας παρακαλώ, κύριε συ-
νάδελφε.

(Κωδωνοχρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Άλευράς). Κύριε Λουλέ, σας
παρακαλώ. Δεν μπορείτε εδώ να κάνετε διαλογική συζήτηση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Τότε πείτε του να σω-
πήσει, κύριε Πρόεδρε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κυ-
ρίες και κύριοι, το έρώτημα το οποίο τίθεται είναι, ποιες επι-
πτώσεις είχε ή κοινή άγροτική πολιτική ή έχει ή κοινή άγρο-
τική πολιτική στην Ελληνική γεωργία.

Μετά από δύο χρόνια λειτουργίας δεν μπορούμε να πούμε
ότι έχουμε άριστα στοιχεία στατιστικά και άλλα, για να μπο-
ρούμε να προχωρήσουμε σε πραγματικές σοβαρές εκτιμήσεις
για τα αποτελέσματα της ένταξης της Χώρας στην ΕΟΚ.
Οι εκτιμήσεις οι οποίες μπορούν να γίνουν αυτή τη στιγμή
είναι εκτιμήσεις οι οποίες βασίζονται σε πολιτικές εκτιμή-
σεις, σε προοπτικές, αλλά όχι στη συγκεκριμένη λειτουργία
που είχε ή ένταξη τα δύο αυτά χρόνια.

Θά προσπαθήσω να εξηγήσω, γιατί. Μία προσέγγιση, για
να ερευνησουμε ποιά είναι το αποτέλεσμα της ένταξης, είναι
— όπως ανέφερε ο κ. Λουλές — ή λογιστική προσέγγιση
στην οποία αποκλίνει και ή έρώτησή.

Ξεκινά από το έρώτημα, τί δώσαμε, τί εισπράξαμε, και
εξετάζει, αν υπάρχει καθαρό υπόλοιπο.

Η άπάντησή στη λογιστική αυτή προσέγγιση, όσον αφορά
το γεωργικό τομέα για τον οποίο είμαι αρμόδιος, είναι εύκολη.

Θά αναφέρω μερικά στοιχεία. Σύμφωνα με τα στοιχεία τα
οποία υπάρχουν για τις χορηγικές δαπάνες με την ΕΟΚ
Ιανουαρίου — Φεβρουαρίου, εισπράξαμε το 11μηνο 56 δις
δραχμές, πληρώσαμε 17 δις περίπου και το καθαρό υπόλοιπο
είναι 38.598.000.000. Πρέπει να αναφέρω ότι σύμωνα με
τα στοιχεία τα οποία μου παρέδωσε σήμερα ή ΥΔΑΓΕΠ, ή
υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας ή οποία διαχειρίζεται
τις σχέσεις με την ΕΟΚ, οι εισπράξεις στο γεωργικό τομέα
έφθασαν περίπου στο ποσό των 45 δις, δηλαδή υπολείπονται
ελάχιστα των προγραμματισμένων εισπράξεων.

Μπορώ να αναφέρω και μερικά παραδείγματα τα οποία
μου έχει έτοιμάσει ή Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας για
το πώς ελλίσσεται ή σχέση της Ελλάδας με την ΕΟΚ με
βάση αυτό το πρίσμα, του πόσα εισπράτουμε και πόσα δίνουμε.

Ένα παράδειγμα αφορά τη χοιροτροφία, την πτηνοτροφία
και τους λοιπούς κλάδους της κτηνοτροφίας, εκτός της βοο-
τροφίας. Αν εξετάσουμε τους κλάδους αυτούς, από τις κατα-
βολές που δίνει ή ΕΟΚ για την ιδιωτική αποθεματοποίηση, για
ένισχυση της μελισσοκομίας, της σπηροτροφίας, για επιδότηση
των εξαγωγών ή εισπραξη το 1982 τους 8 πρώτους μήνες
ήταν 100.426.000 δραχμές και οι δαπάνες αυτή την περίοδο,
αν υπολογίσουμε τις δαπάνες που χρειάζονται, για να μετα-
βούν οι υπάλληλοι στην ΕΟΚ και να συμμετέχουν στις
διάφορες επιτροπές και να εκπροσωπούν τα συμφέροντα της
Χώρας, ανέρχονται περίπου στο ποσό των 300.000, δηλαδή
έχουμε ταμειακό όφελος 100.000.000 περίπου.

Επίσης, αν δούμε τον κλάδο της δεινδροκτηπυτικής, θά δε-
με ότι ή ΕΟΚ διέθεσε ποτά για την αποθεματοποίηση της
Κορινθιακής σταφίδας και διάφορα άλλα ποτά σχετικά με
τις εξαγωγές, που ανέρχονται στο ποσό των 968.500.000,
για την σουλτανίνα 1.480.000.000, για τα ξερά σύκα
47.300.000 δηλαδή ένα γενικό σύνολο 2,5 δις, περίπου δρα-
χμές.

Επίσης στον ίδιο τομέα διατέθηκαν για την άπόσυρση των
ροδακίνων 1 δις περίπου δραχμές και για την μεταποίηση
των ροδακίνων 2,5 δις περίπου δραχμές.

Μας δίνει ένα σύνολο εισπράξεων 3,5 δις, δραχμές. Έ-
ναντι αυτόν των εισπράξεων είχαμε πολύ ελάχιστες δαπά-
νες, τις δαπάνες διαχείρισης, όπως και στην προηγούμενη πε-
ρίπτωση, δηλαδή το ταμειακό όφελος ανέρχεται περίπου στο
ποσό των 3,5 δις, δραχμών.

Συμφωνώ όμως με τον κ. Λουλέ, ότι αυτή είναι μια πλε-
ον ή θέματός και δεν πρέπει να δει κανείς το όλο θέμα
κάτω από το πρίσμα μόνο του ποιά είναι το λογιστικό όφελος.
Το λογιστικό όφελος, οι εισπράξεις που γίνονται κυρίως στο
γεωργικό τομέα, είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο που
είναι απαραίτητο για την εκτίμηση του συνόλου της σχέσης.

τά πιστά. Έχετε αυτόν που καθόρισε το Υπουργείο; και η όχι; Είναι γνωστά αυτά τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε. Απορώ πώς τα αντιπαρέχεται έτσι ο κ. Υπουργός.

Το βαμβάκι. Καλλιεργούμε ή δεν καλλιεργούμε 1,8 εκ. στρέμματα; Καλλιεργούμε ή δεν καλλιεργούμε τώρα 1,3 εκ. στρέμματα; Γιατί τα αρνούμαστε αυτά τα πράγματα. Αρνούμαστε να είναι πραγματικότητα, δεν το καταλαβαίνω.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΤΜΑΤΖΙΔΗΣ. Κύριε συνάδελφε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Διάβασα δήλωση του κ. Τσοχατζόπουλου που λέει ότι παίρνουμε λιγότερα. Την διαψεύδουμε γι' αυτό. Δεν καταλαβαίνω προς τι.

Είχαμε ή δεν είχαμε έλλειμμα στο Ευρωπαϊκό Τσεχόνιο περίπου 132 δις.; Είχαμε παλιά περίσσειμα και τώρα έχουμε έλλειμμα περίπου 20 δις. μονάχα από αγροτικά προϊόντα. Αυτά είναι γεγονότα, δεν διαψεύδονται με τίποτα.

Και μετά, ποιοι τα παίρνουν; Παίρνουν ή δεν παίρνουν μέχρι 150% επίδομα οι καπνέμποροι για να αγοράσουν τα καπνά; Μπορεί να το αρνηθεί κανείς αυτό; Παίρνει ή δεν παίρνει ο βιομήχανος που στιάχνει τον τυματοπολτό την νομάτα από τον παραγωγό 4,69 και παίρνει από το Κράτος 4,20; Την παίρνει δηλαδή πέντε δεκάρες; Και η όχι; Μπορεί κανείς να το αρνηθεί αυτά τα πράγματα; Δεν μπορούν να αμφισβητηθούν. Είναι γεγονότα.

Τι μπορεί να γιατρέψει την υπόθεση; Να βρούμε από εκεί, να αποκτήσουμε ανεξάρτητη οικονομική πολιτική, να καθορίζουμε την πολιτική, με βάση όχι τα συμφέροντα των μονοπωλίων αλλά με βάση τα συμφέροντα της αγροτικής και του Ελληνικού Λαού, τα συμφέροντα της Εθνικής μας Οικονομίας.

Και κάτι ακόμη. Ούτε λέξη δεν ειπώθηκε γι' αυτό που παρατήρησα στην αρχή, ότι δηλαδή δεν μας έδωσε απάντηση, ούτε το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για τα 2 από τα 4 ερωτήματα. Είναι και αυτό νομίζω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Υπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Λουλέ, θέλων να σας διαβεβαιώσω ότι η Κυβέρνηση κύριο γνώμονα της πολιτικής της έχει τα συμφέροντα της αγροτιάς και του Ελληνικού πληθυσμού και όχι τα συμφέροντα των μονοπωλίων και των ξένων.

"Όσον αφορά το πρώτο θέμα που θέξατε, πιστεύω ότι πρέπει να αποδίδουμε τα του Καίσαρος τῷ Καίσαρι. "Όχι όλες οι εξελίξεις, οι οποίες συμβαίνουν στην Ελληνική γεωργία. Η μείωση της παραγωγής, είναι αποτέλεσμα της ένταξης στην ΕΟΚ.

"Αν θέλουμε να κάνουμε σωστή πολιτική, πρέπει να δούμε ποιες είναι οι πραγματικές αιτίες και να άρουμε τις πραγματικές αιτίες και όχι να έχουμε ένα δόγμα, το οποίο εφαρμόζουμε στην πράξη ότι και αν συμβαίνει.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Καλλιεργούμε έκτασεις...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Παρακαλώ, κύριε Λουλέ, δεν έχετε το λόγο. Έδώ, δυναμικά θέλετε να καταργήσετε τον Κανονισμό; Παρακαλώ!

Ο κ. Λαυρεντίδης έχει το λόγο σε ερώτησή του σχετικά με την καθυστέρηση της εξαγγελίας των τιμών «Μέντας και Λεβάντας».

Υποθέτω, κύριε Λαυρεντίδη ότι η ανάπτυξη σας θα δώσει και κάποιο τόνο ημερίας αλλά και ευδίας υποθέτω, γιατί είναι και το θέμα στο οποίο θα μιλήσετε, για φυτά ευδίας.

ΙΣΑΑΚ ΛΑΥΡΕΝΤΙΔΗΣ. Ελπίζω, κύριε Πρόεδρε, ή ευλογημένη από τον Θεό Χώρα μας έχει περί τα 300 άρωματικά και θεραπευτικά φυτά, όπως λέγει ο καθηγητής της Γεωπονίας κ. Ζαχαρόπουλος και επιδρούν θεραπευτικώς ή ευσεμαντικώς εις εξακρίσεις και πλέον περιπτώσεις μορφαί ασθνεσιών και διαφόρων παθήσεων. Χρησιμοποιούν εις την βοτανοθεραπευτική, που είναι, όχι μόνον ή πιο άρχαιότερα θεραπευτική, αλλά και ή πλέον ασφαλή, όπως αποδεικνύεται σή-

μαρα. Είναι ακόμη και ή πιο προσιτή. Η βοτανοθεραπευτική, αναπτύσσεται και τονώνει το σώμα και αποκαθιστά τας φυσικὰς λειτουργίας του.

Αλλά το θέμα μας τώρα δεν είναι βεβαίως ή βοτανοθεραπευτική. Μικράν τινα παρέκκλισιν ανθυμούμε κύριε Πρόεδρε, εκάματε και έσείς παλαιότερα, μάλιστα δέ και κάποιον υπαινιγισμόν προς τον κοινόν και λίαν άγαπητό μας φίλον, τον τέως Πρόεδρον της Βουλής τον κ. Παπασπύρου, όταν εις κάποια συζήτηση περί άρωματικού φυτού, που φύεται εις κάποια περιοχή της Κρήτης, τον ερωτούσατε εάν έχει και άλλας ιδιότητας. Αλλ' ως άρίσωμε τὰ ήχοντα χρημασίμως εις τὰ αὐτὰ και ως ελθώμε εις τὰ πεζά.

Κύριε Πρόεδρε, το Υπουργείον, έθεσε ως αντικειμενικόν σκοπόν την επέκτασιν της καλλιεργείας των άρωματικών φυτών Μέντας και Λεβάντας και διά του υπ' αριθμ. Πρωτ. 293776/2823/19.6.81 έγγραφου του προς τας Διεύθυνσεις Γεωργίας του Κράτους, συνιστούσε την συνέχισιν καλλιεργείας άρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, με εντατικόν ρυθμόν διά την επέκτασιν της καλλιεργείας.

Εις εκτέλεσιν της έγγραφου ταύτης ως άνω έντολής του Υπουργείου, ή Διεύθυνσις Γεωργίας Σερρών, συνέστησε εις την Ένωσιν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Νομοῦ Σερρῶν νά θέσῃ ως στόχον την αύξησιν καλλιεργείας της Μέντας εις 1.000 στρέμματα.

Βάσει του τεθέντος αντικειμενικού σκοπού επέκτασεως της καλλιεργείας, ή Διεύθυνσις Γεωργίας Ν. Σερρῶν διέθεσε Γεωπόνον και ή Ένωσις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ν. Σερρῶν ειδικόν τεχνολόγον υπάλληλόν της, έγιναν συσκέψεις, περιώδευσαν διάφορα παραγωγικά κέντρα και εις συγκεντρώσεις ενδιαφερομένων παραγωγῶν, έπροπαγάνδιζε ο γεωπόνος, διά την επέκτασιν της καλλιεργείας, διαβεβαιώνων και υποσχόμενος, άπορρόφησιν ὅλης της παραγωγῆς εις τιμὰς που θά καθόριζε το Υπουργείο Γεωργίας.

Τοιούτοτρόπως επέσθην οι παραγωγοί και εκκαλλιέργησαν 150 στρέμματα με Λεβάντα και 60 στρέμματα με Μέντα, παρήγαγον δέ 55 και 40 τόνους, περίπου, αντίστοιχως.

Και οι μὲν καλλιεργήται των άρωματικών φυτών έπροῆλθον τὸ κατά δύναμιν έκαστος, αλλά τὸ Υπουργείον Γεωργίας δεν καθώρισεν ειτέτι τὰς τιμὰς των παραχθέντων ειδῶν άρωματικών φυτών.

Σημειωτέον, κύριε Πρόεδρε, ότι και τὰ δύο δεν είναι μονοετή φυτά. Η μέντα είναι διαρκείας 4—5 ετών, ή δέ λεβάντα 13—15 ετών. Τὸ αναφέρω αὐτὸ διότι έχει σχέση με την αλλοπροσάλλο πολιτική την ὁποία ακολουθεῖ τώρα τὸ Υπουργείο. Ενώ συνιστούσε τὸν Ιούνιο τοῦ 1981 νά επεκτείνον την καλλιέργεια, τώρα έρχεται και λέγει νά την περιορίσουν, νά την σταματήσουν.

Θύματα αὐτῆς της αλλοπροσάλλου πολιτικῆς υπῆρξαν περίπου 60 οικογένειαι γεωργῶν διαφόρων χωρίων τοῦ Νομοῦ Σερρῶν. Καί ειλικρινῶς εκπλήττομαι διά την αλλοπροσάλλο ἔν προκειμένῳ πολιτικὴν τοῦ Υπουργείου Γεωργίας, διότι, εις 14 χωριά έγιναν δοκιμαστικὰ καλλιέργειαι με ἄριστα αποτελέσματα. Τόσο ἄριστα ἦσαν τὰ αποτελέσματα, ὥστε ἐνεθαρρύνθησαν, και μάλιστα παρώτρυνε τὸ Υπουργείο Γεωργίας και ἀγόρασαν διάφορα μηχανήματα γιά την επέξεργασίαν αὐτῶν των φυτῶν.

Συγκεκριμένα ἀγόρασαν και ἐγκατέστησαν ἀποστακτήρα στήν Λευκοθέα δαπάνης 2.384.565 δραχμῶν, ἀποστακτήρα στήν Ἀγλαδοχώρ 3.200.000 δραχμῶν, ἤφραντήριο μέσα στίς Σέρρες ἀξίας 12.000.000 δραχμῶν, χροστοκοπτικὸν λεβάντας, μέντας κλπ., ὅργανα χημείου, σύνολο 22.226.000 δραχμῆς. Αὐτὰ με ἐπιδότηση κατά 50% και τὰ ἄλλα θὰ τὰ ἐφρεώνατο ή Ένωσις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Σερρῶν.

Ο γεωπόνος, ὁ ὁποῖος έπροπαγάνδιζε τότε την επέκτασιν της καλλιεργείας, έλεγε καλλιεργήτεις και τὸ Υπουργείο Γεωργίας ἐκκαίριως θά εξαγγέλλει τὰς σχετικὰς τιμὰς. Εάν δὲ προκύβῃ διαφορά τιμῆς μεταξὺ της τιμῆς παρεμβάσεως καί της τιμῆς διαδόσεως, αὐτή την διαφορά θά την καλύψῃ τὸ Υπουργείο με ἐπιδότηση.

Από τη σύγκριση των τιμών των επιτραπέζιων σταφυλιών που μέχρι τώρα ανέφερα, προκύπτει ότι το 1981 ο άμπελοφυγός πήρε 18,5 περίπου δραχμές κατά κιλό, ενώ το 1982 πήρε 12,5 δραχμές — ίσως και λιγότερα ακόμη — κατά κιλό.

Είναι γι' αυτό πάρα πολύ ρυθικό και ανθρώπινο, τουλάχιστον οι παραγωγοί σταφυλιών να καταρώνται την άποφάδα γι' αυτούς ημέρα της 18.10.81. Και πιστεύω ότι ο άποφας αυτής της κατάρτας πρέπει να έχει φθάσει και στον κ. Υπουργό, ο οποίος γνωρίζω ότι έχει δεχθεί σωρεία υπομνημάτων και ψηφισμάτων διαμαρτυρίας για την αγροτική πολιτική του ΠΑΣΟΚ στο θέμα των σταφυλιών. Σας διαβεβαιώ, κύριε Υπουργέ, ότι τουλάχιστον στις περιοχές τις οποίες ανέφερα, εάν δεν καθορίσετε μεγαλύτερη επιδότηση, εάν δεν ορίσετε ότι η επιδότηση θα δίδεται στο μικτό βάρος των σταφυλιών — και εάν δεν καθορίσετε και άλλα κίνητρα, στην προτεχνη εξαγωγική περίοδο δεν πρόκειται να διατεθεί ούτε ένα κιλό σταφύλια προς εξαγωγή με τις γνωστές δυσμενείς συνθήκες για την οικονομία μας από όλη αυτήν την ιστορία.

Κύριε Πρόεδρε, δέ με παίρνει δεθαίτως ο χρόνος να αναφερθώ και στα άλλα είδη των σταφυλιών. Θα αναφερθώ μόνο, στο γρηγορότερα μπορώ, στα κρατοστάφυλα. Και εκεί η κατάσταση είναι ακριβώς η ίδια. Και εκεί δεν έχουμε ουσιαστική αύξηση τιμών στα χέρια του παραγωγού. Βέβαια τυπικά φαίνεται ότι υπάρχει κάποια διαφορά, αλλά ουσιαστικά δεν έφτασαν στα χέρια του παραγωγού περισσότερες δραχμές κατά κιλό από εκείνες τις οποίες πήρε τον προηγούμενο χρόνο.

Τραγική επίσης είναι η κατάσταση και στα κρασιά. Ήδη ο ρυθμός αύξησης της τιμής των κρασιών κατά τα τελευταία χρόνια, τώρα έχει μειωθεί, έχει σταματήσει. Έχουμε αύξηση το έτος 1982 μόνο 14% περίπου ενώ όλα τα προηγούμενα χρόνια ήταν πάνω από 16-17%. Θα συμπληρώσω την ανόρευσή μου κύριε Πρόεδρε στη δευτερολογία μου. Ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Κύριε Υπουργέ της Γεωργίας έχετε το λόγο, για να απαντήσετε στους επερωτώντες συναδέλφους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κυρίες και κύριοι η Νέα Δημοκρατία προσπάθησε να άμφισβητήσει στο σύνολό της την Κυβερνητική πολιτική, πιστεύω χωρίς επιτυχία. Διότι, όπως πάντοτε, η άμφισβήτηση αυτή βασίστηκε μόνο σε άρνηση. Δεν βασίστηκε σε ορισμένο πρόγραμμα, σε μία ολοκληρωμένη αντίληψη, τί πρέπει να γίνει στον αγροτικό τομέα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι κάθε ένας από τους βουλευτές έχει διαλέξει ένα συγκεκριμένο θέμα, αναφέροντας λεπτομέρειες, δεν υπήρξε όμως κανείς να παρουσιάσει τη συνολική εικόνα του τί θα έπρεπε να γίνει στον αγροτικό τομέα. Και δεν μπορούσαν να παρουσιάσουν τέτοια εικόνα, διότι δεν έχουν πολιτική, δεν έχουν αντίληψη περί του τί πρέπει να γίνει, όπως δεν είχαν τόσα χρόνια. Αντ' αυτού χρησιμοποιήσαν στομωδίες εκφράσεις, πολλά λόγια, πολλή ραντασία.

Επρόκειτο π.χ. ότι στο νέο σχέδιο νόμου για τους συνεταιρισμούς που έχει μοιραστεί προβλέπεται καλοζοοποίηση του Ελληνικού συνεταιριστικού κινήματος. Το σχέδιο νόμου για τους συνεταιρισμούς δεν έχει μοιραστεί σε κανένα. Εάν ο βουλευτής το προηγουμένως στο Υπουργείο Γεωργίας, καλώς μόνον, αλλά δεν μπορεί να ισχυρίζεται, ότι έχει μοιραστεί.

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ. Έχει μοιραστεί.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Εάν τας νομίζετε, ότι έχει μοιραστεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Πραγματικά, μην διακόπτετε τον κ. Υπουργό. Έχετε την δυνατότητα να απαντήσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ισχυρίστηκε κάποιος άλλος ότι υπάρχει εντολή εκ μέρους του Υπουργείου Γεωργίας, να μη συμμετέχουν οι υπάλληλοι στις

επιτροπές της ΕΟΚ. Αυτό είναι άναληθές. Από την πρώτη ημέρα που πήγαμε στο Υπουργείο, φροντίσαμε να συμμετέχουν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας σε όλες τις επιτροπές της ΕΟΚ. Και εγώ, λίγο μετά την ανάληψη του Υπουργείου Γεωργίας πήγα στην ΕΟΚ και εξήγησα τις θέσεις μας, δηλαδή ότι θα συμμετέχουμε, θα υπερασπιζόμαστε τα συμφέροντα της Χώρας μας και θα διαπραγματευόμαστε την ειδική σχέση, όπως την καθόρισε ο Πρωθυπουργός.

Ισχυρίστηκε ο κ. Σουφλιάς π.χ., ότι καταργήθηκαν οι εθνικές επιδοτήσεις επί Νέας Δημοκρατίας και δεν υπήρχαν εθνικές επιδοτήσεις. Είναι όμως γνωστό ότι υπήρχαν και υπάρχουν εθνικές επιδοτήσεις. Και για παράδειγμα θα αναφέρω τα λιπάσματα. Η Νέα Δημοκρατία, παρά το ότι συμφώνησε τη μείωση της εθνικής επιδότησης στα λιπάσματα λόγω των έλλογων δεν την μείωσε, με συνέπεια να αυξηθεί ουσία η επιδότηση.

Πολλές φορές προβλήθηκαν μη τεκμηριωμένα στοιχεία. Κάποιος από τους βουλευτές είπε ότι, οι τιμές φέτος θα ανέβουν κατά 13%. Πού το ξέρει; Οι τιμές στις Βρυξέλλες δεν έχουν συμφωνηθεί ακόμη. Κάποιος ισχυρίστηκε ότι διπλασιάστηκαν οι εισαγωγές του κράτους. Όμως τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι, στον άφορμό το μισοχάρισμα κρέας ή το βοδινό κρέας από την υποτίμηση της δραχμής και μετά υπάρχει αίσθητη μείωση των εισαγωγών, ως προς δέ το χολέριο κρέας υπάρχει έλαφρά αύξηση.

Υπάρχουν και πολλές αντιφάσεις. Λέγθηκε π.χ. από τη μία μεριά ότι δεν εφαρμόζουμε τα όσα προβλέπουν οι κανονισμοί της ΕΟΚ και από την άλλη μεριά λέγθηκε, π.χ. για το βαμβάκι, γιατί εφαρμόζουμε την πολιτική της ΕΟΚ. Υπήρχαν και πολλές, θα έλεγα, ταχυδατυουργίες. Όσο προς την τιμή του καλαμποκιού π.χ., κατά την σύγκριση των τιμών του '81 και του '82, ότι το '82 άφαιρέθηκαν τα ξηραντικά και τα άχθοφορικά, το '81 δεν άφαιρέθηκαν, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται αύξηση μόνο 6%. Ο κ. Σουφλιάς είπε ότι υπήρξε αύξηση του εισοδήματος, αλλά αυτό ήταν αποτέλεσμα της αύξησης της γεωργικής παραγωγής. Ο πρώτος — ή ο δεύτερος — βουλευτής μίλησε για μείωση του εισοδήματος κατά 40—50%.

Υπήρχε και πολλή, έχθρική διάθεση για οποιαδήποτε λύση που προέχει τα συμφέροντα του κοινωνικού συνόλου. Ένας βουλευτής π.χ. είπε ότι από τόσα ροδάκινα έγιναν χυμοί και εύτυχως που σταμάτησε η διάθεση χυμών. Παραδέχεται το γεγονός ότι η χυμοποίηση των άποσυρμένων εξασφάλισε στη Χώρα πρόσθετο εισόδημα και σε συνάλλαγμα και εξασφάλισε χυμό σε παιδιά, τα οποία δεν έπιναν στα σχολεία και έτσι έδρασε σε αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων. Πιστεύω ότι θα πρέπει να είμαστε όλοι σύμφωνοι ότι καλύτερα να πίνουν τα παιδιά χυμό ροδάκινου, παρά να πίνουν COCA - CO-LA. Και όσον άφορμή την ποιότητα των χυμών και την ποιότητα των κονσερβών, θα έπρεπε ο βουλευτής να γνωρίζει ότι, επειδή ακριβώς πρόκειται για παιδιά, έγινε μία έμμεση στατωμένη εξέταση των χυμών και των κονσερβών, που μπόρε να πω ότι καμιά άλλη φορά δεν έχει γίνει για κανένα προϊόν το οποίο μοιράστηκε σε σχολεία και τίγους δεν γίνεται για τα γαρίβια και τα άλλα προϊόντα των ιδιωτικών επιχειρήσεων, τα οποία μοιράζονται στα σχολεία — γι' αυτό όμως ποτέ δεν υπήρξε κριτική από τη Νέα Δημοκρατία — και ο έλεγχος αυτός απέδειξε ότι οι χυμοί ήταν καλοί, ότι δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα γύρω από τους χυμούς. Και μέσα βεβαίως στα 6.000.000 κοντέινερ, οι οποίες διατίθενται στα σχολεία, μπορεί να υπάρχει μία ή άλλη ή όποια να είναι συσκευασμένη ή να παρουσιάζει διαφθορά, αλλά η μία ή η άλλη δεν χαρακτηρίζουν την όλη προσπάθεια.

Και για την όλη προσπάθεια θα έπρεπε να είμαστε όλοι θετικοί. Υπήρξε πολλές φορές και πλήρη άγνοια κανόνων και στοιχείων. Ελέγχθη π.χ. ότι οι τιμές της ελιάς ή του λαδιού, είχαν αναγγελθεί στις Βρυξέλλες από τον Μάιο, αλλά έμεις τις αποκρύψαμε και τις ανακοινώσαμε τον Νοέμβριο. Οι τιμές όταν αναγγέλλονται στις Βρυξέλλες, γίνονται γνωστές σε όλους και μπορεί ο καθένας να τις μάθει.

Έμεις τὸν Νοέμβριο ὅσον ἀφορᾷ τὴ λαϊκὴ ὑπενθυμίαμε πάλι ποιά εἶναι ἡ τιμὴ. Σὲ κανέναν δὲν εἶπαμε ὅτι ἡ τιμὴ δὲν εἶναι αὐτὴ.

Υπῆρχε καὶ ἑλλειψὴ μνήμης. Ἡ Νέα Δημοκρατία λησμονήσε, γιατί μίλησε γιὰ καπνὰ BERLEY, ὅτι τοὺς καπνοπώλες γιγνέσθαι τῆς ποικιλίας BERLEY τοὺς διέλυσε μὲ τὰ MAT τὸ 1979 στὴν παλαιὰ Πέλλα καὶ στὴ Νέα Χαλκηδόνα, ὅταν ζητοῦσαν νὰ πουλήσουν τὰ καπνὰ τους σὲ τιμὴ ἀντὶ 44 δραχμῶν, 57 δραχμῆς. Τὸ 1982 —πέρσι— οἱ τιμὲς ἐφθασαν σὲ 170 δραχμῆς ἀπὸ 90 πού ἦταν τὸ 1981.

Τέλος, θέλω νὰ πῶ ὅτι ὑπῆρχε καὶ πολλὴ προκλητικότητα, μερικὲς φορές ἀδικαιολόγητη. Κάποιος συνάδελφος ἀναφέρθηκε στὸ "Ἐλ - Σαλαδόρο. Πιστεύω ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναφερθεῖ. Ἡ ἀναφορὰ δείχνει ὅτι προφανῶς τὸν ἐνοχλεῖ ἡ ἐνοχλεῖ τὴ Νέα Δημοκρατία, ὅτι ἕνας λαὸς ἀγωνίζεται γιὰ δημοκρατία καὶ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία. Λυπᾶμαι. (Χειροκροτήματα ἀπὸ τὴν Πτέρυγα τοῦ ΠΑΣΟΚ.

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ. Τί θέλει νὰ πῇ αὐτὸ κύριε Πρόεδρε;

(Κωδωνοκρουσίες)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ἡ κύρια κριτικὴ τῆς Ἀντιπολίτευσης ἦταν ὅτι ὑπάρχει ἑλλειψὴ ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Ἐγὼ ἀνέφερα πρῶν, ὅτι ἑλλειψὴ ἀγροτικῆς πολιτικῆς ὑπάρχει στὴ Νέα Δημοκρατία. Καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἡ ἑλλειψὴ αὐτὴ ὑπῆρχε ἀπὸ πολὺ παλιά, ἡ Ἑλληνικὴ γεωργία ὑπῆρξε πάντοτε φτωχὸς συγγενὴς στὴν ἐξέλιξη τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Υπῆρξε ἕνας τομέας ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἀντλοῦσε πόρους ἡ ἀστική οἰκονομία. Ἦταν ἕνας τομέας, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιοῦντο γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν ὑπηρεσιῶν, γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς μεταπρατικῆς κοινωνίας. Καὶ γι' αὐτὸ ὁ "Ἑλληνας ἀγρότης ὑπῆρξε ἐρμαιο τῶν ἐμπόρων. Γι' αὐτὸ ὑπῆρξε παραμέληση τῶν συλλογικῶν φορέων. Γι' αὐτὸ τὰ πάρα πολλὰ θέματα, ὅπως τὰ θέματα τῆς μεταποίησης καὶ τῆς ἐμπορίας, δὲν βρῆκαν μία ἱκανοποιητικὴ ἀπάντηση.

Ἐμeis ἐξ ἀρχῆς εἶχαμε θέσει ξεκάθαρους στόχους. Δὲν θὰ ἀναφερθῶ λεπτομερειακὰ στοὺς στόχους αὐτούς. Θὰ ἀναφερθῶ σὲ δύο - τρεῖς σημεία.

"Ένας ἀπὸ τοὺς κύριους στόχους μας ἦταν ἡ ἀνάπτυξη τῆς αὐτοδιαχείρισης μὲ συνεχῆ ἐνίσχυση τοῦ ρόλου τῶν συλλογικῶν φορέων. Ἐμεις θέλουμε νὰ προωθήσουμε τοὺς συνεταιρισμοὺς καὶ τοὺς ἀγροτικοὺς συλλόγους γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα τοῦ ἀγροτικοῦ χώρου. Ἐμεις θέλουμε νὰ προωθήσουμε τὸν δημοκρατικὸ προγραμματισμό. Ἐμεις θέλουμε νὰ βελτιώσουμε τὸ εἰσόδημα τῶν ἀγροτῶν, ὥστε νὰ μειωθεῖ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ μέσου ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἄλλων τομέων τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Καὶ πρὸς τοὺς συγκεκριμένους αὐτοὺς στόχους ἔγιναν τὸν ἐνάμιση χρόνον, παρ' ὅλες τίς δυσκολίες πού ὑπάρχουν, μεγάλα βήματα.

Θὰ κάνω μία παρένθεση ὅσον ἀφορᾷ τίς δυσκολίες. Ἡ Νέα Δημοκρατία δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾷ ὅτι τὸ σήμερον εἶναι συνέχεια τοῦ χθές. Καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία κοινωνία ἡ ὁποία νὰ ἀναβαρτίζεται μὲ ὀρισμένες ἐλλογές. Τὰ ἐλαττώματα ὑπάρχουν καὶ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ὑπάρχουν γιὰ πολὺ καιρό. Καὶ χρειάζεται πολλὴ προσπάθεια καὶ πολὺς χρόνος γιὰ νὰ μπορέσεις νὰ δώσεις μία νέα κατεύθυνση στὴν ἀγροτικὴ πολιτική.

Οἱ δυσκολίες, τίς ὁποῖες μέμνονται, εἶναι δυσκολίες τίς ὁποῖες οἱ ἴδιοι προκαλοῦν καὶ αὐτὸ νὰ μὴ τὸ ξεχνᾷμε σὲ καμμία περίπτωση. Διότι τὰ 30 χρόνια πολιτικῆς δὲν ξεχνιούνται μέσα σὲ ἕνα χρόνο. Τὰ 30 χρόνια πολιτικῆς σφραγίζουν γιὰ πάρα πολλὰ χρόνια δυστυχῶς τὴ μοῖρα αὐτοῦ τοῦ Τόπου. (Χειροκροτήματα ἀπὸ τὴν Πτέρυγα τοῦ ΠΑΣΟΚ.)

Ἀνέφερα πρῶν μερικὰ σχετικὰ μὲ τοὺς στόχους μας καὶ εἶπα σὰν ἕνα κύριο στόχο τὴν προώθηση τοῦ συνεταιριστικοῦ κινήματος. Καὶ σ' αὐτὸ τὸν τομέα ἔγιναν σημαντικὰ, πιστεύω.

Πρῶτα μὲ τὸ νέο νόμο γιὰ τοὺς συνεταιρισμοὺς ἀνανεώθηκε ἡ ἡγεσία τοῦ συνεταιριστικοῦ κινήματος.

Μίλησαν οἱ ὁμιλητὲς τῆς Ἀντιπολίτευσης γιὰ κομματικοποίηση. Εἶχα τὴν εὐκαιρία πάλι ἀπὸ δῶ νὰ ἀναφέρω, ὅτι οἱ συνεταιρισμένοι ἀγρότες αὐξήθηκαν κατὰ 100.000. Στὶς ἐλλογές τῶν πρωτοβάθμιων συνεταιρισμῶν συμμετεῖχαν γύρω στὸ 67% τῶν ἐγγεγραμμένων, ἐνῶ ἄλλοτε τὸ 25% μόνο. Στὶς τριτοβάθμιες ὁργανώσεις συμμετέχε τὸ 97% τῶν ἀντιπροσώπων, ἐνῶ ἄλλοτε μόλις ξεπερνοῦσε τὸ 50%. Πού ἐλέπει ἡ Νέα Δημοκρατία τὴν κομματικοποίηση; Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἦσαν περισσότεροι ἀγρότες καὶ ἐξέφεραν ἐλευθερὰ τὸ φρόνημά τους; Πρῶτα, λοιπόν, ἀνανέωση τῆς ἡγεσίας τῶν συνεταιρισμῶν.

Δεύτερο, μὲ διάφορες ρυθμίσεις πού ἔχουμε κάνει, ὅπως τὴ διάθεση τῶν προϊόντων μέσω τῶν συνεταιρισμῶν, ἐνισχύσαμε τὴ διαπραγματευτικὴ τους ἱκανότητα, τοὺς δώσαμε νέα ὥθηση. Καὶ πιστεύουμε ὅτι στοὺς μῆνες πού μᾶς ἔρχονται θὰ μπορέσουν νὰ ἀναπτύξουν καὶ ἄλλες πρωτοβουλίες.

Στὸν τομέα τῶν συλλογικῶν φορέων θὰ συζητηθεῖ σὲ λίγο στὴ Βουλὴ τὸ νομοσχέδιο γιὰ τοὺς ἀγροτικοὺς συλλόγους. Καὶ ἂς μὴν ξεχνᾷμε ὅτι ἡ Νέα Δημοκρατία δὲν ἀνεγνώρισε ποτὲ τοὺς ἀγροτικοὺς συλλόγους καὶ δὲν τοὺς θεώρησε ποτὲ συν-ὁμιλητὲς.

Ὁ κ. Πανουργιάς εἶπε κατὰ τὴ γνώμη μου κάτι σωστό. Εἶπε, ὅτι ὑπάρχει μία διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ΠΑΣΟΚ καὶ τῆς Νέας Δημοκρατίας. Ἡ Νέα Δημοκρατία εἶχε σὰν πρότυπο τὸν παρεμβατισμό, ἂν κατὰ κάνα καλὰ, ἐνῶ ἐμεῖς ἐνισχύουμε τὴ συνεταιριστικὴ πρωτοβουλία. Καὶ πράγματι ἔτσι εἶναι. Στὴν ἀγορὰ εἴτε οἱ ἔμποροι τῶν εἰσροδῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι ὀλιγοπωλιακὰ ὁργανωμένοι, εἴτε οἱ ἔμποροι οἱ ὁποῖοι ἀγοράζουν τὰ προϊόντα, νέμονται τὸν ἰσῶτα τοῦ ἀγρότη, εἶναι χωρὶς ἑλεγχό, γιατί δὲν ὑπάρχουν συλλογικοὶ φορεῖς. Καὶ ἐπειδὴ ἀκριβῶς μειώνεται ἔτσι τὸ εἰσόδημα τοῦ ἀγρότη νὰ ἐπεμερίζεται τὸ Κράτος μὲ ἐπιδότησεις εὐκαιριακὰ γιὰ νὰ μπαλῶνει στὴ μία ἢ στὴν ἄλλη περίπτωση τὸ δυσάρεστο γιὰ τὸν ἀγρότη ἀποτέλεσμα.

Ὁ Κρατικὸς παρεμβατισμὸς στὴν πολιτική, πού ἀκολουθήθηκε ἀπὸ τὴ Νέα Δημοκρατία, ἦταν ἕνα μέσο γιὰ νὰ ἐξισώνονται ἢ νὰ βελτιώνονται οἱ δυσάρεστες συνέπειες τῆς ἀγορᾶς, δὲν ἦταν ἀπόρροια μιᾶς προσπάθειας γιὰ συνεχή βελτίωση τῆς θέσης τῶν ἀγροτῶν. Γι' αὐτὸ καὶ δημιουργήθηκε στὸν Ἑλληνικὸν χώρο, ὅπως εἶπαμε ἐπικεινλημένα, μία γεωργία πού ἐπιζοῦσε καὶ ἐπιζεῖ μὲ ἐπιδότησεις πού ἀποσπῶνται μὲ πιέσεις ἀπὸ τὴν Πολιτεία. Ὁ ἀγρότης περιμένει καὶ ἀποζητᾷ τὴν κρατικὴ παρέμβαση γιὰ τὴ λύση ὅλων τῶν προβλημάτων του. Ἡ μέτα ἀπὸ τίς ἐπιδότησεις κρατικὴ βοήθεια, δὲν στέριωσε καὶ δὲν διέφυγε τὴν παραγωγικὴ βάση τῆς γεωργίας. Καὶ γι' αὐτὸ ἐμεῖς ἔχουμε δηλώσει, ὅτι τὸ σύστημα αὐτὸ θρίσκειται ὑπὸ ἀναθεώρηση, ὅτι βαρυσταθὴ θὰ προχωρήσουμε σὲ ἕνα ἄλλο σύστημα. Καὶ ἔχω πολλὰς φορές ἀναφέρει μερικὰ χαρακτηριστικὰ του ὅπως εἶναι: Ἡ βαρυσταθία ὑποκατάσταση τῶν ἐπιδότησεων τῶν μέσων παραγωγῆς σὲ ἐπιδότησεις πρὸς τὰ τελικὰ προϊόντα καὶ εἰσοδηματικές ἐνισχύσεις. Ἡ βαρυσταθία ὑποκατάσταση τῶν ἐπιδότησεων τῶν τελικῶν προϊόντων μὲ ἐπενδυτικὲς βοήθειες καὶ παροχές σὲ κλάδους καὶ σὲ ἐκμεταλλεύσεις.

Θὰ κάνω μία παρένθεση ἐδῶ. Ἐπειδὴ κάποιος ἀπὸ τοὺς ὁμιλητὲς ἀναφέρθηκε μόνο στὸ πρόγραμμα Δημοσίων Ἐπενδύσεων, ἂς μὴ ξεχνᾷμε ὅτι στὴν περίπτωσή π.χ. τῆς ἐλίξας μὲ τὰ χρήματα τοῦ λογαριασμοῦ καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, τὴν ἐμπορικὴν περίοδο πού πέρασε, ἐνισχύσαμε τίς συνεταιριστικές ὁργανώσεις καὶ τοὺς παραγωγούς, σύνολο 200 ἐκατομ. γιὰ νὰ ἀγοράσουν κάδους, ὥστε νὰ ἀποθηκεύουν τίς ἐλίξες. Πιστεύουμε ὅτι αὐτὸ εἶναι ἕνα μέτρο πολὺ πλεονεκτηματικό, ἀπὸ τὸ νὰ δίνουμε ἀπευθείας ἐπιδότησεις στὰ προϊόντα.

Ἀναφέρω, τέλος, μιὰ ἄλλη ἀρχή: Θὰ προσπαθήσουμε νὰ ἐνισχύσουμε ὀρισμένες καλλιέργειες πού θέλουμε νὰ προωθήσουμε, τὸ κρεμόρι καὶ τὸ καλαμπόκι καὶ νὰ μὴν ἐνισχύσουμε ἄλλες, οἱ ὁποῖες δὲν εἶναι ἀνάγκη πλέον νὰ προωθηθοῦν.

"Ήθελα να πω στον κ. Σουφλιά ότι: εγώ ποτέ δεν είπα ότι πρόκειται να δοθούν ενισχύσεις κατά στρέμμα.

Εμείς, λοιπόν, δεν είμαστε της άποψης ότι χρειάζεται επένδυση του κράτους σε κάθε περίπτωση. Εμείς είμαστε της άποψης ότι χρειάζεται δραστηριοποίηση των συνεταιρισμών και των άλλων συλλογικών φορέων, ότι πρέπει να μεταβιβάσουμε εξουσίες και αρμοδιότητες στους ενδιαφερόμενους, ώστε να αναλάβουν την ευθύνη της εκτέλεσης των προβλημάτων τους. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι το κράτος χρειάζεται να επεμβαίνει όλο και περισσότερο. Χρειάζεται να επεμβαίνει καλύτερα, πιο αποτελεσματικά, διευρύνοντας το πεδίο δράσης των συλλογικών φορέων. Μόνο έτσι θα πετύχουμε την αποκέντρωση και την αυτοδιαχείριση την οποία επαγγελλόμαστε.

Λέχθηκαν πολλά για το πρόγραμμα. Θέλω να πω ότι: όσο αφορά τον προγραμματισμό, όσο αφορά την επεξεργασία των προβλημάτων, έχει γίνει δουλειά υποδομής και μελέτης στο Υπουργείο Γεωργίας, που δεν έχει προηγούμενο στον τομέα της γεωργίας. Σε κάθε πρόβλημα της γεωργίας υπάρχουν θέσεις οι οποίες βρίσκονται υπό διαρκή συζήτηση. Σε κάθε πρόβλημα της γεωργίας, υπάρχουν προτάσεις. Πολλές μπορεί να μη γίνουν αποδεκτές. Έχουν, όμως, εντοπισθεί τα καλύτερα σημεία και είναι υπό εξέταση ή λύση τους. Υπάρχει συνολική άποψη για τα προβλήματα της γεωργίας.

Επίσης ήδη βρίσκονται υπό επεξεργασία, είναι σχεδόν έτοιμα, μία σειρά σχέδια νόμων. Ανέφερα τον νόμο για τους αγροτικούς συλλόγους. Βρίσκεται στην τελευταία φάση προετοιμασίας ο νόμος για τη Δασοφυλακή, ο νόμος για τα φυτοφάρμακα, ο νόμος για την εμπορία των φυτοφαρμάκων, ο νόμος για το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, για την αγροτική εκπαίδευση, για το πολλαπλασιαστικό υλικό, για τα λιπάσματα. Επίσης υπάρχουν σχέδια νόμου υπό επεξεργασία για την ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής, για τη λειτουργία της Αγροτικής Τράπεζας και άλλα. Υπάρχει επίσης το νομοσχέδιο για τους συνεταιρισμούς που είναι άκρως στο Υπουργείο υπό συζήτηση και όταν τελειώσει η συζήτηση, θα δοθεί σε όλους τους φορείς, για να εκφράσουν γνώμη, όπως άλλωστε και όλα τα άλλα νομοσχέδια που ανέφερα.

Όσο αφορά για το διετές πρόγραμμα έχουν γίνει από το Υπουργείο Γεωργίας οι προτάσεις προς το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για τα προκαταρκτικά και έχουν γίνει επίσης — και τελειώνουν αυτές τις μέρες — οι διαφορές επί μέρους μελέτες.

Αναφέρθηκε από τον κ. Θεοχαρίδη ότι για την πολιτική γής δεν υπάρχουν ακόμη σαφείς κατευθύνσεις. Μέσα σε λίγο θα δημοσιεύσουμε τις κατευθύνσεις αυτές. Θέλω να τονίσω ότι δεν είναι πολιτική μας — και αυτό είναι σαφές και γι' αυτό υπάρχει αυτή η καθυστέρηση — να ακολουθήσουμε την πρακτική «Μοίραζε 2 ή 3 ή 4 στρέμματα». Εμείς θέλουμε να κάνουμε βιώσιμους κλήρους. Θέλουμε να κάνουμε εκμεταλλεύσεις οι οποίες μπορούν να επιζήσουν.

Αυτό προϋποθέτει ομαδικές καλλιέργειες. Αυτό προϋποθέτει άλλες διαδικασίες από αυτές που ακολουθήθηκαν σήμερα. Και αν λέγθηκε ότι τα τοπογραφικά συνεργεία αυτή τη φορά με τη δικιά μας Κυβέρνηση δεν εργάζονται, εγώ θα ήθελα να ρωτήσω αν είναι εκεί το πρόβλημα — γιατί επί Νέας Δημοκρατίας, επί τόσα χρόνια, αφού υπάρχουν τόσα τοπογραφικά συνεργεία, δεν έχει γίνει μία από τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να αναδιαρθρώσουν ή να αναδιορθώσουμε σωστά τη γεωργία μας, το γεωργικό κτηματολόγιο;

ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ. "Εγινε ο αντασμός. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ο αντασμός, κύριε συνάδελφε, έγινε, αλλά ο αντασμός, δυστυχώς — διότι εγώ θα ήθελα να είχε πετύχει — έγινε με τέτοιο τρόπο, ώστε σε μία γενιά να μη γεννιούνται τα άποτελέσματά του διότι με τις κληρονομίες ο κλήρος γινόταν πάλη μικρός. Και ακριβώς εκεί υπάρχει ένα πρόβλημα, διότι έχουμε δημιουργήσει μία τέτοια νοοτροπία και στο κόσμος

τον αγροτικό, το κτήμα, και δεν έχουμε περάσει τη νοοτροπία ότι είναι σημαντικό να βλέπουμε την βιώσιμη εκμεταλλεύση.

Για τη προσπάθεια που έχει γίνει για τον προγραμματισμό και την πραγματοποίηση ενός έργου, θα αναφέρω τον τομέα των επενδύσεων. Από το Κανονισμό 355/1977, ο οποίος αναφέρεται, έγινε το 1981 ένα έργο συνολικής δαπάνης επένδυσης 74 εκατομμύρια δραχμών. Το 1982, αν πάρουμε το Κανονισμό 355 και τις Δημόσιες Επενδύσεις, αποπερατώθηκαν συνολικά 79 έργα αξίας 3,5 δις δραχμών. Οι φορείς των πάρα πάνω έργων — όπως ανέφερε ένας ομιλητής και η Νέα Δημοκρατία είχε ξεκινήσει αυτή τη προσπάθεια, αλλά αν την είχε ξεκινήσει τώρα γιατί άσκει κρητική. — οι φορείς των πάρα πάνω έργων είναι συνεταιριστικές οργανώσεις. Και είναι συνεταιριστικές οργανώσεις γιατί αυτό αποτελεί ένα πρόσθετο παράγοντα για τη βελτίωση του εισοδήματος του αγρότη.

Θέλω να αναφέρω επίσης ότι: ορισμένα έργα προχώρησαν με ταχύτατο ρυθμό. Ένα παράδειγμα αποτελεί το εργοστάσιο της βρώσιμης ελιάς του Μεταλλοργείου, μία επένδυση ύψους 100 εκατ. Έχει σχεδόν τελειώσει κατά το 90% σε διάκριση ενός έτους.

Λέχθηκαν πολλά σχετικά με τη σχέση μας με την ΕΟΚ. Από τη μία μεριά — και αυτό αναφέρεται και στο κείμενο της επερώτησης, — ότι εμείς θα μιλούσαμε, από την άλλη μεριά ότι ξεχνάμε τις προηγούμενες θέσεις μας. Οι κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, προφανώς, διαβάζουν μονάχα ορισμένες ανακοινώσεις, οι οποίες έχουν σκοπό την πληροφόρηση του κοινού για το τι συμβαίνει στις σχέσεις με την ΕΟΚ και το τι συμβαίνει στην είσοδο πόρων. Για τη πληροφόρηση του κοινού πρέπει να υπάρχουν. Θα τους παρακαλούσα όμως να ενημερωθούν και για το τι λέει αυτή η Ελληνική Κυβέρνηση στις συζητήσεις του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας — αναφέρομαι στο δικό μου τον τομέα — και αν αυτά τα οποία λέγει διαφέρουν από όσα έλεγε η προηγούμενη Κυβέρνηση. Πιστεύω ότι οι θέσεις που υποστηρίζουμε είναι θέσεις ριζικά διάφορες από τις θέσεις της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Αναφέρω ενδεικτικά τις θέσεις μας για τη κοινή αγροτική πολιτική και την ειδική εντολή της 30ης Μαΐου 1981 και την αναμόρφωση της κοινής αγροτικής πολιτικής. Εκεί επιστημόναμε την αναγκαιότητα για επίλεκτική προστασία με την εισαγωγή γεωγραφικών διαφοροποιήσεων ενός ποσοδοτικού συστήματος για μικρές, μεσαίες και μεγάλες εκμεταλλεύσεις, ώστε να αντιμετωπισθούν ειδικότερα τα προβλήματα των Νοτίων περιοχών της Κοινότητας και μάλιστα της Ελλάδας. Εκεί επίσης επιστημόναμε ότι οποιαδήποτε μέτρα προς την κατεύθυνση της φιλελευθεροποίησης των τιμών και του ανοίγματος των Κοινοτικών τιμών προς τις διεθνείς αγορές, έπρεπε να αντισταθμιστούν με τη παράλληλη χορήγηση εισοδηματικών ενισχύσεων και τη θέσπιση άλλων κανόνων ισοδυναμίου αποτελέσματος για όρεινες και προβληματικές περιοχές.

Εκεί επίσης επιστημόναμε την αποτυχία των διαρθρωτικών προβλημάτων από την κοινή αγροτική πολιτική, την έλλειψη της δυνατότητας οι υφιστάμενες διαρθρωτικές δομές να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα του Έλληνικού χωριού και την ανάγκη νέων διαρθρωτικών δομών.

Εκεί επιστημόναμε επίσης την ανάγκη ειδικών προγραμμάτων για τις μεταγενικές περιφέρειες.

Επειδή άκριτως πιστεύω ότι η στάση μας είναι στάση διαφορετική που τονίζει την ιδιαιτερότητα του Ελληνικού προβλήματος ή των Ελληνικών προβλημάτων, στάση που επισημαίνει στην Κοινότητα πως αν θέλει να λειτουργήσει σωστά θα πρέπει να λάβει υπόψη της ότι δεν μπορεί να εφαρμόζει ομοιόμορφα κανόνες σε πράγματα, τα οποία δεν είναι ίσα, πετύχαμε στην διαπραγμάτευση με την ΕΟΚ σημαντικά αποτελέσματα, όπως π.χ. να εφαρμοστεί στην Ελλάδα η ίδια χορήγηση επιδοτήσεων που εφαρμόζεται και στον Ιταλικό Νότο, δηλ. 25%

όπως είχε συμφωνηθεί στη διαπραγματεύσει από τη σημερινή Αντιπολίτευση, αλλά επιδόθηκε στο ύψος του 50%". Όπως προωθήσαμε και διάφορα άλλα προγράμματα, που θα έλθω τ' αυτά, όπως πετύχαμε και πέφτει στις τιμές πιστεύω ένα απόλυτα ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Δεν θριαμβολογούμε. Έκείνο που κάνουμε και πιστεύω δεν το κάνουνε εσείς στον ίδιο βαθμό είναι ότι διαπραγματευόμαστε σκληρά και είμαστε ανυποχώρητοι σε μερικές βασικές θέσεις, όπως βασική θέση είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει η αναγνώριση μέσα από πρακτικούς κανονισμούς της ιδιαιτερότητας των περιοχών όπως η Χώρα μας.

Αναφέρθηκε κάποιος από τους ομιλητές στο μνημόνιο και είπε ότι ήταν πρόχειρο — δική του ήταν η έρμηνεία — και θέλω να πω διως ότι το μνημόνιο έχει δύο πλευρές και ο Πρωθυπουργός ανέφερε και τις θετικές και τις αρνητικές και είναι άλλοι ακριβώς να εξηγήσουν στο χώρο αυτό ποιές είναι οι θετικές και ποιές οι αρνητικές πλευρές, αλλά είναι γεγονός ότι με το μνημόνιο αυτό άρχισε ένας ουσιαστικός διάλογος για όρισμένα προβλήματα, τα οποία προηγούμενα δεν είχαν ποτέ αναφερθεί.

Θα έλθω στο πρόβλημα των προγραμμάτων της ΕΟΚ με τα λεγόμενα «τομεακά προγράμματα». Για να καταλάβουμε το πρόβλημα αυτό πρώτα απ' όλα ίσως θα ήταν έξ αγωγής ανάγκη — γιατί ο τρόπος παρουσίασης των θεμάτων εδώ το απαιτεί, γιατί δημιουργούνται, πιστεύω, όταν δεν υπάρχει καλή πίστη εσφαλμένες εντυπώσεις — να αναφέρω ότι η Κυβέρνηση αντίθετα απ' αυτά που ισχυρίστηκαν οι προηγούμενοι ομιλητές έχει προωθήσει προγράμματα στην ΕΟΚ που είναι σημαντικά και θα βελτιώσουν κατά πολύ τις διαρθρώσεις της Ελληνικής γεωργίας.

Ένα τέτοιο πρόγραμμα είναι η πρόταση για την πρόσληψη του γεωτεχνικού προσωπικού, δηλαδή 1.600 γεωτεχνικών εφαρμοστών, όπως και ένα πρόγραμμα άρδευτικών έργων πενταετούς διάρκειας, προϋπολογισμού 6 εκατ. λογιστικών μονάδων. Και άρα πώς κάποιος από τους συναδέλφους που μίλησε, ισχυρίστηκε ότι το πρόγραμμα του γεωτεχνικού προσωπικού έχει προωθηθεί από τη Νέα Δημοκρατία, αν κατάλαβα καλά.

Έν πάση περιπτώσει σχετικά με τα προγράμματα θέλω να πω ότι η λέξη πρόγραμμα είναι μια λέξη που περιγράφει μια πολυποικίλη πραγματικότητα.

Ένα πρόγραμμα μπορεί να είναι μια επιθυμία, η να συνίσταται σε τρεις φράσεις, η στην αναφορά ενός αοιθμού. Ένα πρόγραμμα μπορεί να συνίσταται σε πολλές σελίδες, σε πολλές μελέτες και σε συγκεκριμένους σκοπούς. Ένα πρόγραμμα μπορεί να έχει τον ίδιο τίτλο με το άλλο, αλλά δεν είναι το ίδιο. Διαφέρει κατά πολύ.

Και πολλές φορές τα προγράμματα της προηγούμενης Κυβέρνησης, ίσως γιατί ήθελαν να επισημάνουν, φαντάζομαι, την ανάγκη χρηματοδότησης προς την Ελλάδα, ήταν πολύ πρόχειρα και γι' αυτό δημιουργήσαν σημαντικά προβλήματα στη συζήτηση με την Κοινότητα.

Αναφέρθηκε π.χ. ότι η Κυβέρνηση εγκατέλειψε ένα πρόγραμμα για την Μεσσηνία και την Δράμα. Αλλά η Κυβέρνηση, πράγματι, εγκατέλειψε το πρόγραμμα αυτό για την Μεσσηνία και την Δράμα, διότι το πρόγραμμα αυτό, από μια πρώτη συζήτηση που έγινε στην ΕΟΚ, δεν είχε καμιά προσωπική επιτυχία, με τον τρόπο που είχε συσταθεί. Μή, λοιπόν, συγκρίνουμε, προγράμματα και προγράμματα. Θα πρέπει να κοιτάζουμε συγκεκριμένα κάθε φορά, αν το πρόγραμμα αυτό ήταν τόσο δουλεμένο, ώστε είχε εάσιμη ελπίδα να γίνει αποδεκτό.

Ένα δεύτερο σημείο, είναι ότι δεν πρέπει να είναι πολιτική, να υποβάλονται απεριόριστα προγράμματα, διότι ο προϋπολογισμός της Κοινότητας είναι όρισμένος και τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται με βάση τον προϋπολογισμό. Μπορεί να υπάρχει μια τακτική, να υπάρχουν πάντα περισσότερα προγράμματα, απ' όσα χρήματα διαθέτει ο προϋπολογισμός, για να υπάρχει πίεση για την αύξηση του προϋπολογισμού.

αλλά βέβαια όταν δεν υπάρχει σχέση, ανάμεσα στο δυνατό και στο προτεινόμενο, τότε τα προγράμματα χάνουν και την σοβαρότητά τους.

Αυτή τη στιγμή, για να μη δημιουργηθούν εσφαλμένες εντυπώσεις, έχει εξαντληθεί η πίστωση του προϋπολογισμού για διαρθρωτικά μέτρα. Και υπάρχουν προγράμματα, τα οποία δεν μπορούν να ικανοποιηθούν, ακριβώς διότι έχει εξαντληθεί η πίστωση αυτή του προϋπολογισμού.

Η δικιά μας πολιτική ήταν να συγκεντρώσουμε την προσπάθειά μας σε μερικά σημαντικά προγράμματα, είτε είχαν υποβληθεί από την προηγούμενη Κυβέρνηση, είτε υποβλήθηκαν από αυτή την Κυβέρνηση. Και θεωρούμε εκείνα σημαντικά, που προωθούν την ανάπτυξη του γεωργικού χώρου. Κριτήριο μας δεν είναι οι αριθμοί, πώς προγράμματα θα ριχτούν, κριτήριο μας είναι ποιά είναι εκείνα, τα οποία θα προσφέρουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη του Τόπου. Και σαν τέτοιο, παραδείγματος χάριν, προωθήσαμε με πολλές άλλους, με πολλές συζητήσεις και πολλές προσπάθειες, το πρόγραμμα για την ανάπτυξη των 22 όρεινων και μειονεκτικών περιοχών, πρόγραμμα το οποίο εγκρίθηκε το περασμένο καλοκαίρι. Όπως προωδούμε τώρα και το πρόγραμμα για την πρόσληψη των γεωπόνων εφαρμοστών. Δεν ξέρουμε ποιο θα είναι το αποτέλεσμα, διότι πιστεύουμε ότι αν υπάρξουν χίλιοι τέτοιοι γεωτεχνικοί, οι οποίοι θα καθοδηγήσουν τους αγρότες μας, θα βελτιωθεί σημαντικά η παραγωγικότητα της Ελληνικής γεωργίας.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό θέλω να αναφέρω ότι έχει γίνει αρκετή προσπάθεια, από τη δική μας τη μεριά, για την προώθηση των μεσογειακών προγραμμάτων. Όπως ξέρετε από τον Τόπο, τα μεσογειακά προγράμματα βρίσκονται υπό συζήτηση. Σύμφωνα με τις πρώτες σχέσεις της επιτροπής θα διαπανηθούν 2,5 δις λογιστικές μονάδες για την Ελλάδα περίπου και ένα μεγάλο τμήμα του ποσού αυτού θα ανήκει στον τομέα της γεωργίας.

Για να προωθήσουμε έχουμε κάνει μέχρι τώρα πολλές συζητήσεις, πολλές πιέσεις, έχουμε υποβάλει χάρτιά. Το τι θα πετύχουμε, είναι άβέβαιο αυτή τη στιγμή.

ΔΙΑΚΟΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ. Έπί ποτε υπολογίζετε τη λογιστική μονάδα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Έπί 80.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Παρακαλώ, όχι διακοπές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Το τι θα πετύχουμε, πρέπει να πω είναι άβέβαιο αυτή τη στιγμή, γιατί εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Αλλά η προώθηση του θέματος οφείλεται και σε μας.

Ο κ. Χατζηδημητρίου — έπεισθη αναφέρωμαι στα προγράμματα — αναφέρθηκε στο έργο Βεργίνης - Αιγινίου, ότι τάχα εγκαταλείφθηκε. Φαντάζομαι ότι θα είναι καλύτερα πληροφορημένος, απ' ό,τι παρουσίαζε εδώ στην Αίθουσα το θέμα. Το έργο αυτό θεωρήθηκε, όπως είχε ετοιμασθεί, ως ηλεκτροφόρο, δεν υπήρχε καλή μελέτη και γι' αυτό έγινε νέα μελέτη για όλο αυτό το έργο, αναθεωρήθηκε το έργο και πρόκειται να εφαρμοσθεί.

Και έρχομαι τώρα στο θέμα των τιμών. Πρώτα — πρώτα μία γενική παρατήρηση. Λέχθηκε από τους ομιλητές ότι το 1982 οι Έλληνες παραγωγοί έγιναν πτωχότεροι κατά 15—20%. Αυτό είναι ανακριβέστατο. Και επικαλούμαι εδώ, όχι κυβερνητικά στοιχεία, αλλά τα στατιστικά στοιχεία της Κοινότητας. Το Ελληνικό γεωργικό εισόδημα αυξήθηκε το 1982 σε πραγματικούς όρους — και το τονίζω αυτό — 5,8%. Πρόκειται για ένα επίτευγμα το οποίο δεν πέτυχαν και πολλές άλλες χώρες της Κοινότητας. Και πιστεύω ότι η Κυβέρνηση έχει σημαντικά βελτιώσει το αγροτικό εισόδημα.

Αυτό οφείλεται σε ενέργειες προς πολλές κατευθύνσεις. Και το τονίζω αυτό γιατί έγιναν εδώ πολλές φορές συγκρίσεις με τιμές και αριθμούς, π.χ. για τα σταφύλια, για τα

περτοκάκια. (Η) μπορούσα και εγώ να διαθέρω αντίστοιχες τιμές, αντίστοιχους αριθμούς, αντίστοιχα ποσοστά.

Έκείνο που έχει σημασία, πιστεύω για μας, είναι ότι προσπαθήσαμε να εγκαταλείψουμε ένα σύστημα το οποίο εφαρμόζονταν προηγουμένα και ήταν το σύστημα των λεγόμενων τιμών ασφαλείας τις οποίες κατέβαλε όμως ο έμπορος. Και όπως ξέρετε ο έμπορος δεν κατέβαλε στην πραγματικότητα τις τιμές ασφαλείας, γιατί, είτε υπελόγιζε υπερβολική φούρα, είτε δεν ζύγιζε το προϊόν σωστά, είτε διότι είχε διαφορετική εκτίμηση στην ποιότητα του προϊόντος κ.ο.κ.

Οι τιμές ασφαλείας δεν ίσχυσαν ποτέ στη μορφή, στην όποιον εξαγγέλλθηκαν. Οι πραγματικές τιμές ήταν 20, 30, 40% κάτω από τις αναγγελόμενες τιμές. Γι' αυτό ακριβώς προσπαθήσαμε να αλλάξουμε το σύστημα, να παραδίδουν οι παραγωγοί το εμπορεύμα τους στους συντεταγμένους, γιατί ο συνεταιρισμός έχει διαπραγματευτική δύναμη και μπορεί να επιβάλει στη συζήτηση με τον έμπορο τις τιμές οι οποίες ορίζονται από το Κράτος, μπορεί να διαπραγματευθεί και να επιτύχει υψηλές τιμές. Δεν μπορεί λοιπόν να συγκρίνουμε ανθρώπινα πράγματα διότι η τιμή την οποία πετυχάνει ο συνεταιρισμός είναι πραγματική τιμή, ενώ η τιμή, την οποία εξήγγειλε το Κράτος προηγουμένα για να καταβάλει ο έμπορος στον παραγωγό, ήταν τιμή ή οποία πολλές φορές δεν ήταν πραγματική.

Επίσης προσπαθήσαμε με άλλους τρόπους, ανέφερα ήδη τη παράδειγμα των κάρων στις επιτραπέζιες έλιες, να βελτιώσουμε το εισόδημα των παραγωγών και γενικά, όπως ανέφερα στην άρχη, πολιτική μας είναι να βελτιώσουμε την ύπαιθρο, ώστε να υπάρχει σταθερή αύξηση του εισοδήματος του παραγωγού.

Για τις τιμές λέχθηκαν πολλά παραδείγματα. Θα αναφερθώ σε δύο.

Κατ' άρχην στα τεύτλα. Στα τεύτλα η αύξηση ήταν 10%, αλλά είναι σωστό, πιστεύω, να ελπίζουμε την αύξηση της τιμής ενός προϊόντος σε συνάρτηση με τα άλλα προϊόντα και σε συνάρτηση με την όλη αγροτική πολιτική που πρέπει να ακολουθείται.

Εάν ανέλαψαμε πολύ την τιμή του τεύτλου, αυτό έχει επίπτωση στις άλλες ανταγωνιστικές καλλιέργειες, όπως είναι το βαμβάκι, ή το καλαμπόκι. Μπορεί να έχει επίπτωση και στη βιομηχανία ζάχαρης. Και πράγματι η βιομηχανία ζάχαρης, λόγω της πολιτικής ή οποία ακολουθήθηκε μέχρι σήμερα, είναι ανταγωνιστική των όμοειδων βιομηχανιών της Κοινότητας, όπως πράγματι υπήρχε μία εποχή υπερπροσφοράς εκτάσεων για καλλιέργεια ζαχαροτεύτλων και μία σταθερή μείωση της εκτάσεως που αφιέρωναν οι καλλιεργητές στο βαμβάκι.

Οι τιμές, επίσης, του μαλακού σιταριού έχουν σαν αποτέλεσμα, σε εκτάσεις που θα μπορούσε να καλλιεργηθεί το καλαμπόκι ή το βαμβάκι, να φυτεύουν οι παραγωγοί μαλακό σιτάρι. Εύχαστε πληροναυματικοί στο μαλακό σιτάρι και είναι σωστό να προωθήσουμε καλλιέργειες, όπως το καλαμπόκι και το βαμβάκι.

Λέχθηκε από κάποιον ομιλητή για το βαμβάκι ότι δεν δόθηκε εθνική ενίσχυση. Υπήρξε μία συζήτηση προ ήμερων, εδώ στη Βουλή, γι' αυτό το θέμα. Εγώ θέλω να αναφέρω ότι τη χρονιά που πέρασε, επειδή ακριβώς λόγω της όλης εξέλιξης της παραγωγής λόγω των καιρικών συνθηκών, οι τιμές για τις καλές ποιότητες του βαμβακιού ήταν ψηλές, αλλά ταυτόχρονα υπήρχαν και υποβαθμισμένα βαμβάκια. Η προσοχή του Υπουργείου Γεωργίας στράφηκε στη συγκέντρωση των κατωτέρων ποσοτήτων στην αντιμετώπιση του προβλήματος που έθεσαν τα καρύδια και γενικά στις ενισχύσεις σ' αυτούς που είχαν ιδιαίτερα μειωμένες παραγωγές.

Και επειδή λέχθηκε ότι η ανακοίνωση των τιμών δεν γίνεται έγκαιρα, θέλω να έρθω σ' ένα γενικότερο θέμα, που αφορά το γεγονός ότι οι όποιες εθνικές ενισχύσεις είναι εθνικές ενισχύσεις, οι οποίες κατά τη δικιά μας άποψη, κατά κύριο λόγο έχουν σαν σκοπό να επιλύσουν προβλήματα, τα ό-

ποια συναντά ή παραγωγή, έχουν σκοπό να κατευθύνουν την καλλιέργεια προς όρισμένες κατευθύνσεις, δηλαδή είναι μέσα πολιτικής και γι' αυτό εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το ποιά θα είναι ή παραγωγή ενός προϊόντος, ποιά προβλήματα συναντιώνται στη συγκεκριμένη περίοδο και πώς θα μπορούσαν να προωθηθούν όρισμένες καλλιέργειες σε συνάρτηση με τις τιμές που διαμορφώνονται στην αγορά. Γι' αυτό, δεν είναι πάντα δυνατό να υπάρχει ανακοίνωση πολύ προηγουμένα. Θα αναφέρω το παράδειγμα για τα καρύδια. Αν υπήρχε μία ανακοίνωση εθνικής ενίσχυσης για τα καρύδια γενικά, δεν θα υπήρχε ή δυνατότητα εορταστικής για τα υποβαθμισμένα καρύδια και ή δυνατότητα να συγκεντρωθούν τα καρύδια. Έπως και ή δυνατότητα να ενισχυθούν οι παραγωγοί με μειωμένη παραγωγή, γιατί θα είχαν εξαντληθεί πολύ πριν όλα τα χρήματα. Επίσης το πρόβλημα, το οποίο ανέφερα κάποιες συνάδελφες με το ζαχαρικό τίτλο, και αυτό το πρόβλημα συναντάται στο εργοστάσιο στο Πλατύ, είναι ένα πρόβλημα, το οποίο δεν θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί αν προηγουμένα είχαν εξαγγελθεί μέτρα και δεν υπήρχαν εκτιμήσεις για την συγκεκριμένη παραγωγή.

Λέχθηκε ότι κατά τον όρισμό των τιμών δεν γίνεται διάλογος με τους αγρότες. Πιστεύω ότι διάλογος γίνεται, διότι και στο Υπουργείο Γεωργίας και επί τόπου, γίνονται συσκέψεις πριν από κάθε εμπορική περίοδο. Πρόκειται π.χ. τώρα να γίνει για τα ροδάκια στην Βόρειο Ελλάδα και γίνονται συσκέψεις με εκπροσώπους των συνεταιρισμών, των αγροτικών συλλόγων, τόσο των τριτοβαθμίων — δευτεροβαθμίων, όσο και των Πρωτοβαθμίων συνεταιρισμών. Αυτή είναι ή πρακτική, όπως ακολουθήθηκε μέχρι σήμερα και έχουμε δηλώσει ότι ή πρακτική αυτή δεν είναι ικανοποιητική. Εμείς θέλουμε μία σταθερή, θεσμική επικοινωνία και γι' αυτό υπάρχει υπό έτοιμια ένα σχέδιο Υπουργικής απόφασης με το οποίο συνιστώνται ομάδες κατά προϊόν, ομάδες στις οποίες θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των συνεταιρισμών, των αγροτικών συλλόγων, των εμπόρων, των βιομηχανών και θα συζητούν σε μόνιμη βάση τα προβλήματα του κάθε προϊόντος. Αυτό επρόκειτο να γίνει προ πολλού αλλά έχει καθυστερήσει, διότι παρουσιάζονται δυσκολίες στην διοργάνωση του όλου συστήματος. Απαιτεί γραμματειακή κάλυψη αρκετά δυνατή και το Υπουργείο Γεωργίας δεν έχει πάντα τέτοιες δυνατότητες, αλλά θα φροντίσουμε να το βάλουμε μπροστά στη διάρκεια αυτού του χρόνου.

Σχετικά επίσης με τις τιμές, λέχθηκε ότι είχε υποσχεθεί το ΠΑΣΟΚ το πάγωμα όλων των συντελεστών του κόστους. Το ΠΑΣΟΚ δεν είχε υποσχεθεί κάτι τέτοιο. Οι συντελεστές του κόστους αλλάζουν και δεν μπορούμε εκ των προτέρων το ΠΑΣΟΚ να δεσφιώσει ότι όλο το κόστος της αγροτικής παραγωγής θα εαρύνει το κοινωνικό σύνολο.

Αυτή τη στιγμή, όπως ξέρετε, ενισχύουμε τις ζωοτροφές, ενισχύουμε τα λιπάσματα, ενισχύουμε τα ουστοάρματα, επιδοτούμε σε πολλές περιπτώσεις τα δάνεια προς τις συνεταιριστικές οργανώσεις και υπάρχουν χαμηλότερα επιτόκια για τα δάνεια προς τους αγρότες, αλλά εκείνο το οποίο είναι αναγκαίο, είναι να βρούμε τη γροσή τουμή ανάμεσα στην ενίσχυση του αγροτικού τομέα και στην επιβάρυνση του κοινωνικού συνόλου.

Αυτή τη στιγμή υπάρχει πληθωρισμός και ο πληθωρισμός αποτελεί ένα σημαντικό πρόβλημα για την οικονομία μας. Αν δεν τον προσέξουμε, θα είναι σε βάρος των ίδιων των εργαζομένων, τους οποίους θέλουμε να βοηθήσουμε. Και ο πληθωρισμός αυτός υπάρχει πολύ πριν από την παραγωγή Κυβέρνησης και επιβάλλει ο πληθωρισμός να γίνουν αναπροσαρμογές στο μέτρο του δυνατού, και να περιορίζεται κατά το δυνατό ή επιβάρυνση στο κόστος των εισροών στη γεωργία.

Είναι πολιτική μας πάντως — και αυτό θέλω να το τονίσω — ή χορήγηση με τέτοιο τρόπο των ενισχύσεων, ώστε να μη προκαλούν διαστρεβλώσεις στην αγορά. Θα αναφέρω ένα παράδειγμα για τις διαστρεβλώσεις αυτές. Οι βιομηχανίες ισχυλοκόξης άφραζαν το καλαμπόκι για να παράγουν ισχυλοκόξη, στην ίδια τιμή που έπαιρναν οι κτηνοτρόφοι από την ΚΥΔΕΠ

τις κτηνοτροφίες. Ποιός ο λόγος το δημόσιο να επιδοτεί τις βιομηχανίες; Τώρα όμως, επειδή είχαν κάπως συντηθεί με αυτή την πρακτική για χρόνια και το Υπουργείο Γεωργίας δε βλέπει το λόγο να συνεχίσει την ιδιαίτερη μεταχείριση, διαρραζούνται και βαθύως απευθύνονται στους παραγωγούς και προσπαθούν να πείσουν παραγωγούς να πάνε να αγοράσουν καλαμπόκι, για να αγοράσουν απ' αυτούς καλαμπόκι σε χαμηλότερες τιμές. Επίσης είναι από παλιά γνωστό, ότι πολλοί έμποροι όταν υπήρχε ζήτηση στο εξωτερικό άραβόσιτου, προσπαθούσαν μέσω των αγροτών να προμηθευτούν σε χαμηλότερες τιμές το καλαμπόκι από την ΚΥΔΕΠ, για να το διαθέσουν στο εξωτερικό. Αυτές είναι διαστρεβλώσεις στη λειτουργία των ενισχύσεων και τέτοιες διαστρεβλώσεις πρέπει με κάθε τρόπο να τις αποφύγουμε.

Σχετικά με το κόστος παραγωγής, οι θέσεις του Υπουργείου Γεωργίας είναι γνωστές. Εγώ θα αναφέρω εδώ με στοιχεία τα όποια έχουν συγκεντρωθεί στις υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, το γεγονός ότι το κόστος παραγωγής κατά περιοχή είναι πολύ διαφορετικό. Το ελαιόλαδο π.χ. έχει υπολογισθεί ότι στο Νομό Ηρακλείου έχει κόστος γύρω στις 155 δραχμές, ενώ στο Νομό Χανίων — είναι ένας πρόχειρος υπολογισμός — έχει κόστος 139 δραχμές. Το βαμβάκι στην Αλεξανδρούπολη κοστίζει 54 δραχμές, ενώ στο Νομό Ροδόπης 43 δραχμές. Τα ξαχαρότευχλα στην Αλεξανδρούπολη 2,7 δραχμές ενώ στη Ροδόπη 3,74 δραχμές.

Όπως είπα, για να έγινε σωστά κοστολόγιο, πρέπει να γίνουν έρευνες επί 3 συνεχή χρονία. Η προηγούμενη Κυβέρνηση είχε κάνει μία έρευνα για έξι χρόνια μόνο — στοιχεία κόστους για το 1978 ή 1979, ένα από τα δύο χρόνια — και δεν συνέχισε την έρευνα. Έχει γίνει ήδη ο μηχανισμός για να αρχίσει συστηματική έρευνα, ώστε να μπορέσουν να προκύψουν πραγματικά στοιχεία κόστους.

Αναφέρθηκε στον πρόβλημα το θέμα των καθυστερήσεων στην καταβολή των ενισχύσεων. Πρώτα απ' όλα, σε σχέση με την καθυστέρηση αυτή, θα ήθελα να αναφερθώ στη λειτουργία της ΥΔΑΓΕΠ, για να σας δείξω ποιές βελτιώσεις πέτυχε η Κυβέρνηση στην όλη λειτουργία της διοικητικής αυτής μονάδας, ή οποία διαχειρίζεται τις επιδοτήσεις της ΕΟΚ.

Όταν, αναλάβαμε το Υπουργείο Γεωργίας όπως το είχαμε δηλώσει, βρήκαμε ένα απαράδεκτο συγκεντρωτικό σύστημα στην ΥΔΑΓΕΠ. Όλα τα δικαιολογητικά έρχονταν στην Αθήνα. Πραγματικώς χάριν είχαν μάζευτεί 600.000 δικαιολογητικά για την ενίσχυση στους ελαιοπαραγωγούς και δεν υπήρχε χώρος, που να πάνε αυτά τα δικαιολογητικά. Και βαθύως ήταν αδύνατο να ελεγχθούν από τους 100 τόσους υπαλλήλους που ασχολούνταν με αυτά. Όχι μονάχα υπήρχε συγκεντρωτισμός, αλλά υπήρχε και ένα γραφειοκρατικό σύστημα έλέγχου. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρχαν μέχρι 12 υπογραφές για κάθε έλεγχο. Εμείς προσπαθήσαμε να αποκεντρώσουμε την Υπηρεσία, προσπαθήσαμε, επίσης, να απλοποιήσουμε πολύ τους ελέγχους, ώστε να επιταχυνθεί ή διαδικασία καταβολής και έτσι ή απορρόφηση των επιδοτήσεων.

Όταν πήγαμε στο Υπουργείο Γεωργίας τον Οκτώβριο του 1981 από τα προϋπολογισθέντα 15.000.000.000 είχαν εισπραχθεί τότε μονάχα 5.000.000.000, δηλαδή, το 30%. Εξοφάσαμε στο τέλος του χρόνου, να τα αυξήσουμε στους δύο αυτούς μήνες κατά 4.500.000.000. Αλλά ή έντυπωσιακή αλλαγή έγινε το 1982 που αυξήσαμε την απορρόφηση — αν και είχαμε δηλώσει ότι θα φθάσουμε τα 80% — και αυξήσαμε την απορρόφηση των πόρων στο 91% και καταφέραμε να απορροφήσουμε από τα 48.000.000.000 περίπου τα 45 δισεκατομμύρια. Δηλαδή, βελτιώσαμε κατά πολύ την λειτουργία της ΥΔΑΓΕΠ. Και αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε ένα επίπεδο απορρόφησης 95% των κοινοτικών πόρων. Οι καθυστερήσεις στις καταβολές έχουν μειωθεί στο ελάχιστο σε πάρα πολλούς τομείς. Αυτή τη στιγμή σε πάρα πολλούς τομείς ή καταβολή των ενισχύσεων γίνονται μέσα σε 15 μέρες. Υπάρχουν όμως ακόμα σημαντικές καθυστερήσεις, αλλά αυτές

οι καθυστερήσεις οφείλονται, και πολλές φορές, στο όλο σύστημα ανεξάρτητα της ΥΔΑΓΕΠ. Πρέπει π.χ. να συγκεντρωθούν δικαιολογητικά από Γραμματείς των Κοινοτήτων, από Συνεταιρισμούς. Οι ενδιαφερόμενοι αγοράζουν και πολλές φορές δεν συμπληρώνουν σωστά τα δικαιολογητικά. Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν αυτές οι δυσκολίες όπως είπα — και τέτοιες δυσκολίες παρουσιάζθηκαν κυρίως στην καταβολή των επιδοτήσεων στο σιτάρι — ή καταβολή των επιδοτήσεων αυτή τη στιγμή είναι πάρα πολύ γρήγορη, με εξαίρεση πάντα το λάδι, και θα έλθω σ' αυτό, όπου ή καθυστέρηση έχει μειωθεί κατά πολύ ήταν παλιά έναμιση χρόνο, αλλά έχει φθάσει τώρα στους 7—8 μήνες. Έχει δηλαδή βελτιωθεί σημαντικά ή κατάσταση, αλλά οφείλεται στο πλήθος των δικαιολογητικών.

Καθυστερήσεις υπάρχουν και στις καταβολές του λογαριασμού καταναλωτικών αγαθών. Και εκεί αυτές οφείλονται σε μία απαράδεκτη γραφειοκρατική διαδικασία, ή οποία είναι γνωστή κάτω από το γενικό τίτλο «Κανόνες του Δημόσιου Λογιστικού», είτε για την έκδοση ορισμένων αποφάσεων χρειάζονται 22 υπογραφές, είτε για την πληρωμή ορισμένων επιδοτήσεων χρειάζονται αλληπαλάλληλοι έλεγχοι από διαφορετικές υπηρεσίες. Και αν ή τελευταία υπηρεσία για παράδειγμα δεν βρει τα δικαιολογητικά σωστά, δεν καλεί τον ενδιαφερόμενο, αλλά αναλαμβάνει μέσω του όλου κυκλώματος των 2—3 ή 4 υπηρεσιών που προηγήθηκαν στον ενδιαφερόμενο με αποτέλεσμα φθόερές καθυστερήσεις.

Αυτό το σύστημα, το οποίο κατά τη γνώμη μας δεν είναι σωστό, είναι ένα σύστημα το οποίο δημιουργήθηκε από την προηγούμενη Κυβέρνηση, είναι ένα σύστημα που χαρακτηρίζεται από δυσπιστία και αδιαφορία στον πολίτη από προσοχή στις λεπτομέρειες και όχι στο σύνολο.

Μπορείτε να αναρωτηθείτε τι κάνουμε. Βρίσκεται υπό προετοιμασία ένα σχέδιο νόμου, ακριβώς για να αλλάξει το σύστημα αυτό.

Λέχθηκε μερικά για την εξισωτική αποζημίωση και κάποιος συνάδελφος είπε ότι — το λέω απλά, γιατί δε θυμάμαι τους αριθμούς — όλα τα μεγέθη μειώθηκαν.

ΕΛΕΓΓΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Ένωσά την εξισωτική αποζημίωση σε σχέση με τις καλλιεργούμενες εκτάσεις.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Τα μεγέθη, όπως τα αντιλαμβάνομαι εγώ, δεν μειώθηκαν. Εμείς εκείνο το οποίο κάναμε με την εξισωτική αποζημίωση είναι το εξής: Εμείς δεν αντιλαμβανόμαστε την εξισωτική αποζημίωση σαν μία κοινωνική παροχή ή σαν μία κοινωνική βοήθεια. Εμείς αντιλαμβανόμαστε την εξισωτική αποζημίωση σαν ένα μέσον ανάπτυξης, ιδίως της κτηνοτροφίας σε μειονεκτικές και όρεινες περιοχές. Είναι ένα διαφωτιστικό μέτρο για να προωθήσουμε την ενίσχυση μειονεκτικών και όρεινων περιοχών, είναι ένα μέτρο που στοχεύει στο να κρατήσει τον αγροτικό πληθυσμό στην ύπαιθρο και δεν είναι ένα μέτρο που στοχεύει να δώσει την εντύπωση ότι ή Κυβέρνηση σας δίνει μία βοήθεια, για την οποία πρέπει και να επαιρείται. Εμείς λοιπόν αυξήσαμε από 105.000 σε 125.000 περίπου δραχμές το μέγιστο ποσό που μπορεί να χορηγηθεί στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις των όρεινων περιοχών και από 65.000 σε 95.000 δραχμές στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις των μειονεκτικών περιοχών.

Η διαφορά αυτή προκύπτει από το γεγονός ότι δίνονται μεγαλύτερες ενισχύσεις στις εκμεταλλεύσεις με ζώα, εκφρασμένα σε ζωϊκές μονάδες και μάλιστα σε κείνες που παράγουν και ζωοτροφές. Π.χ. σε ένα γεωργό, σε όρινη περιοχή που εκπέφει 10 ζωϊκές μονάδες και καλλιεργεί 10 στρέμματα δανοδοτικά — ψυχανθή, παίρνει 55.000 δραχμές, ενώ το 1981 έπαιρνε μονάχα 39.660 δραχμές. Και όπως είπα δόθηκε έμφαση στην κτηνοτροφία, γιατί οι περιοχές και αυτές προσφέρονται περισσότερο για την ανάπτυξη του κλάδου αυτού και έτσι πετυχαίνεται αύξηση του εισοδήματος των γεωργών.

Επιλέει για την ανάπτυξη του κλάδου της κτηνοτροφίας να γίνουν από το 1982 οι μετακινούμενοι κτηνοτρόφοι, ανεξάρτητα τόπου κατοικίας, άρχει να αξιοποιούν, τουλάχιστον 6 μήνες το χρόνο, τους βιολογικούς των όρεινων περιχών.

Τώρα θέλω να πω κάτι και για την απόσυρση. Κάποιος συνάδελφος μίλησε για άριθμους απόσυρσεων, εγώ δυστυχώς όχι τον απογοητεύω. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας οι απόσυρθείσες ποσότητες ροδακινίων το 1981 ήταν 106.000 τόννους, οι απόσυρθείσες ποσότητες ροδακινίων το 1982 ήταν 75.000 τόννοι. Οι 12.000 τόννοι από αυτούς τους 75.000 χυμοποιήθηκαν και διανεμήθηκαν δωρεάν. Το ίδιο έγινε και με τα μήλα. Οι ποσότητες το 1981 ήταν πολύ αυξημένες. Οι ποσότητες συγκεκριμένα το 1981 ήταν 22.700 τόννοι, το 1982 αποσύρθηκαν και χυμοποιήθηκαν 17.000 τόννοι. Το ίδιο μπορεί να λεχθεί και για τα αχλάδια.

Σχετικά με την απόσυρση θέλω και πάλι να τονίσω ότι η Κυβέρνηση δεν αποφασίζει την απόσυρση. Αυτό είναι θέμα των ομάδων παραγωγών. Επί Κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας δινόταν ενίσχυση στα αποσυρόμενα προϊόντα. Δηλαδή έπαυσαν μία ενίσχυση από την ΕΟΚ και έδιδαν μία πρόσθετη ενίσχυση. Αυτό οδηγούσε βέβαια στην υποβάθμιση γενικά της ποιότητας, διότι αφού ήταν εξασφαλισμένο για πολλούς παραγωγούς ότι θα πάρουν κάποιο εισόδημα, δεν ενδιαφέρονταν να αναπτύξουν τη σωστή ποιότητα και επειδή ακριβώς εμείς δεν θέλουμε να ενισχύσουμε την απόσυρση, έχουμε σταματήσει αυτή την πρακτική, δεν προσωδύουμε την απόσυρση και η καταστροφή των προϊόντων είναι έξω από τις προθέσεις μας. Η απόσυρση είναι ένα μέτρο που αποκαταλείται από τις ομάδες παραγωγών, για να βελτιωθεί ή καταστροφή στην αγορά.

"Όσον αφορά την οργάνωση του Υπουργείου Γεωργίας, πρώτα απ' όλα κάποιος συνάδελφος επιναιλέστηκε κάποιο έγγραφο της ΠΕΓΔΥ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ. Έγώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Μάλιστα. Η ΠΕΓΔΥ σ' αυτό το έγγραφο κάνει κριτική — και εκεί έχω διαφορετική αντίληψη με την ΠΕΓΔΥ και το έχω συζητήσει μαζί τους — πάνω στον τρόπο συντονισμού της ηγεσίας του Υπουργείου. Αυτό το έγγραφο, κύριοι συνάδελφοι, κατά τη δική μου γνώμη αποδεικνύει ότι υπάρχει διάλογος με τους υπηρεσιακούς παράγοντες και είναι βέβαιος ότι επί Νέας Δημοκρατίας δεν θα ήταν δυνατό να υπάρχει ένα έγγραφο τέτοιο, γιατί είναι γνωστό ότι η ΠΕΓΔΥ λειτουργεί υπό διωγμό και στα δικαστήρια. Αυτό δείχνει τη διαφορά των αντιλήψεων της λειτουργίας μέσα στο Υπουργείο. Όπως επίσης υπάρχει σήμερα μέσα στο Υπουργείο ειδικός χώρος για να συνέρχονται οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και να συνεδριάζουν τα συμβούλιά τους. Χώρος ο οποίος δεν υπάρχει... (Θόρυβος — κωδωνοκρουσίες).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ... είναι άλλη υπόθεση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Δεν είναι άλλη υπόθεση. Αυτό δείχνει ότι εμείς έχουμε τη διάθεση να συζητάμε με τους υπηρεσιακούς παράγοντες, έχουμε τη διάθεση να συζητάμε με τους υπαλλήλους, με τους συνδικαλιστικούς φορείς και δεν δίνουμε μόνο εντολές.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Αναφέρεστε σε οργάνωση ή οποία διοικείται από το ΠΑΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Κύριε συνάδελφε, κανένας δεν σας διέκοψε όταν μιλούσατε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε συνάδελφε, δεν είναι σωστό ν' αρχίσουμε με διάλεγο. Είπατε προφανώς, ότι αναφέρομαι σε οργάνωση ή οποία διοικείται από... .

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Από φίλους του ΠΑΣΟΚ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Θα σας δώσω την απάντηση ότι αυτή είναι η δική σας νοστο-

πία, ότι υπάρχουν οργανώσεις φιλικές και εχθρικές. Για σας όλες οι συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι το ίδιο, τις σεβόμαστε το ίδιο και γι' αυτό έχουμε δώσει σε όλες τις ίδιες δυνατότητες. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Συμπολιτεύσεως). Έγώ δεν μίλησα για οργανώσεις της Νέας Δημοκρατίας γιατί αυτό είναι ξένο προς τη νοστορία μας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Θα ζείτε στις Βρυξέλλες. (Κωδωνοκρουσίες).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Κύριε Κονταξή, γιατί διακόπτετε; Έχετε κανένα πρόβλημα σ' αυτή την Αθήνα; Σας βλέπω να συμπεριφέρεστε σαν να έχετε πρόβλημα. Γιατί διακόπτετε τον Υπουργό;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΝΤΑΞΗΣ. Πρώτη φορά γίνεται αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Μη τυχόν και σας πούν ότι δεν μπορείτε ν' απαντήσετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Ας σταματήσουμε τις διακοπές.

"Όσον αφορά τις μεταθέσεις...

(Θόρυβος — κωδωνοκρουσίες).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Γι' αυτό δεν θαίνετε έξω στα χωριά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Θα σας πω αν θαίνουμε έξω ή όχι.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ. (Δεν ακούστηκε).

(Κωδωνοκρουσίες).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Νομίζω, ότι θα θέλατε να τελειώσω.

Λοιπόν από 1.1.80 έως 18.10.81 επί Νέας Δημοκρατίας έγιναν 488 μεταθέσεις μονάχα του κλάδου των γεωπόνων. Οι μεταθέσεις είναι κάτι το συνηθισμένο στο Υπουργείο. Από 19.10.81 μέχρι σήμερα, όπως σας έχουμε αναφέρει και παλαιότερα, έχουν γίνει 872 μεταθέσεις από τις οποίες 364 έγιναν με αίτηση των ενδιαφερομένων υπαλλήλων και 508 για υπηρεσιακές ανάγκες. Τώρα έσείς ισχυρίζεστε ότι όλες μεταθέσεις γίνονται για υπηρεσιακές ανάγκες είναι εκδικητικές, σαν να μην υπάρχουν θέσεις οι οποίες κενώνονται, σαν να μην υπάρχουν ανάγκες οι οποίες πρέπει να πληρωθούν, σαν να μην υπάρχουν υπηρεσίες οι οποίες χρειάζονται πρόσθετο προσωπικό για να λειτουργήσουν.

Εμείς, για να σας δώσω μία συνολική απάντηση σε αυτό το θέμα, συστήσαμε μία ομάδα εργασίας στο Υπουργείο, με τους συνδικαλιστικούς φορείς, ή οποία υπέβαλε προτάσεις πώς θα γίνουν οι μεταθέσεις με αντικειμενικά κριτήρια, με ένα σύστημα βαθμολόγησης. Αυτές τις προτάσεις τις υποβάλαμε στο Υπουργείο Προεδρίας να γίνουν αποδεκτές και θέλω να τονίσω ότι έσείς επί τόσα χρόνια δεν προωθήσατε ποτέ κανένα τέτοιο σχέδιο για να σταματήσει μία για πάντα η συζήτηση, γιατί γίνεται μία μετάθεση. Η προώθηση αυτού του σχήματος πιστεύω ότι δείχνει ξεκάθαρα τη διάληψή μας να μην υπάρχουν μεταθέσεις με πολιτικά κριτήρια, αλλά να υπάρχουν μεταθέσεις οι οποίες έχουν σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση της υπηρεσίας. Βεβαίως, στην υπηρεσία υπήρχαν απαράδεκτες καταστάσεις και υπάρχουν και σήμερα απαράδεκτες καταστάσεις. Υπήρχαν ευνουχισμοί, διότι πώς έληγε ότι στο εξωτερικό υπάρχει ένας υπάλληλος ο οποίος είναι επί 17 χρόνια στην ίδια θέση. Δεν είναι λογικό κάθε τέτατο ή πέμπτο χρόνο όπως σε κάθε διπλωματική υπηρεσία να αλλάζουν οι υπάλληλοι στο εξωτερικό. Πώς έληγε ότι στην ΜΕΑ ο υπεύθυνος να είναι επτά χρόνια εκεί και όταν τον λέω λέω πέντε χρόνια είναι αρκετός χρόνος, επιστρέφει στην υπηρεσία να θεωρεί ότι αυτό τον ενδιαφέρει. Πώς έληγε ότι στην τομέα της κτηνοτροφίας στις Βρυξέλλες υπήρχε άνθρωπος ο οποίος εργαζόταν από το 1966. Αυτός είναι περιπτώσεις που δείχνουν ότι υπήρχαν πρόβλημα τα οποία εξασφάλιζαν κάποια θέση και θεωρούσαν ότι έχουν δικαίωμα στη θέση έφ' όρου ζωής. Εμείς έχουμε δηλώσει σε όλους που εργαζόμαστε στο εξωτερικό — για να λέσω αυτό το παράδειγμα — ότι θα μένουν τρία ως τέσσερα χρόνια το πολύ. Θα πρέπει να αλλάζουν όλοι οι υπάλληλοι και να είναι

γνώση των θεμάτων, να έρχονται νέες για να αποκοπουν πείρα και να εξαιωνούνται σε περισσότερες θέσεις. Και ότι ακριβώς αυτή ήταν η άρχη μας και ότι θελήσαμε να βελτιώσουμε την υπηρεσία, δείχνει ότι στις Βρυξέλλες δεν αλλάξαμε όλους τους υπαλλήλους. Αλλάξαμε εκείνους που νομίζαμε ότι για αυτή τη συγκεκριμένη δουλειά δεν είναι ικανοί. Όπως πιστεύουμε ότι γενικά οι υπάλληλοι πρέπει να ξέρουν τη δουλειά τους και αν δεν την ξέρουν θα πρέπει να την μάθουν. Υπάρχουν πολλές φορές και υπάλληλοι άγχατοι και μερικοί, οι οποίοι δεν είναι καλοί και πρέπει να πάνε αλλού για να βγει η δουλειά πιο σωστά. Η λύση του όλου προβλήματος είναι το θέμα το οποίο κάναμε εμείς, τα αντικειμενικά κριτήρια και το αντικειμενικό σύστημα των μεταθέσεων.

Όσον αφορά την αναδιοργάνωση του Υπουργείου Γεωργίας, όπως ξέρετε το Υπουργείο Προεδρίας έχει όρισει ότι μέσα στο καλοκαίρι θα τελειώσει η εργασία της αναδιοργάνωσης του Οργανισμού του Υπουργείου Γεωργίας. Η εργασία αυτή προχωρεί και πρόκειται σύντομα να τελειώσει. Ήδη έχουμε σταλεί ερωτηματολόγια στους υπηρεσιακούς παράγοντες και στους τομείς, μετά θα τους καταποτίσουμε για τα σχέδιά μας, για να εκφέρουν τη γνώμη τους και να εκφράσουμε και εμείς, το Υπουργείο Γεωργίας τη γνώμη μας, για τη μορφή που πρέπει να πάρει το Υπουργείο Γεωργίας.

Κλείνοντας — πστεύω ότι μακροχρόνια — θα ήθελα πρῶτα να πω σχετικά μ' αυτό που είπαν ορισμένοι συνάδελφοι, από το Βήμα, και άκουσα τώρα και κάποια παρατήρηση (ακούτε εξώ), πιστεύω, ότι η ήγηση του Υπουργείου Γεωργίας, ο Γενικός Γραμματέας οι Υφυπουργοί και εγώ έχουμε περιδεύει σχεδόν ολόκληρο τον ελληνικό χώρο. Πρόγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας είναι κάθε Υφυπουργός, ο Υπουργός και ο Γενικός Γραμματέας, μία φορά το μήνα να επισκέπτονται μια περιοχή και στις επισκέψεις αυτές, όπως ανέφερα, δεν ακολουθείται η παλιά πρακτική του να καθόμαστε στη Νομαρχία να διαγόμεστε επίτροπες και υπομνήματα, αλλά περνάμε στα χωριά και γίνονται εκεί συζητήσεις με τους αγρότες στα καφενεία.

Σε κάθε περιφέρειά που είναι, επισκεπτόμενοι τουλάχιστον τουλάχιστον 8—10 χωριά και σε κάθε χωριό γίνεται συζήτηση.

Δεν έχουμε τίποτα να φοβηθούμε από επισκέψεις και συζητήσεις. Γιατί η Κυβέρνηση αυτή είναι κοντά στον αγρότη και ο αγρότης το ξέρει, όχι μόνο γιατί αυξήθηκε το εισόδημά του, αλλά διότι βλέπει την καθημερινή φροντίδα της Κυβέρνησης και με τις αγροτικές συντάξεις και με την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και με το ότι προωθείται ο συνεταιρισμός και όχι ο μεσάζων, με το ότι ενισχύεται ο μικρό παραγωγός με το να επιδιωκείται το πέρασμα της εμπορίας στα χέρια των παραγωγών.

Ο αγρότης βλέπει, ότι αυτή η Κυβέρνηση εκφράζει μία συγκεκριμένη πολιτική κατεύθυνση, ότι έχει ένα συγκεκριμένο στόχο και αυτός ο συγκεκριμένος στόχος δεν είναι όπως άλλοτε τα κυκλώματα του εμπορίου, ή υποδομή στην κυκλώματα του εμπορίου, αλλά ο συγκεκριμένος στόχος. Είναι η βελτίωση της εισοδηματικής σχέσης του αγρότη, ή προώθηση του συνεταιριστικού κινήματος. Και καταλαβαίνει έτσι, ότι η Κυβέρνηση εκφράζει τα δικά του συμφέροντα. Και γι' αυτό ο αγρότης στηρίζει την Κυβέρνηση και γι' αυτό θα συνεργάζουμε και θα δώσουμε μία καινούργια μορφή στην γεωργία. Σας εύχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μάρκος Ι. Νάτσινας). Ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Κύριε Πρόεδρε, η όμιλία του κ. Υπουργού μοιάζει περισσότερο με απόλογό παρά με απάντηση στην επερώτησή μας. Και πράγματι ο κ. Υπουργός έρχεται να απόλογηθεί, διότι από τις κατηγορίες που απευθύνουμε προς την Κυβέρνηση ο κύριος υπεύθυνος αυτής της ελλείψεως οιασδήποτε αγροτικής πολιτικής από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ήταν και είναι ο κ. Υπουργός.

Ο κ. Σημίτης επανέλαβε ορισμένες ανακρίβειες τις οποίες είχαμε επισημάνει από το Βήματος της Βουλής, όλοι οι όμιλητές.

Αναφέρθηκε κατ' αρχήν στο, ότι δήθεν η Νέα Δημοκρατία απόψε πήρε θέσεις άκροατικές και δεν προσφέρει τίποτα το θετικό, δηλαδή να πει πως η Νέα Δημοκρατία αντιλαμβάνεται το νέο πρόγραμμα της αγροτικής πολιτικής.

Διαφεύγει του κ. Υπουργού, ότι στα στενά περιθώρια των 10 λεπτών δεν ήταν δυνατόν η Νέα Δημοκρατία να πει τί θα έκανε στο μέλλον, διότι στο μικρό αυτό χρονικό διάστημα έπρεπε ακριβώς να αναπτυχθούν οι κατηγορίες κατά της Κυβέρνησεως για την άδιαφορία που υπέδειξε κατά τους 18 μήνες που είναι στην εξουσία, όσον αφορά τον αγροτικό τομέα, ή Νέα Δημοκρατία πολύ σύντομα διά του Προέδρου της κ. Αβέρωφ θα εξαγγείλει ένα μοντέρνο, ένα ρεαλιστικό πρόγραμμα αγροτικής πολιτικής χωρίς πολλά θά.

Εν συνεχεία ο κ. Υπουργός πράγματι με την απολογητική του όμιλία απέδειξε, ότι το ΠΑΣΟΚ αρχίζει να προσγειώνεται στην πραγματικότητα.

Ο σκοπός ο δικός μας είναι, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς να δώσουμε την εικόνα μεταξύ εκείνων τα οποία έλεγε το ΠΑ. ΣΟ.Κ. και ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως ως Αρχηγός του ΠΑΣΟΚ από τα μπάλκονα της Ελλάδας και υπέκρινε τα γνωστά συμβόλαια τιμής για να μπορέσει ο αγροτικός κόσμος να κάνει διάκριση μεταξύ των θά. θά. του συμβολαίου τιμής και των καταστροφικών έργων στον αγροτικό τομέα τώρα που είναι το Κόμμα αυτό Κυβέρνηση και ο Αρχηγός του Πρωθυπουργός.

Έτσι δώσαμε την ευκαιρία στον κ. Υπουργό να πάρει τελείως διαφορετικές θέσεις από τις προεκλογικές υποσχέσεις. Και να είναι βέβαιος ο κ. Υπουργός ότι η Νέα Δημοκρατία θα φροντίσει να εγείρει ειδικό βιβλιαράκι, σε πολλές εκατοντάδες χιλιάδες, με την όμιλία του, για να πληροφορηθεί πλέον ο αγροτικός πληθυσμός της Χώρας ολόκληρη την αλήθεια, όσον αφορά το ΠΑΣΟΚ, γιατί ακόμα έχουν σε' αυτή των 3.000.000 αγροτών όλες εκείνες οι πομπήλνες, οι υποσχέσεις και τα συμβόλαια τιμής τα οποία υπέκρινε ο κ. Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ με τον αγροτικό κόσμο της Χώρας.

Δεύτερον, ο κ. Υπουργός μας μίλησε για διάφορα πράγματα, αλλά δεν μας μίλησε επί της ουσίας των καταγγελιών μας. Επανέλαβε ανακρίβειες τις οποίες είχε πει ο κ. Πρωθυπουργός στη Λάρισα, στις 13 Μαρτίου. Επανέλαβε και μάλιστα για να υποστηρίξει αυτόν τον ισχυρισμό τον οποίο εγώ ανέφερα, ότι ακριβώς ο κ. Πρωθυπουργός είχε πει ότι αυξήθηκε το 1982 το εισόδημα κατά 3%, μās έφερε ένα νόμμο της ΕΟΚ που είναι 5,4% και όχι 3%. Και αναφέρω το σημείο αυτό από το λόγο του κ. Πρωθυπουργού: «Το αγροτικό εισόδημα, μέσος όρος, αυξήθηκε αυτή την περίοδο κατά 3%». Και συνέχεια πτε δ,τι αφορά τις θεσμικές τιμές των γεωργικών προϊόντων» σ' αυτό δεν απήντησε ο κ. Υπουργός «ή αύξηση ήταν 23% πέρυσιν», δηλαδή το 1982. Και τα δύο νομμερα αυτά είναι ανακριβή. Ο κ. Υπουργός επικαλείται το ποσοστό του 5,20 της ΕΟΚ, ότι δήθεν το αγροτικό εισόδημα αυξήθηκε κατά 5,20% ή 5,40%, ενώ ο κ. Πρωθυπουργός λέει ότι αυξήθηκε κατά 3%. Είναι ανακριβές και το ένα νομμερο και το άλλο, διότι στην ΕΟΚ δόθηκε τα στοιχεία από τα διάφορα όργανα της Κυβερνήσεως. Και δεύτερον ή αύξηση του εισοδήματος αυτού δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, προκύπτει από τα νομμερα, από τους συντελεστές κόστους παραγωγής σε σύγκριση με τις ελάχιστες αυξηθείσες τιμές των γεωργικών προϊόντων. Επομένως, το εισόδημα το πραγματικό ήταν μειωμένο. Οι γεωργοί έγιναν το 1982 φτωχότεροι κατά 15% ή 20%.

Ο κ. Υπουργός μίλησε και για την ΕΟΚ. Είπε ότι οι θέσεις που πήρε η Κυβέρνηση και ο ίδιος προσωπικά στις διάφορες συζητήσεις και διαπραγματεύσεις με την ΕΟΚ, ήταν θέσεις θετικές και ότι πέτυχε πάρα πολλά εν αντιθέσει με εκείνα τα οποία είχε επιτύχει ο προκάτοχός του Υ-

Επίσης, η Νέα Δημοκρατία, επιδόθηκε την ίδρυση πρατηρίων και εκθετηρίων της Κεντρικής Ενότητας Οικοδομητικών Συνεταιρισμών Συνεταιριστικών Οργανώσεων Ελλάδος και διέθεσε ένα ποσό 13 εκατ. Ενέγραψε ακόμη πίστωση 35 εκατ. στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, για την διαφήμιση των ελληνικών κρασιών.

Επίσης, αύξησε το ποσοστό εθνικής επιδοτήσεως για έργα υποδομής από το 10 στο 20% της δαπάνης και μείωσε και τα επιτόκια από 7 σε 3,5% των δανείων τα οποία είχαν συναφθεί κατά τη διάρκεια της 7ετίας.

Ήταν όλα αυτά μέτρα για να βοηθηθούν οι σταχυολοπαργωγοί και να δημιουργηθεί ή κατάλληλη υποδομή αύξησε των τιμών και του εισοδήματός των.

Δυστυχώς, το ΠΑΣΟΚ και σ' αυτό το σημείο ολολούρησε διαφορετική τακτική. Δεν έχω, έχω τουλάχιστον, στοιχεία για να με πείσουν για το αντίθετο.

Το αποτέλεσμα, λοιπόν, της αποτυχημένης πολιτικής του ΠΑΣΟΚ και σ' αυτόν τον τομέα, νομίζω ότι είναι πάρα πολύ αισθητό. Ήδη βρισκόμαστε σε μία κατάσταση, όπου οι εξαγωγές μειώνονται συνεχώς, η κατανάλωση των εσωτερικών τομέα λιγοστεύει και οι δεξαμενές, ιδίως των γεωργικών συνεταιρισμών, είναι γεμάτες από κρασιά και υπάρχει πλήρης άβεβαιότητα ως προς το αν θα βρεθεί τρόπος να διατεθούν αυτά τα Κρασιά. Και παρά ταύτα δεν ληφάνεται κανένα ριζικό μέτρο και κανένας αρμόδιος δεν φαίνεται να ανησυχεί. Ανησυχεί όμως ο λαός, ανησυχούν οι σταχυολοπαργωγοί οι οποίοι, κύριε Πρόεδρε, μπορεί να παραχούν ένα προϊόν που να έχει μέσα του άρκετο οινόπνευμα, αλλά έχουν και οι ίδιοι άρκετο πνεύμα για να καταλάβουν τι γίνεται και να πουν ένα όχι στο ΠΑΣΟΚ, όταν έλθει ή ώρα.

Εξεδήλωσε μερικές αμφιβολίες ο κ. Υπουργός ως προς το γιατί γίνονται μεταθέσεις. Είπε, ότι γίνονται για υπηρεσιακούς λόγους.

Κύριε Υπουργέ, θα σάς παρακαλέσω πάρα πολύ να εξετάσετε μία περίπτωση ενός πεπειραμένου κτηνιάτρου, με 15ετή υπηρεσία, ο οποίος υπηρετούσε στα Τρίκαλα. Έχει γυναίκα καθηγήτρια και 3 παιδιά και γονείς, οι οποίοι μένουν στα Τρίκαλα. Αυτός μετατέθηκε σ' ένα μικρό χωριό της Λακωνίας όπουσδήποτε για «υπηρεσιακές ανάγκες». Συμπίπτει όμως, κύριε Υπουργέ, αυτός ο κτηνίατρος να φέρει και το μικρό όνομα και το επώνυμο και να είναι πρώτος εξάδελφος βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας!! Έχει τα αυτά στοιχεία με τον βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας!! Φυλάτουμε στο σημείο κύριε Υπουργέ, εμείς οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας να είμαστε οι αίτιοι των διώξεων και των ταλαιπωριών των συγγενών μας!! Θα σάς παρακαλέσω πάρα πολύ να εξετάσετε αυτό το πρόβλημα, γιατί νομίζω ότι αποτελεί προσβολή και προς τον συνάδελφο βουλευτή, αλλά και προς το Κοινοβούλιο, όταν μετατίθεται ο κτηνίατρος, απεικνύει γιατί είναι ξάδελφός του και για κανένα άλλο λόγο και όταν μάλιστα εκείνος έχει τόσες πολλές υποχρεώσεις. Δεν νομίζετε κύριε Υπουργέ, ότι είναι καιρός να σκεφθείτε λίγο περισσότερο το συμφέρον της Υπηρεσίας;

Ενδεχώδησαν επίσης όρισμένες αμφιβολίες, ως προς τη θέση των αγροτών έναντι της Κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ.

Από τις επισκέψεις μας, κύριε Υπουργέ, στα χωριά, διαπιστώνουμε, ότι σήμερα δεν υπάρχει αντίλογος εκ μέρους των κτηνίων οι οποίοι ανήκουν στο ΠΑΣΟΚ. Μιλούμε ελεύθερα, τους προκαλούμε ελεύθερα, τους ζητούμε να πάρουν κάποια θέση σ' αυτά για τα οποία κατηγορούμε την Κυβέρνηση και δεν άπαντούν. Σ' ένα χωριό τη στιγμή που έφευγα από ένα κατεμένο, που υπήρχαν μέσα περί τους 40 όπαδους του ΠΑ. ΣΟ.Κ., μου είπαν ότι είναι τυχερός, διότι δεν πρόλαβαν ακόμη να πιούν. Πίστευαν, δηλαδή, ότι μόνο εάν έπιναν μεθούσαν θα μπορούσαν να υποστηρίξουν τη θέση του ΠΑΣΟΚ.

Εκείνοι, κύριε Υπουργέ, που σάς υποστηρίζουν ακόμη στα χωριά είναι οι μεθυσμένοι και μερικοί όπαδοί του ΚΚΕ, οι οποίοι πράγματι υποστηρίζουν τις θέσεις σας, πράγμα που

άλλωστε γίνεται και μέσα σ' αυτή εδώ την Αίθουσα. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Ο κ. Υπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε, στη δευτερολογία τους οι βουλευτές της Αντιπολίτευσης επανέλαβαν, λίγο ως πολύ, τα όσα είχαν πει προηγούμενα.

Στις παρατηρήσεις του κ. Βαγιάνη για την εκπαίδευση συμφωνώ. Είναι ένας σημαντικός τομέας και γι' αυτό στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας έχουν αυξηθεί σημαντικά τα κονδύλια της εκπαίδευσης των αγροτών και γίνεται μια προσπάθεια να δραστηριοποιηθούν περισσότεροι από ΚΕΡΕ.

Όσο προς την ερώτηση του κ. Πανουργιά για την βρώσιμη έλεια, έχουμε υποβάλει στην ΕΟΚ ένα σχέδιο κανονισμού, έχει εκφράσει η ΕΟΚ τις δικές μας απόψεις και το θέμα βρίσκεται υπό διαπραγματεύση.

Σε μερικές άλλες ερωτήσεις του τύπου, πόσες βρώσιμες έλιες έχουν εξαχθεί μέχρι σήμερα, δεν μπορώ βέβαια να απαντήσω, γιατί δεν έχω πρόχειρα τα στοιχεία. Παρακαλώ να απευθύνετε γραπτές ερωτήσεις και ευχαρίστως θα απαντήσουμε. Σε μερικά ερωτήματα δεν απάντησα προηγούμενα. Και δεν απάντησα, γιατί πιστεύω, ότι ούτε είναι ερωτήματα, ούτε απευθύνονται σε μένα. Μερικοί θέλουν να δείξουν ότι ξέρουν τα προβλήματα χωρίς, πιστεύω, πολλές φορές να τα ξέρουν. Λέγοντας π.χ. ότι υπάρχει μία σύμβαση για τη σταφίδα, που λήγει σε δύο χρόνια, δεν υπάρχει καμία σύμβαση για τη σταφίδα. Πρόκειται προφανώς, για τον κανονισμό της ΕΟΚ για την σταφίδα, ο οποίος λήγει τον Σεπτέμβριο του 1983. Τον κανονισμό αυτό τον είχε συζητήσει η Νέα Δημοκρατία όταν ήταν στη Κυβέρνηση, η ΕΟΚ έχει διαμορφώσει μία άποψη για τη σταφίδα και εμείς έχουμε δηλώσει, ότι είμαστε με την άποψη αυτή ριζικά αντίθετοι. Επίσης λέγθηκε, ότι η Ελλάδα κατέθεσε τις τιμές της σταφίδας στα 900 δολάρια. Οι τιμές της σταφίδας καθορίζονται από τη διεθνή αγορά και η Ελλάδα δεν κατεβάσει, ούτε ανεβάσει τις τιμές, αλλά παρακολουθεί την εξέλιξη των διεθνών τιμών.

Επίσης υπάρχουν μερικές ερωτήσεις ή σχόλια στα οποία δεν μπορώ να απαντήσω, διότι δεν είναι τεκμηριωμένα. Ο κ. Παπαδημητρίου είπε και προηγούμενα, ότι υπάρχει απόληξη πιστώσεων 2,5 δις. Πού και πώς χάθηκαν δεν λέει. Διότι αν πράγματι, όπως ισχυρίζεται, είναι μέσα στα πλαίσια του κανονισμού 355 αυτή είναι μία χρηματοδότηση και δεν χάνεται. Το πολύ να μην έχει δοθεί, ενώ θα μπορούσε να έχει δοθεί, αν είχαν γίνει τα έργα. Αλλά αυτό χρειάζεται μία διευκρίνηση. Επίσης, αναφερόμενος ο κ. Παπαδημητρίου στο ότι το πρόγραμμα των γεωργικών εφαρμογών δεν υποβλήθηκε εγκαίρως. Μα το πρόγραμμα αυτό εκπονήθηκε από εμάς. Η προηγούμενη Κυβέρνηση, το είχε απορρίψει. Επίσης λέγθηκε, ότι δεν έχουμε εφαρμόσει τον κανονισμό 159 της ΕΟΚ. Αλλά ο κανονισμός αυτός δεν εφαρμόστηκε, διότι από την προηγούμενη Κυβέρνηση είχε απορριφθεί και συμφωνήθηκε με την ΕΟΚ, να μη εφαρμοστεί χύσει.

Σχετικά με την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, υπήρξαν από παλιά μερικά προγράμματα που αρχίζουν από το 1960. Για τα ροδάκια δεν υπάρχει πρόγραμμα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών. Αυτό το πρόγραμμα βρίσκεται υπό επεξεργασία αυτή τη στιγμή. Για το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης εσπεριδιών, λοιπόν, να πω, ότι αυτό που υπήρχε δεν μπόρεσε η Κυβέρνηση να δώσει συνέχεια διότι υπήρχαν πάρα πολλές αντιρρήσεις από μεριάς της ΕΟΚ διότι δεν ήταν πλήρες. Ήρθε ένα καινούριο πρόγραμμα, το οποίο υποβλήθηκε και βρίσκεται αυτή τη στιγμή υπό συζήτηση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Στον 1612/81 αναφέρεται, κύριε Υπουργέ:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της καλλιέργειας εσπεριδιών

Δεν θα είναι άριστος, άμα θέλετε μπορώ να τους δώσω από τα στοιχεία μου.

Πιστεύω, λοιπόν, όπως είπα πριν, ότι πολλά από τα έρωτήματα αυτά δεν απευθύνονται έδω σε μένα, αλλά έχουν σκοπό να παρουσιάσουν όρισμένες θέσεις για τους ψηφοφόρους. Η συζήτηση στη Βουλή είχε σκοπό έξελαι να έλεγχει την Κυβέρνηση να κατατοπίσει το Σώμα και τον πληθυσμό. Έγώ προσπάθησα, κύριοι συνάδελφοι, να έξηγήσω τις γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής μας να δώσω μία γενική εικόνα των απόψεών μας, της εξέλιξης των προβλημάτων, του τρόπου με τον οποίο τα αντιμετωπίζουμε. Για τους κύριους της Νέας Δημοκρατίας όλα αυτά είναι σκοτεινά, δεν μπορώ να τους μεταπείσω γιατί δεν μεταπείθονται. Έμεις θα συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε το πρόγραμμά μας και την τελική απόφαση θα την πάρει ο Λαός. Σας ευχαριστώ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

(Χαιρετιστήματα από την Πτέρυγα της Συμπολιτεύσεως).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κρητικός). Κηρύσσεται περαιωμένη η έπερώτηση άρμοδιότητας του Υπουργείου Γεωργίας.

Ερωτάται η Βουλή θέλει να λύσουμε την συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ. Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συνάντηση της Βουλής και περί ώρα 03.16', λήγει η συνεδρίαση για σήμερα Τετάρτη, 13 Απριλίου 1983, περί ώρα 18.30', με θέμα ήμερησίας διατάξεως, άναφορές και έρωτήσεις άρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και στη συνέχεια Νομοθετική έργασία, μόνη συζήτηση επί της άρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου «προώθηση των επενδύσεων, οργάνωση των Έπηρεσιών Κρατικών προμηθειών και άλλες διατάξεις».

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

ριμάσει το πρόβλημα του εκδημοκρατισμού γενικά και ειδικά στο χώρο της διοίκησης της Αγροτικής Τράπεζας. Θα παρακαλούσαμε λοιπόν, τον κ. Υπουργό να έχουμε μία συγκεκριμένη απάντηση, κυρίως όταν αφορά την νομοθετική κατοχύρωση, γιατί η οποιαδήποτε ρύθμιση, χωρίς νομοθετική κατοχύρωση, δεν έχει ουσιαστικό περιεχόμενο, δεν αποτελεί εξασφάλιση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κύριος Σαχίνης, άπών διαγράφεται.

Ο κ. Υπουργός Γεωργίας, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, οι αιτιάσεις των επερωτώντων νομίζω, ότι με τον τρόπο κατά τον οποίο παρουσιάστηκαν δεν ευσταθούν. Θα δεχθώ στην αρχή, ότι η πιστοδότηση της αγροτικής οικονομίας παρουσιάζει έντονα προβλήματα. Τα έντονα αυτά προβλήματα είναι άποια ενός γενικότερου προβλήματος, ενός προβλήματος που έχει τη ρίζα του στην πολιτική των προηγούμενων κυβερνήσεων.

Δύο είναι τα χαρακτηριστικά των αδυναμιών του αγροτικού τομέα. Η πρώτη αδυναμία είναι το χαμηλό αγροτικό εισόδημα. Το χαμηλό αυτό αγροτικό εισόδημα οφείλεται από τη μία μεριά στην δυσανάλογη σχέση που υφίσταται ανάμεσα στο εργατικό δυναμικό του αγροτικού τομέα και στους διαθεσίμους φυσικούς χώρους και από την άλλη μεριά στις έντονα ανισοβαρείς συνθήκες για τους γεωργούς που ισχύουν στον τομέα της εμπορίας και της μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων. Το δεύτερο χαρακτηριστικό του αγροτικού τομέα είναι ότι έχουμε μία στασιμότητα στην εξέλιξη της αγροτικής παραγωγής. Το γεωργικό προϊόν κούνησαν από το 1960 μέχρι το 1974 με ετήσιο ρυθμό 4,3% και ο ρυθμός αυτός έπεσε μετά το 1974 στο 1,1%.

Η πρώτη αυτή οφείλεται όχι μονάχα στο ότι υπήρξαν πολλές φορές, δυσμενείς καιρικές συνθήκες, ή ότι η παραγωγή δεν ήταν αυξημένη, αλλά οφείλεται κυρίως, στο ότι η σχέση μεταξύ ανθρώπινου δυναμικού ύποδοξης είναι τέτοια, ώστε ο τομέας αυτός έχει εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες ανάπτυξης του και χρειάζονται βασιικές δομικές και θεσμικές αλλαγές για να μπορεί να εξελιχθεί πιο πέρα.

Αυτές τις δύο αδυναμίες, ή μία που αφορά το εισόδημα και ή άλλη που αφορά την αλλαγή πλαισίων και την μετατροπή των κατευθύνσεων στη δραστηριότητα του αγροτικού τομέα, θα μπορούσε να τις ξεπεράσει κανείς με αυξημένη πιστωδότηση της γεωργίας.

Όμως, όπως δείχνουν τα στοιχεία, ή πιστωδότηση της γεωργίας — και το ανέφεραν οι επερωτώντες — είναι πτωτική, υπήρξε επί των προηγούμενων Κυβερνήσεων πτωτική. Έτσι το 1977, ή τραπεζική χρηματοδότηση της γεωργίας, αντιπροσώπευε το 19% περίπου της συνολικής χρηματοδότησης. Το 1981 το ποσοστό αυτό, είχε πέσει στο 17%. Όλο και περισσότερα κεφάλαια είχαν στραφεί από την Πολιτεία προς την χρηματοδότηση της βιομηχανίας και έτσι ή γεωργία δεν είχε τους απαραίτητους πόρους, για να μπορεί να ακολουθήσει την αναπτυξιακή της πορεία.

Μετατροπή σ' αυτή την κατεύθυνση, είναι άρκετά δύσκολο να πραγματοποιηθεί, διότι μετατροπή σημαίνει, λιγότερη χρηματοδότηση προς τη βιομηχανία, δηλαδή αυξημένα προβλήματα στον άστυχο χώρο, στη μεταποίηση και γενικά αυξημένη ανεργία στον τομέα αυτό.

Όμως, ή Κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, έχει κάνει πιστεύω σημαντικές προσπάθειες. Εάν δούμε τα κονδύλια, τα οποία έχουν χορηγηθεί το 1982 και 1983, με βάση το χρηματοδοτικό πρόγραμμα της Τράπεζας θα διαπιστώσουμε το εξής: Από το 1978 μέχρι το 1981, δηλαδή επί προηγούμενης Κυβερνήσεως, το χρηματοδοτικό πρόγραμμα αυξήθηκε κατά 41%. Το 1982, σε σύγκριση με το 1981, αυξήθηκε κατά 35% και το 1983, αυξήθηκε σε σύγκριση με το 1982, κατά 28%. Δηλαδή, συνολικά στα 2 χρόνια της διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, αυξήθηκαν κατά 74%, σχεδόν

το 2πλάσιο απ' ό,τι ήταν ή αυξηση τα 3 προηγούμενα χρόνια.

Αυτή ή αυξηση αντικατοπτρίζεται και στις ειδικές κατηγορίες κονδυλίων. Μπορώ να σας αναφέρω λεπτομερείς αριθμούς: Τα καλλιεργητικά δάνεια αυξήθηκαν το 1982, κατά 33%, τα μεσοπρόθεσμα κατά 15% και τα στεγαστικά κατά 72%. Το 1983, τα καλλιεργητικά δάνεια αυξήθηκαν κατά 17%, τα μεσοπρόθεσμα κατά 44% και τα στεγαστικά κατά 31%.

Εάν δείτε τους αριθμούς των αυξήσεων από το 1978 — 1981, θα διαπιστώσετε, ότι είναι κάτω από τις 10 μονάδες. Δηλαδή, ή αυξηση της ροής πόρων προς τη γεωργία, μέσω του χρηματοδοτικού προγράμματος της Αγροτικής Τράπεζας, υπήρξε σημαντική. Και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς που παρουσιάζουν θεσμικές αδυναμίες, δηλαδή στη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων και στην ανάπτυξη του εμπορίου.

Οι επερωτώντες στην επερώτησή τους, είχαν αναφέρει, ότι ή Τράπεζα της Ελλάδος παρεμποδίζει την απορρόηση των έγκειμένων προγραμμάτων και τα έγκειμένα προγράμματα δεν πραγματοποιούνται.

Αυτό δεν αληθεύει. Το 1982, που είναι χρόνος διακυβέρνησης από τη σημερινή Κυβέρνηση, το χρηματοδοτικό πρόγραμμα απορροφήθηκε κατά 95%, ενώ το 1981, μονάχα κατά 85% και ακριβώς, γιατί πολλές πιστώσεις έγκρίθηκαν στο τέλος του έτους.

Επίσης ο ισχυρισμός ο οποίος προκλήθηκε από τους επερωτώντες στο κείμενο της επερώτησής τους ήταν, ότι οι Νομισματικές αρχές ελέγχουν και επαναλαμβάνω περιορίζουν την ροή των πιστώσεων, αυτό δεν είναι αλήθεια. Οι Νομισματικές αρχές απλά παρακολουθούν την πορεία των μηνιαίων προγραμμάτων και έχουν καθορίσει, τί ποσά θα εκταμιεύονται κάθε μήνα. Από εκεί και πέρα ή Αγροτική Τράπεζα μέσα στο πλαίσιο αυτό μπορεί να χορηγήσει το σύνολο των πιστώσεων οι οποίες έχουν εγκριθεί και όπως σας ανέφερα ή προσπάθεια κατ' αρχήν έχει αυτό το σκοπό και ή απορρόηση είναι ιδιαίτερα υψηλή.

Αναφέρουν οι επερωτώντες, ότι τα όρια των βραχυπρόθεσμων δανείων δεν αυξήθηκαν τα τελευταία χρόνια. Επίσης δεν είναι αληθείς. Τα όρια αυτά αυξήθηκαν την τελευταία περίοδο κατά καλλιεργητικές και βεβαίως ενισχύθηκαν οι καλλιεργητικές που θα τείνουν στην αυξηση των προϊόντων που μπορούν να διατεθούν στη διεθνή αγορά. Συγκεκριμένα αυξήθηκαν οι πιστωδοτήσεις για το βαμβάκι κατά 65%, για το καλαμπόκι κατά 50% και για τα μισχάρια κατά 88%.

Αναφέρουν οι επερωτώντες, ότι βασικά κριτήρια για την χορήγηση των δανείων είναι ή οικονομική επιφάνεια των συλλεγασμένων και ότι τα κριτήρια είναι καθαρώς τραπεζικά. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Τα κριτήρια της ΑΤΕ είναι κριτήρια τελείως αναπτυξιακά. Βέβαια εξετάζεται και ή πιστωτική επιφάνεια του λήπτη. Εξετάζεται επίσης αν εντελεί τις υποχρεώσεις του αλλά το κύριο κριτήριο είναι αν θα μπορείς να αξιοποιήσεις το δάνειο κατά τρόπο παραγωγικό. Αυτό βασικά είναι το κριτήριο που ελαρμόζει ή σημερινή Διοίκηση της ΑΤΕ. Γι' αυτό έχουν αλλάξει ριζικά οι προσποθέσεις κάτω από τις οποίες χορηγούνται τα δάνεια. Άλλοτε υπήρχαν περιορισμοί ως προς το ύψος των δανείων τους οποίους περιορισμούς όμως επέβαλαν οι απόψεις τις οποίες προσέφερε ο αγρότης. Οι περιορισμοί αυτοί μειώθηκαν αν όχι καταργήθηκαν και έτσι σήμερα χορηγούνται δάνεια χωρίς έγγυητή μέχρι ένα εκατομμύριο. Με ένα έγγυητή σε μη συνεταιρισμένο παραγωγό μέχρι 1.600.000, με ένα έγγυητή σε συνεταιρισμένους παραγωγούς μέχρι 2 εκατομμύρια, σε κτηνοτρόφους που δεν είναι συνεταιρισμένοι κοντά στα 2 εκατομμύρια και σε κτηνοτρόφους που είναι συνεταιρισμένοι με ένα έγγυητή 2,5 εκατομμύρια. Όσον αφορά τις εμπορεύματες απόψεις ενώ παλαιά ίσχυε ή σχέση 150 προς 100, ή σχέση αυτή έχει γίνει 100%. Δηλαδή ενώ παλαιά ο αγρότης έπρεπε να προσφέρει περισσότερα στοιχεία μείωση ροής

τὸ δάνειο τὸ ὁποῖο θὰ ἔπαιρνε, τώρα χρειάζεται νὰ προσέ-
ρει μονάχα περιουσιακὰ στοιχεῖα ποὺ ἀνταποκρίνονται στὸ
ὄψος τοῦ δανείου. Ἡ σχέση αὐτὴ ἐφαρμόζεται στὰ δάνεια
κάθε κατηγορίας βραχυπρόθεσμα καὶ μεσοπρόθεσμα ποὺ χο-
ρηγοῦνται: σὲ πιστούχους ποὺ ἀσχολοῦνται κατὰ κύριο ἐπάγ-
γελμα μὲ τὴ γεωργία. Στὰ μεσοπρόθεσμα κάθε κατηγορίας
δάνεια ποὺ ἀφοροῦν ἐγγειοθελιωτικά ἔργα, τὰ βραχυπρόθε-
σμα καὶ μεσοπρόθεσμα δάνεια ποὺ χορηγοῦνται σὲ μονάδες
ἐπιχειρηματικῆς μορφῆς καὶ ἐφ' ὅσον οἱ φορεῖς τοὺς δὲν μπο-
ροῦν νὰ δώσουν ἐπιπλέον διασφαλίσεις.

Ἐπίσης ὡς πρὸς τὰ στεγαστικά δάνεια ἔγιναν σημαντι-
κὲς ἀλλαγές. Τὰ δάνεια ἐξασφαλίζονται μὲ ἐγγράφῃ υποθή-
κῃ μόνο στὸ οἰκόπεδο καὶ στὸ κτίσιμα ποὺ θὰ γίνεταί μετ' αὐ-
τὸ στεγαστικὸ δάνειο.

Σχετικὰ μὲ τοὺς ὅρους τῆς διασφάλισης τῶν δανείων πι-
στεύουμε, ὅτι ἡ ΑΤΕ πραγματοποιήσε μίαν ἐπαναστατικὴν τι-
μὴ στὰ τραπεζικά πράγματα. Ἡ ΑΤΕ προσπάθησε καὶ πιστεύω
σὲ μεγάλο βαθμὸ πέτυχε νὰ ἐνκαταλείψει τὴν στείρα νομι-
στικὴ καὶ γραφειοκρατικὴ ἀντίληψη γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῶν
δανείων καὶ τὴν ἀντικατέστησε μὲ μίαν ἀναπτυξιακὴ καὶ κοι-
νωνικὴ προσποτικὴ.

Οἱ προϋποθέσεις οἱ ὁποῖες ἀπαιτοῦνται γιὰ τὴν ἐξασφάλιση
τῶν δανείων ἔχουν περιοριστεῖ γιὰ τοὺς μικροὺς ἀγρότες, ποὺ
ἀνέφεραν οἱ ἐπερωτῶντες συνάδελφοι στὸ ἐλάχιστο. Ἡ Ἀγρο-
τικὴ Τράπεζα ἐφαρμόζει κριτήρια, ὅπως ἀνέφερα, τὴν παρα-
γωγικότητα, τὸν ἀναπτυξιακὸ προσανατολισμὸ, τὴν βιωσιμότη-
τα καὶ τὴν δυναμικὴ τῆς ἐπιχείρησής. Ἐπιγραμματικὰ θὰ
μπορούσαμε νὰ ποῦμε, ὅτι κριτήριο γιὰ τὴ χορήγηση τῶν δα-
νείων εἶναι τὸ μέλλον τῆς ἀγροτικῆς ἐκμετάλλευσής.

Μὲ τὰ νέα αὐτὰ κριτήρια θὰ μπορέσουν νὰ ἐκανοποιηθοῦν
οἱ ἀπαιτήσεις ἐνὸς μεγαλύτερου ἀριθμοῦ ἀγροτικῶν ἐκμεταλ-
λεύσεων καὶ θὰ ἐξασφαλιστεῖ πολὺ μεγαλύτερη ἀπλοότητα στὴ
χορήγηση τῶν δανείων. Βεβαίως ὑπάρχει ἀκόμη σειρά ἀπὸ
προβλήματα καὶ τὰ προβλήματα αὐτὰ χρειάζονται ἀρκετὸ κό-
πο καὶ προσπάθεια γιὰ νὰ ξεπεραστοῦν. Ὅμως ἡ τραπεζοποίη-
ση αὐτὴ — πιστεύω ἰδιαίτερα σημαντικὴ, ὅπως ἀνέφερα —
στὸς ὅρους διασφάλισης δανείων δείχνει, ὅτι ἡ Ἀγροτικὴ
Τράπεζα βρίσκεται σὲ σωστὴ πολιτικὴ.

Μετά σ' αὐτὸ τὸ πλαίσιο θὰ ἤθελα νὰ ἀναφέρω καὶ δύο ἄλ-
λες καινοτομίες, οἱ ὁποῖες ἔγιναν ἀπὸ τὴν Α.Τ.Ε. τελευταῖα.

Ἡ πρώτη καινοτομία εἶναι, ὅτι καθιερώθηκε ὁ ἀνοιχτὸς λογα-
ριασμὸς στὶς συναλλαγές μετ' αὐτοὺς ἀγρότες. Ἀπλὰ αὐτὸ
σημαίνει, ὅτι κάθε ἀγρότης πᾶ ἔχει ἓνα καὶ μόνο λογαρια-
σμὸ καὶ ὁ λογαριασμὸς αὐτὸς παρακολουθεῖται μηχανογραφικὰ
καὶ κλείνεται κάθε ἑξάμηνο: Τέλος Ἰουνίου καὶ τέλος
τοῦ χρόνου.

Μὲ τὸ κλείσιμο τοῦ λογαριασμοῦ πρέπει ὁ ἀγρότης νὰ ἐξο-
φλήται: ὅτι ὀφείλει ἢ ἂν ἔχει λαμβάνειν μπορεῖ νὰ πάρει, ὅτι
ἔχει νὰ πάρει. Ἐφόσον ἔχει πάρει δάνειο γιὰ προϊόντα τὰ
ὁποῖα πρόκειται νὰ πουλήσει, ἂν δὲν τὰ ἔχει πουλήσει μέσα
στὸ ἑξάμηνο ἢ Ἀγροτικὴ Τράπεζα δὲν τοῦ ζητεῖ τὴν κατα-
βολὴ τοῦ δανείου ἀλλὰ περιμένει νὰ περάσει καὶ τὸ ἐπόμενον
ἑξάμηνο.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ξεπεράστηκε καὶ τὸ πρόβλημα τῆς κα-
ταβολῆς τόκων ὑποημερίας, διότι βεβαίως μέσα στὸ διάστημα
ἐνὸς χρόνου ὁ ἀγρότης εἶναι τελειῶς ἀπίθανο νὰ μὴν ἔχει που-
λήσει τὰ προϊόντα του.

Μία δεύτερη σημαντικὴ καινοτομία ἦταν ἡ καθιέρωση τῆς
ἐνιαίας σύμβασης γιὰ τὴ χορήγηση βραχυπρόθεσμων καὶ με-
σοπρόθεσμων δανείων. Παλαιὰ ὅταν ἓνας ἀγρότης ἤθελε νὰ
πάρει ἓνα βραχυπρόθεσμο ἢ ἓνα μεσοπρόθεσμο δάνειο ἔπρε-
πε νὰ συνάψει χωριστὴ σύμβαση γιὰ τὸ ἓνα καὶ χωριστὴ σύμ-
βαση γιὰ τὸ ἄλλο, νὰ δώσει διαφορετικὲς ἐγγυήσεις γιὰ τὸ
ἓνα καὶ διαφορετικὲς ἐγγυήσεις γιὰ τὸ ἄλλο. Τώρα χρειάζε-
ται νὰ υπογράψει μίαν μόνο σύμβαση, δὲν χρειάζονται χωριστὲς
δανειστικὲς συμβάσεις, δὲν χρειάζονται χωριστὲς ἐγγυήσεις,
δὲν χρειάζονται χωριστὲς υποθήκες. Μὲ τὴν μίαν σύμβαση
ἐξασφαλίζει ὅλες τὶς ἀπαραίτητες πιστώσεις.

Καὶ οἱ δύο καινοτομίες ποὺ ἀνέφερα, καὶ ὁ ἀνοιχτὸς λογα-
ριασμὸς καὶ ἡ ἐνιαία σύμβαση, ὑπολογίζεται ὅτι θὰ μειώσουν
κατὰ πολὺ, στὸ ἥμισυ περίπου τὸ χρόνο ἀπασχόλησης καὶ τοῦ
ἀγρότη καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν μὲ κάθε δανειακὴ σύμβαση. Ἀντα-
ποκρίνονται σὲ μίαν τραπεζικὴ ἀντίληψη ἢ ὁποῖα ἔχει σὰν στό-
χο τὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ ἀγρότη καὶ ἀποτελοῦν σημαντικὲς
καινοτομίες.

Κύριε Πρόεδρε, οἱ ἐπερωτῶντες ἀναφέρθηκαν σὲ μίαν σει-
ρὰ ἀπὸ προβλήματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν ἀναφέρει μέσα στὴ
γραπτὴ κείμενο τῆς ἐπερώτησης. Θὰ προσπαθήσω στὸ μέτρο
τοῦ δυνατοῦ νὰ δώσω μίαν ἀπάντησή.

Ἔνα εἶναι τὸ θέμα τῶν ἐπιτοκίων. Εἰπώθηκε ὅτι τὰ ἐπι-
τόκια εἶναι ἰδιαίτερα ὑψηλὰ καὶ μάλιστα, ὅτι αὐτὸ ἀνταπο-
κρίνεται στὴν πολιτικὴ τῆς ΕΟΚ. Ἡ πολιτικὴ τῆς ΕΟΚ ὡς
πρὸς αὐτὸ τὸ σημεῖο δὲν μοῦ εἶναι γνωστὴ, δὲν ξέρω ἂν εἶναι
γνωστὴ στοὺς ἐπερωτῶντες. Ἡ ΕΟΚ ἐκείνο τὸ ὁποῖο ζητᾶ
εἶναι νὰ ἐφαρμόζονται ἐνιαῖα ἐπιτόκια σ' ὅλες τὶς κατηγορίες
δανείων. Ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα δὲν ἐφαρμόζονται ἐνιαῖα ἐπιτό-
κια καὶ κατὰ τοῦτο ἡ πολιτικὴ ἢ ὁποῖα ἀκολουθεῖται ἀπὸ
τὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα δὲν εἶναι σύμφωνη μὲ τὴν πολιτικὴ
τῆς ΕΟΚ.

Δὲν ἔχει παρὰ νὰ κοιτάξει κανεὶς ποῖα εἶναι τὰ ἐπιτόκια
στὴν Δανία ἢ τὴν Ἰταλία καὶ ποῖα εἶναι τὰ ἐπιτόκια στὴν
Ἑλλάδα καὶ τότε θὰ διαπιστώσει, ὅτι τὰ ἐπιτόκια στὴν Ἑλ-
λάδα εἶναι σημαντικὰ χαμηλότερα καὶ ὅτι, ἐπειδὴ τὰ ἐπιτόκια
αὐτὰ εἶναι σημαντικὰ χαμηλότερα ἀπὸ τὸ μέσο κανονικὸ ἐπι-
τόκιο, ἔμμεσα ἐπιδροτοῦνται ἀπὸ τὸ Κράτος, κάτι ποὺ δὲν εἶναι
σύμφωνο μὲ τὶς ἀρχές τῆς ΕΟΚ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ γιατί τὰ ἐπιτόκια βρίσκονται στὸ ὄριο τοῦ
13 - 14% — καὶ ἀναφέρθηκε μία αὐξητὴ 300%, σὰν ἐνδείξη
ἀδιαφορίας πρὸς τὸν ἀγροτικὸ κόσμο — θὰ ἔλεγα ὅτι θὰ
ἔπρεπε νὰ ἀναφερθεῖ καὶ ἡ ἄλλη πλευρὰ τοῦ νομισματοῦ, ὅτι
δηλαδή ἡ πορεία τῶν ἀγροτικῶν ἐπιτοκίων πρέπει νὰ εἶναι σὲ
κάποια συνάρτηση μὲ τὴν πορεία τοῦ γενικοῦ ἐπιτοκίου. Τὸ
γενικὸ ἐπιτόκιο ἦταν τὸ 1978 π.χ. γιὰ κεφάλαια κινήσεως
στὴ βιομηχανία 12% καὶ ἔχει αὐξηθεῖ σὲ 20,5%. Γιὰ τὴ βιο-
τεχνία ἦταν γιὰ κεφάλαια κινήσεως 11% καὶ ἔχει αὐξηθεῖ
σὲ 19,5%. Ἡ πορεία, λοιπόν, τῶν ἐπιτοκίων τοῦ ἀγροτικοῦ
τομέα ἀκολουθεῖ τὴ γενικὴ πορεία αὐξήσεως τῶν ἐπιτοκίων.
Ἡ γενικὴ πορεία αὐξήσεως τῶν ἐπιτοκίων ἐξηγεῖται ἀπὸ γε-
νικοὺς οικονομικοὺς λόγους, καὶ εἶναι σωστὸ νὰ βεβαιεταί καὶ
ὁ ἀγροτικὸς δανεισμὸς καὶ τὸ ἀγροτικὸ ἐπιτόκιο σὲ κάποια συ-
στος γιὰ τὴν παραγωγή.

Γιατί, ἂν δὲν βεβαιεταί σὲ συνάρτηση μετ' αὐτὸ γενικὸ ἐπιτό-
κιο ὑπάρχουν διαφορές ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸ δανεισμὸ καὶ πα-
ρατηροῦνται δυσλειτουργίες, δηλαδή, φεύγουν κεφάλαια μὲν
ἀπὸ τὴ χρηματοδότηση τῶν ἀγροτῶν, τὰ ὁποῖα δὲν χρησι-
μοποιοῦνται ἀπὸ τοὺς ἀγρότες.

Πρέπει, λοιπόν, νὰ ὑπάρχει μία σωστὴ εἰκόνα τοῦ κό-
στους γιὰ τὴν παραγωγή.

Εἶπε ὁ κ. Λουλέας, ὅτι θὰ ἔπρεπε ἴσως καὶ τὸ Κράτος νὰ
δίνει στὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἄτοκα χρήματα καὶ, ἂν κα-
τάλαβω, νὰ δίνονται καὶ στοὺς ἀγρότες ἄτοκα χρήματα.
Προσωπικὰ δὲν γνωρίζω σὲ καμιά κατευθυνόμενη ἢ συ-
νδιασμένη οἰκονομία νὰ χορηγοῦνται ἄτοκα δάνεια πρὸς τὶς
Τράπεζες ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Τράπεζα καὶ πρὸς τοὺς συνα-
ταιρισμοὺς καὶ τοὺς ἀγρότες ἀπὸ τὶς Τράπεζες. Καὶ δὲν
ὑπάρχει περίπτωση χορήγησής ἀτόκων δανείων, διότι ἀ-
κριβῶς σὲ ὅλες τὶς οἰκονομίες, εἴτε εἶναι καπιταλιστικὲς,
εἴτε σχεδιαζόμενες σοσιαλιστικὲς, πρέπει νὰ ὑπάρχει ἡ εἰ-
κόνα τοῦ πραγματικοῦ κόστους. Καὶ οὐκ ἀπὸ τὶς καινοτο-
μίες ποὺ ἔγιναν τὰ τελευταῖα 15 χρόνια στὶς σχεδιαζόμενες
οἰκονομίες, εἶναι ἀκριβῶς νὰ μπεῖ ἡ ἐννοία τοῦ κόστους καὶ
στὴ χρηματοδότηση καὶ νὰ υπολογίζονται καὶ ἐπιτόκια κατὰ
τὶς χρηματοδοτήσεις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπιτόκια, λοιπόν, μπορῶ νὰ κλείσω μὲ
τὴν παρατήρησή, ὅτι ἡ συνάρτηση, ἢ ὁποῖα ὑπάρχει: σήμερα,
γενικοῦ καὶ ἀγροτικοῦ ἐπιτοκίου, εἶναι μία συνάρτηση, ἢ ὁ-
ποῖα προκύπτει ἀπὸ τὶς γενικὲς συνθήκες, οἱ ὁποῖες ἐπηρεα-
zoῦν τὴν Οἰκονομία.

Προσπάθεια της Κυβέρνησης θα είναι έλεγχος, εφόσον το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, να μειώσει το αγροτικό επιτόκιο.

Αναφέρθηκε ο κ. Αυλός διὰ μακρῶν στο ὄγκο προγράμματος της ΑΤΕ. Το ὄγκο προγράμματος της ΑΤΕ αυτή τη στιγμή είναι μία πρόταση για συζήτηση. Θα αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης και θα δροστικοποιηθεί μέσα στα πλαίσια δροστικοποίησης του δευτέρου προγράμματος.

Η επέκταση των δραστηριοτήτων της ΑΤΕ σε άλλες τραπεζικές δραστηριότητες έχει σκοπό να αυξηθεί το έσοδό της. Έχει σκοπό να κάνει την Τράπεζα πιο αυτόνομη απ' ό,τι είναι σήμερα. Γιατί σήμερα, σε μεγάλο βαθμό ένα 40% των κεφαλαίων, τα οποία χρησιμοποιεί προέρχονται από το Κράτος. Και όλα λιγότερα χρήματα παίρνει από το Κράτος και όλα περισσότερα χρήματα έχει από δικές της καταθέσεις, τόσο περισσότερα θα μπορεί να καθορίζει τη δικιά της πολιτική.

Υπάρχει και μία άλλη σκέψη, γιατί επεκτείνεται η Τράπεζα π.χ. σε χορήγηση συναλλαγματισμού ή σε εμβάσματα. Έγώ προσωπικά και η Διοίκηση της Τράπεζας το βρίσκω ανεπιθύητο και θα έλεγα τελείως παράλογο, ένας αγρότης να έχει όλες τις συναλλαγές του στην ΑΤΕ και αν θέλει να κάνει ένα έμβασμα ή θέλει να πάρει συναλλάγμα, να πρέπει να παίρνει το λεωφορείο να πηγαίνει σε ένα υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας για να κάνει αυτές τις δυο δουλειές. Κανονικά ο αγρότης θα πρέπει να κάνει όλες τις τραπεζικές εργασίες στην Αγροτική Τράπεζα. Αυτό σημαίνει μία πραγματική Τράπεζα του αγρότη. Ο περιορισμός, λοιπόν, των τραπεζικών δραστηριοτήτων της Αγροτικής Τράπεζας δεν όφειλε τους αγρότες και εν πάση περιπτώσει δεν όφειλε ούτε την Τράπεζα. Πιστεύουμε ότι η Αγροτική Τράπεζα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να κάνει όλες τις τραπεζικές εργασίες.

Αναφέρθηκε ότι στο πενταετές πρόγραμμα η Αγροτική Τράπεζα θα αναπτύξει δραστηριότητες στη βιομηχανία. Η Αγροτική Τράπεζα είναι αναπτυξιακή Τράπεζα και στόχος της είναι να αναπτύξει τις μεταποιητικές βιομηχανίες στον αγροτικό τομέα. Και ο στόχος αυτός είναι σωστός, όπως ανέφερα και πριν. Υπάρχει ένα πρόβλημα υποδομής στην ελληνική γεωργία και το πρόβλημα αυτό της υποδομής, της ανάπτυξης, δηλαδή, των μονάδων μεταποίησης και εμπορίας, πρέπει να αντιμετωπιστεί από τον αναπτυξιακό φορέα, που είναι η Αγροτική Τράπεζα.

Ο κ. Αυλός παρατήρησε ότι τα έργα, τα οποία προβλέπει το πρόγραμμα επενδύσεων της ΑΤΕ, είναι έργα της ΕΟΚ. Δεν ανέφερε, όμως, ποιά είναι τα έργα αυτά. Έγώ δεν γνωρίζω η ΕΟΚ να επιβάλλει δροσμένα έργα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ, Διαβάστε το πρόγραμμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας), Διαβάστε, κύριε Αυλό, το πρόγραμμα, διάβατε και τα έργα. Έγώ νομίζω ότι είναι έργα αναπτυξιακά. Θα ήθελα όταν αναφέρετε εδώ αυτό να τεκμηριώσετε τον ισχυρισμό σας αποδεικνύοντας ότι ζήτησε η ΕΟΚ και τι ζήτησε ακριβώς να γίνει και γιατί συμμορφώνεται η ΑΤΕ. Τα έργα τα οποία κάνει η Αγροτική Τράπεζα, είναι έργα τα οποία ζητούν οι συνεταιριστικές οργανώσεις. Και η Αγροτική Τράπεζα χρηματοδοτεί τις συνεταιριστικές οργανώσεις.

Ελέγχετε ότι ελέγχεται η δανειοδότηση της ΑΤΕ από το μεγάλο κεφάλαιο. Έγώ δεν γνωρίζω πως ελέγχεται από το μεγάλο κεφάλαιο. Τα κεφάλαια της ΑΤΕ προέρχονται από δύο πηγές: Η μία πηγή είναι οι καταθέσεις και οι συναλλαγές, που κάνουν οι αγρότες και η άλλη πηγή είναι το Κράτος. Αν νομίζετε ότι το Κράτος ελέγχεται αυτή τη στιγμή από το μεγάλο κεφάλαιο αυτό είναι ένα θεωρητικό πρόβλημα, που δεν μπορούμε να το συζητήσουμε εδώ. Πάντως δεν τεκμηριώνει η θεωρητική αυτή τη θέση, τη συγκεκριμένη θέση, ότι αυτή τη στιγμή τα κεφάλαια της ΑΤΕ ελέγχονται από το μεγάλο κεφάλαιο.

Όπως, επίσης, η αναφορά σας σε δροσμένα στοιχεία από το 1978 και μετά μπορεί να είναι σωστή, αλλά θα σας ά-

παντήσω ότι δεν μάς αφορά, γιατί από το 1978 μέχρι και το 1981 άλλοι καθόριζαν την τύχη της Τράπεζας. Και αυτοί οι άλλοι που καθόριζαν την τύχη της Τράπεζας, είχαν μία τελείως διαφορετική πολιτική από μας.

Αυτό αφορά και την έποπτη σταθεροποίησης. Αναφερόμαστε στον κ. Παπαλάκη και στον κ. Μπούτο. Ο κ. Παπαλάκης και ο κ. Μπούτος ανήκουν στην παράταξη της Νέας Δημοκρατίας. Και συνεπώς τα όσα είπα, ούτε μάς δεσμεύουν, ούτε είναι ενδεικτικά της δικιάς μας πολιτικής. Πρέπει έσείς να ξέρετε ότι εμείς έχουμε προσπαθήσει να ελαχιστοποιήσουμε την έποπτη σταθεροποίησης και στόχος μας είναι να καταργήσουμε τελείως την κρατική έποπτη σταθεροποίησης.

Λέγθηκε ότι θα υπάρξει ανταγωνισμός με τις άλλες Τράπεζες και απ' αυτό θα είναι ωφελημένο το ξένο κεφάλαιο. Και αυτό το επιχείρημα δεν μου είναι κατανοητό. Είναι πιστεύω προς το συμφέρον των αγροτών να προσφέρουν και οι άλλες Τράπεζες υπηρεσίες προς τους αγρότες. Γενικός όμως είναι ότι παρόλο ότι ισχύουν αυτοί οι κανόνες, κυρίως άλλη Τράπεζα δεν έχει προωθηθεί στη χρηματοδότηση του αγροτικού τομέα και μάλιστα των παραγωγών, διότι οι συνθήκες χρηματοδότησης δεν είναι ευνοϊκές και γι' αυτό δεν προβλέπεται και η επέκτασή τους σε αυτές τις εργασίες. Αν θέλατε, εμείς έχουμε σαν στόχο να ισχυροποιήσουμε την Αγροτική Τράπεζα για να μπορούμε έτσι να βοηθήσουμε τους αγρότες.

Η ρύθμιση των δανείων για τις θεωρητικές είναι πάγια τακτική, ως προς το εξής σημείο για να μη προκύβουν παρεξηγήσεις.

Η Αγροτική Τράπεζα, όταν υπάρξουν θεωρητικές σε μία περιοχή, δίνει άμέσως εντολές στα υποκαταστήματά της να αναλάβουν την είσπραξη των δανείων, έως ότου μπορούμε οι παραγωγοί να το εξορλήσουν, επιδιώκει, δέ, μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, όταν πρόκειται για μία έκτακταμένη θεωρητική, που αφορά ένα μεγάλο αριθμό παραγωγών, να υπάρξει μία γενικότερη ρύθμιση που να εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η πραγματική στο Υπουργείο Γεωργίας είναι τα αιτήματα αυτά της Αγροτικής Τράπεζας να τα προκαλεί και διαβιβάζονται στις αρμόδιες νομισματικές αρχές και κατά κανόνα—δεν ξέρω βέβαια για εξαίρεση, αλλά μπορεί να υπάρχει—εγκρίνονται.

Πρόβλημα, λοιπόν, από τις θεωρητικές δεν νομίζω να υπάρχει.

"Όσο αφορά την έρωτηση του κ. Κάπου για τη συμμετοχή των εργαζόμενων και της ΓΕΩΣΕΠ, θα σας πω, κύριε Κάπου, ότι δεν θα είναι—γιατί τώρα με ρωτήσατε και δεν το αναφέρετε στο κείμενο της έρωτησης—πως έχει ακριβώς το νομοθετικό κείμενο, το οποίο ρυθμίζει τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αγροτικής Τράπεζας αυτή τη στιγμή. Ξέρω ότι εκπροσωπούνται—όπως αναφέρεται—οι Συνεταιρισμοί. Ξέρω ότι στην ισχύουσα αυτή τη στιγμή νομοθεσία προβλέπεται και εκπροσώπηση των αγροτικών Συλλόγων και όχι μεμονωμένων αγροτών—όπως αναφέρεται. Προβλέπεται επίσης δεν είπατε έντημος, έχει αλλάξει η νομοθεσία, την άλλαξε αυτή η Κυβέρνηση—η εκπροσώπηση των εργαζόμενων στην Τράπεζα.

Η δροστική ρύθμιση αυτού του θέματος, αυτό που εννοείτε στις θεωρητικές—γιατί θεωρητική αυτή τη στιγμή υπάρχει, υπάρχει μια ρύθμιση που προκύπτει από τις ισχύουσες διατάξεις—η θεωρητική σε Νόμο θα γίνει, όταν αναμειχθεί το όλο Καταστατικό της Αγροτικής Τράπεζας.

Και έρχεται στο σημείο που θέλατε. Είναι σταθερή πρόθεση της Κυβέρνησης και εφαρμόζεται προς το σημείο αυτό να συμμετάσχουν οι συνεταιρισμοί στις εργασίες της Αγροτικής Τράπεζας. Και αν αυτή τη στιγμή συνεχίζεται η εργασία, ως προς το σημείο, αυτό όφειλεται στην επιθυμία ή συμμετοχή των συνεταιρισμών να είναι πραγματική και όχι τυπική. Δεν αρκεί η μεταβίβαση κεφαλαίων προς τους συνεται-

ρισμούς ή μετοχών προς τους συνεταιρισμούς, αλλά πρέπει και η άλλη μορφή, ή άλλη λειτουργία της Αγροτικής Τράπεζας να εντάξει τους συνεταιρισμούς, για να μπορούν οι συνεταιρισμοί να συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων. Γιατί απλώς τότε θα είχαμε μια Τράπεζα, ή οποία άνηκει κατά τύπους στους συνεταιρισμούς, αλλά κατά ουσία θα εργαζόταν με τον παλιό τρόπο.

Πρόκειται ή Κυβέρνηση—ελπίζω στη διάρκεια του χρόνου—να φέρει ένα σχετικό Σχέδιο Νόμου, στη Βουλή, όποτε και θα συζητήσουμε το θέμα.

Πιστεύω ότι απ' όσα σας είπα παραπάνω προκύπτει ότι ή Κυβέρνηση έχει κάνει μια σοβαρή προσπάθεια για την ανάμειξη του πιστωτικού συστήματος. Ότι ή Κυβέρνηση θεωρεί την Αγροτική Τράπεζα σαν ένα από τους πιο σημαντικούς αναπτυξιακούς φορείς, και τον κύριο αναπτυξιακό φορέα στον τομέα της Γεωργίας. Ότι ή Αγροτική Τράπεζα αυτή την στιγμή γίνεται προσπάθεια ν' απλοποιήσει κατά πολύ τους τρόπους χορήγησης δανείων, ν' αυξήσει τις πιστώσεις και ν' μειώσει τα γραφειοκρατικά συστήματα τα οποία επικρατούσαν.

Ανέφερα ότι υπάρχουν προβλήματα. Ανέφερα επίσης ότι το ύψος των πιστώσεων δεν είναι άρκετο ακόμη και δεν φθάνει το ύψος εκείνο το οποίο θα χρειαζόταν, για να μπορέσουμε να επιταχύνουμε την αλλαγή των δομών στον αγροτικό τομέα. Αυτό οφείλεται στο ότι ή κατάσταση την οποία παρέλαβε αυτή ή Κυβέρνηση δεν επιτρέπει άποτομες αλλαγές. Θα συνεχίσουμε, όμως, την προσπάθεια, για να δημιουργήσουμε ένα αποτελεσματικό σύστημα αγροτικής πίστης στο οποίο οι συνεταιρισμοί και οι αγρότες θα έχουν τον κύριο λόγο.

Σας ευχαριστώ. (Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Λουλές έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Είναι εύκολο, κύριε Πρόεδρε, να αναφέρει κανείς νομικά άμα δεν μπορεί, να τα δώσει κι' άλλες συγκεκριμένα. Ο κ. Υπουργός μάς είπε μία φράση στην αρχή: "Όλα, όσα είπατε, δεν ευσταθούν. Και ευσταθούν όσα είπα εκείνος."

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Με τον τρόπο, είπα, κύριε Λουλέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Δεν είναι ο τρόπος. Την ουσία να δούμε, κύριε Υπουργέ! Το ζουμί! Θέλω να πιώ το ψαχνό. Άσε τον τρόπο. Τον τρόπο δεν τον έμαθα, χωριάτης είμαι. Είπατε, ότι δεν ευσταθούν, όσα είπα. Για να δούμε ευσταθούν, ή δεν ευσταθούν; Και ευσταθούν κείνα που είπα ο κ. Υπουργός; Και επίσης, να δούμε; Απάντησε στα έρωτήματα, που βάλουμε; Είπε μονάχα μια κουβέντα, ότι δεν ευσταθούν, ανέφερε και μερικά ποσοστά και τελείωσε. Αυτά που λέγει ή επερώτηση δεν ευσταθούν; Μηδέν, λοιπόν, στο ηλίθιον. Δηλαδή, δεν υπάρχει τίποτα, απ' όσα είπαμε, που να ευσταθεί; Δεν είπε, ότι δεν ευσταθούν μερικά! Είπα, ότι δεν ευσταθούν όλα. Συλλήβδην; "Ε, όχι και έτσι, κύριε Υπουργέ."

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Αυτή τη στιγμή υπάρχουν προβλήματα, κύριε Λουλέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΟΥΛΕΣ. Δεν σας διέκοψα. Σας άκουσα με υπομονή. Μας λέτε, ότι δεν έχουμε υπομονή, να κάνουμε διάλογο. Αλλά πολλές φορές αποδεικνύεται, ότι εμείς δεχόμαστε και μάς βρίζουν, μάς λένε κουβέντες χαριές και απαντούμε: "Αφίενται οι άμαρτίες σου, όπως το είπα κάνα δυο φορές εδώ. "Η άπαντίω, με το ότι δεν γίνεται κανένας καμπύρης με το να τον λες καμπύρη. Και το αντίστροφο.

Είπα και ένα άλλο ο κ. Υπουργός, ότι δεν μάς αφορά το μέχρι το 1981. Μά' ότοι είμαστε δώ είναι μάρτυρες. Δεν έχω να διαμαρτυρηθώ, ότι για τα μέχρι τα σήμερα φταίνε άλλοι, και ότι για το από σήμερα θα πω μονάχα αυτό που ανέφερα, το

πεντάχρονο' κι' αυτό, γιατί ή κλειψύδρα δεν μου επιτρέπει παρά πάνω. Γιατί, λοιπόν, και σ' αυτό θέλει να αλλάξει τα πράγματα ο κ. Υπουργός; Να το πούμε αυτό έτσι που πραγματικά είναι; Δεν θα το πω ούτε όχι, αλήθεια, ούτε όχι, ευσταθώς κ.λπ. Αλλά, τί είναι αυτό; "Έτσι δεν είναι, κύριε Πρόεδρε; Ρωτάω όλους σας: Δεν είπα αυτό; "Ότι δηλαδή τα μέχρι το 1981 αφορούν τους προηγούμενους; Και ανέφερα και το Μπούτο και τον Παπελάτη; Και δεν είπα, ότι για το σήμερα, θα πω μονάχα ένα πράγμα; Το πεντάχρονο; Δεν ανέφερα τίποτα άλλο.

Υπήρχε, λοιπόν, λόγος να μάς καταστιάσει ο κ. Υπουργός και να μάς πει, ότι μπλέξατε και το 1981, για το οποίο δεν ευθυνόμαστε; Το ξέρω, δεν μπορούμε να ζητάμε ευθύνη από σας, κύριε Υπουργέ, γιατί τότε δεν ήσασταν ούτε καν Βουλευτής, αν δεν κάνω λάθος. Δεν λέμε ότι φταίει ή Κυβέρνηση. Τοτε αυτό, που λέμε τώρα έμεις, τα λέγαμε μαζί. Συνεπώς, μή μάς οδικοίτε έτσι, κύριε Υπουργέ. Δεν εγκρίνεται ή αδικία αυτή τε έαρος μας. Γιατί, το είπα και πρωτότερα, άμα δεν είσαι καμπύρης, ότο και να σε φωνάζουν δεν γίνεσαι! Και το αντίστροφο!

Και θα πω τώρα: Είναι έπαρκη τα δάνεια; Το Σάββατο το βράδυ έφυγα στις 11.15' από ένα χωριό κάτω απ' τον Κόζιακα. Και είδα και Βουλευτή του Κόμματός σας στα Τρίκαλα. Και το ξέρε: πολύ καλά—αν είναι εδώ πέρα θα το βεβαιώσει μούπαν ότι—ζήτησαν απ' τα Τρίκαλα, για να ικανοποιηθούν εκεί οι ανάγκες των αγροτών για δάνεια 400 εκατομμύρια και ή Τράπεζα τους έστειλε 80 εκατομμύρια. Δεν μπορείτε, λοιπόν, να λέτε, ότι είναι έπαρκη τα δάνεια. Είχαν, επίσης, προχθές σύσκεψη οι βιοτέχνες. Το Έπαγγελματικό και βιοτεχνικό Έπιμελητήριο—δεν είναι αγρότες, αλλά εργαζόμενοι είναι και αυτοί—στη Λάρισα και έλο το ζήτημά τους ήταν, το ότι δεν τους δίνουν δάνεια. Μη λέτε, λοιπόν, το ξαναλέω, ότι είναι έπαρκη τα δάνεια. "Υστερα διάβασα εδώ πέρα νομικά. Δεν μίλητα για τα δύο χρόνια, που είναι ή Κυβέρνησή σας στην εξουσία, αλλά για τα πρωτότερα. Και σεις είπατε, ότι τα τελευταία χρόνια απ' το 1975 κ.λπ., τα δάνεια είναι έπαρκη. Μά' ανέφερα νομικά! Αυτά δεν διαφεύδονται! Το 1978 ήταν 83 δις αυτά που έδωσε ή Αγροτική Τράπεζα. Το 1979 έγιναν 80 δις. Και το 1980 ανέβηκαν στα 85! Μια αύξηση κατά 2 δις. Στο μεταξύ ο τιμάρθμος πήρε τον άνήφορο. Αυτό μπορεί, να το διαφεύσει κανένας, δεν μπορείς να το πεις. Μπορείς να το πεις, αλλά δεν βοηθάει. Δεν βοηθάει να γίνει συζήτηση, να το πω έτσι.

Επίσης, τα έπιτόκια αυξήθηκαν ή όχι, κύριε Υπουργέ; Ποιος μπορεί, να το αμφισβητήσει; Υπερβηλασιάζτηκαν τα έπιτόκια και σε ένα τομέα αυξήθηκαν κατά 340%. Είναι θέμα αυτό το πράγμα; Τα τελευταία χρόνια αυξήθηκαν ή όχι; Μειώθηκαν τώρα; Αναφέρει πουθενά ή Τράπεζα στο πρόγραμμά, που έκανε, ότι θα τα μειώσει, έστω και μια πεντάρα;

"Υστερα υπάρχει και το άλλο γραφτό, που το ξέρε: ο κ. Υπουργός Γεωργίας και νάμειξ, ότι θα ήταν στο πρόγραμμά, Αλλά είναι εντελώς διαφορετικό. Είχε κείνο όρισμένα θετικά σημεία, που απαλειφθηκαν από το πρόγραμμά. "Αν θέλατε το συζητάμε εδώ. Και ιδιαίτερα, κύριε Υπουργέ! Για να δούμε το πρόβλημα, που υπάρχει.

Δεν είναι σωστό, ότι τα έπιτόκια δεν αυξήθηκαν, ή ότι είναι μικρά.

Μά, κύριε Υπουργέ, έχω τον «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ», που έχει τα έπιτόκια και διαβάξω. Ποιος αγρότης παίρνει με 2% δάνειο; Παίρνουν όμως οι μεγαλοβιοτέχνες! Ναι ή όχι; Μη μου πείτε, όχι. Και παίρνουν και τζάμπα. "Όπως οι βαμβάκοβιοτέχνες, που παίρνουν βαμβάκι από την Αίγυπτο, με δάνεια άτοκα για 1.5 χρόνο!

Είναι αυτό έπίσημα στοιχεία από τον «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ», που δεν είναι κομμουνιστικό φύλλο. Αλλά το κατ' έξοχην όργανο του μεγάλου κεφαλαίου! Αυτός λέει, ότι παίρνουν με 2% δάνειο οι αλευροβιοτέχνες. Είναι σωστό

ρούν να βρουν χρήματα με πολύ χαμηλό κόστος, πράγμα που δεν μπορεί να συμβεί το ίδιο με την ΑΤΕ. Έτσι, λοιπόν, οι όροι του ανταγωνισμού θα είναι άνισοι και θα γονατίσει εκείνος ο οποίος είναι πιο αδύνατος. Και στη περίπτωση αυτή, αυτοί που θα είναι κερδισμένοι θα είναι τα μεγάλα μονοπώλια.

Συνεπώς υπάρχει τέτοιος κίνδυνος και θα πρέπει να το προσέξετε ιδιαίτερα, διότι διαφορετικά θα έχουμε, όπως σας είπα, μία κατάσταση χειρότερη από ό,τι σήμερα. Και αυτό θα ξεσπάσει κυρίως σε βάρος των στωγών και μεσαίων αγροτών, που, όπως είπα και στην αρχική μου ομιλία, θα συντομεύσει το χρόνο προς το ξεκλήρισμα της αγροτιάς. Και δεν αποκλείεται φυσικά η ΕΟΚ να επιδιώκει ένα τέτοιο σκοπό. Δεν είναι έξω από τις δραστηριότητές της. Αυτά είχα να πω κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Κάππος έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Υπουργός προσπάθησε να δικαιολογήσει και την αύξηση των επιτοκίων και τον ανταγωνισμό, που πάει να γίνει της ΑΤΕ με τις άλλες τράπεζες, καθώς επίσης και την άσκησή θα έλεγα «εμπορικών πράξεων» της ΑΤΕ.

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα - πρώτα για τα επιτόκια, η Κυβέρνηση παίρνει την ευθύνη και για την περίοδο της Νέας Δημοκρατίας. Είναι γεγονός ότι η Νέα Δημοκρατία μέχρι το 1980 - 1981 αύξησε τα επιτόκια. Έχω ένα πίνακα εδώ που λέγει, ότι από το 1974 - 1980 στο εισαγωγικό εμπόριο αύξηθηκαν τα επιτόκια 67,8%, ενώ στην αγροτική οικονομία για καλλιεργητικά δάνεια συνεταιρισμών 128% και μεμονωμένων αγροτών 114%. Δηλαδή πιο πολύ για τους συνεταιρισμούς, παρά για τους μεμονωμένους αγρότες, που αυτό σημαίνει ότι ήθελε πραγματικά την καπιταλιστική ανάπτυξη της οικονομίας και έκανε αυτές τις αυξήσεις των επιτοκίων, προκειμένου να προσαρμόσει τα επιτόκια των άλλων Εμπορικών Τραπεζών, ώστε πραγματικά να υπάρξει κάποια ομαλοποίηση της ένταξης στην ΕΟΚ, όσον αφορά τον τομέα της ΑΤΕ.

Ο κ. Υπουργός, λοιπόν, επιμένει ότι τα επιτόκια αυξήθηκαν παντού, είναι το ίδιο, άρα και επί Νέας Δημοκρατίας καλώς έγινε η αύξηση των επιτοκίων.

Είπε δε όσον αφορά την ΕΟΚ, ότι ο ανταγωνισμός είναι καλός, αλλά τελικά, όμως, δεν πήρε κάποια θέση, εάν θα παραμείνει η ΑΤΕ σαν ειδική τράπεζα που θα δανειοδοτεί με ευνοϊκούς όρους την αγροτική οικονομία, ή τελικά θα μετατραπεί σε Εμπορική Τράπεζα, όπως προβλέπουν οι συμφωνίες. Η Κυβέρνηση στα πλαίσια του μνημονίου διαπραγματεύεται να μείνει σαν μια ειδική τράπεζα, σαν μια ΑΕ, θα έλεγα, γενικότερου ενδιαφέροντος για την αγροτική οικονομία, που θα εξασφαλίζει πραγματικά ευνοϊκούς όρους δανειοδότησης για τους αγρότες;

Σ' αυτό το θέμα δεν πήρε θέση, αλλά με όσα είπε φαίνεται καθαρά, ότι πήρε για μετατροπή της σε εμπορική τράπεζα. Άλλωστε δεν μας εξήγησε τι λόγο έχουν τα υποκαταστήματά του Γκάζι ή στις άλλες γειτονίες της Αθήνας.

Επίσης κύριε Πρόεδρε, ένα άλλο θέμα το οποίο δεν περιλαμβάνεται στην έπερώτησή, αλλά είναι βασικό, αφορά την Διοίκηση της ΑΤΕ. Άλλωστε ο κ. Υπουργός διορίζει αυτά τα συμβούλια και ξέρει τι περίπου συμβαίνει.

Είπε ότι έχουν γίνει αλλαγές και ότι έχει εξασφαλιστεί η συμμετοχή εκπροσώπων φορέων. Είπαμε ότι, όσον αφορά την ΠΑΣΕΓΕΣ και τις συνεταιριστικές οργανώσεις, ότι πράγματι υπάρχει αυτό. Άλλα όσον αφορά την ΓΕΣΑΣΕ, δηλαδή το συνδικαλιστικό αγροτικό κίνημα, όσον αφορά το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, όσον αφορά τους εκπαιδευτικούς των εργαζομένων δεν περιέχονται στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σήμερα πήραμε τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου: Αναγνώστου Γεωργίου, Διευθυντής Υπουργείου Γεωργίας, Καλιωτάκης Σωτήριος, Διευθυντής Υπουργείου Εθνικής Οι-

κονομίας, Πολύδωρος Βασιλίας, Διευθυντής Υπουργείου Οικονομικών, Μπουρατζάς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριε Κάππο, θέλατε το ζήτημα της διοίκησης της Τράπεζας και απάντησε και ο κ. Υπουργός. Τώρα επεκτείνεσθε στο θέμα αυτό που δεν συμπεριλαμβάνεται στην έπερώτησή σας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Όχι κύριε Πρόεδρε, είπα ότι εκπρόσωπος των εργαζομένων μετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σήμερα πήραμε τα στοιχεία από την αρμόδια Υπηρεσία της Αγροτικής Τράπεζας και βλέπουμε ότι δεν μετέχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Το Προεδρείο δεν μπορεί να είναι άπαθές πρό αυτής της τακτικής, να συζητούνται θέματα μη περιεχόμενα μέσα στην έπερώτησή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΠΠΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι είναι βασικό ζήτημα και πρέπει να προχωρήσουν αυτές οι διαδικασίες δημοκρατισμού, της οργάνωσης και της λειτουργίας όλων των οργανισμών μαζί και της Αγροτικής Τράπεζας.

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θέλω να υπογραμμίσω — θα δώσω για τα Πρακτικά τον πίνακα — είναι ότι δεν μετέχουν εκπρόσωποι των εργαζομένων. Βεβαίως υποσέφησε ότι θα έρθει νόμος πλαίσιο εδώ για την Αγροτική Τράπεζα. Άλλα νομίζουμε ότι όρισμένα πράγματα είναι επείγοντα και θα πρέπει να ρυθμιστούν και να μην περιμένουμε τη γενική αναθεώρηση ή μεταρρύθμιση των διαφόρων οργανισμών κλπ. για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

(Ο πίνακας που κατέθεσε ο βουλευτής κ. Κ. Κάππος έχει ως εξής):

«Διοικητικό Συμβούλιο

Α.Τ.Ε.

Πρόεδρος: Βασιλίας Ανάστα Καφίρης.

Αντιπρόεδρος: Παπαθανασίου Χρήστος, Γεν. Γραμματέας Υπουργείου Γεωργίας.

Σύμβουλοι: Αναγνώστου Γεώργιος, Δ/ντής Υπ. Γεωργίας, Καλιωτάκης Σωτήριος, Δ/ντής Υπ. Εθν. Οικονομίας, Πολύδωρος Βασιλίας, Δ/ντής Υπ. Οικονομικών, Μπουρατζάς Λεωνίδης, Δ/ντής Τράπεζας Ελλάδας, Σκουλάς Βαγγέλης, Πρόεδρος ΠΑΣΕΓΕΣ, Μπένης Χρήστος, Πρόεδρος Ένωσης Γεωργικών Συν/σμών Φαρσάλων, Σβρόλης Αθανάσιος, Αντιπρόεδρος Ε.Γ.Σ. Τρικάλων, Γαϊτανίδης Δημήτρης, μεμονωμένους παραγωγούς (ΠΑΣΕΓΕΣ) Τσαλμαλής Γρηγόριος, μεμονωμένους παραγωγούς (ΠΑΣΕΓΕΣ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, ότι οι απαντήσεις των έπερωτώντων δεν έδωξαν νέα ουσιαστικά σημεία και γι' αυτό θα επικαλεστώ τα όσα είπα προηγούμενα.

Θέλω μονάχα να τονίσω και πάλι, ότι υπόθεση της Κυβέρνησης είναι η Αγροτική Τράπεζα να είναι μία Τράπεζα, ή οποία να εξελιχθεί σε συνεταιριστική Τράπεζα με κύριο στόχο την προώθηση της ανάπτυξης στον αγροτικό τομέα. Δεν πρόκειται να είναι μία Εμπορική Τράπεζα, ή οποία θα κάνει τραπεζικές εργασίες κάτω από το κριτήριο μεγιστοποίησης του κέρδους. Θα είναι μία αναπτυξιακή Αγροτική Τράπεζα.

Η παρατήρηση ότι τα δάνεια δεν επαρκούν, είναι μία παρατήρηση την οποία άσπαστηκα και έχω. Δεν είπα ότι τα δάνεια αυτή τη στιγμή, τα οποία χορηγούνται, επαρκούν και καλύπτουν όλες τις ανάγκες. Είναι ότι υπάρχουν προβλήματα, ότι τα προβλήματα αυτά προσπαθούμε να τα αντιμετωπίσουμε, άπορεύουν από τη μέχρι σήμερα πορεία και για να τα αντιμετωπίσουμε πραγματοποιήσαμε μία αύξηση του χρηματοδοτικού προγράμματος της Αγροτικής Τράπεζας κατά 72%.

Η παρατήρηση ότι η αντίληψή μας για τη γεωργία είναι τεχνοκρατική, πιστεύω δεν πρέπει να γίνει αποδεκτή γιατί: εμείς δεν έχουμε καμιά τεχνοκρατική αντίληψη. Έμεις είπαμε ότι η Τράπεζα πρέπει να εργάζεται για να εξυπηρετεί τους αγρότες. Η εξυπηρέτηση των αγροτών θα πρέπει να γίνει στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας για να μη προκύψουν ακριβώς δυσλειτουργίες μέσα στην οικονομία με στροφή των δανείων προς μη αναπτυξιακούς ή μη αγροτικούς σκοπούς, ότι τα συγκεκριμένα επιτόκια πρέπει να έχουν πάντα μία σχέση με το γενικό επιτόκιο, ότι αυτό είναι κάτι που ισχύει σαν κανόνας, όχι μονάχα στη δική μας οικονομία, αλλά και σε σχεδιαζόμενες οικονομίες και σε άλλες καπιταλιστικές οικονομίες.

Η αναφορά των επιτοκίων για ορισμένες εξαγωγικές δραστηριότητες παραβλέπει το γεγονός ότι αυτό είναι μία επιδότηση εξαγωγών. Η επιδότηση εξαγωγών μπορεί να γίνει με τον αλφα ή βήτα τρόπο, είτε με το επιτόκιο είτε με κατ' ευθείαν επιδότηση. Και η επιδότηση έχει σαν σκοπό να προωθήσει την διάθεση προϊόντων, τα οποία είναι πλεονασματικά στη Χώρα και αλλιώς δεν πρόκειται να διατεθούν.

Βεβαίως η διάθεση των πλεονασματικών αυτών προϊόντων πρέπει να γίνει, διότι αυτή είναι η κατάσταση μέσα από τους φορείς οι οποίοι υπάρχουν σήμερα. Αν υπήρχαν άλλοι συνεταιριστικοί φορείς, ή Κυβέρνηση θα επέδωκε, ή διάθεση των πλεονασμάτων ή γενικά ή έμπορία των αγροτικών προϊόντων να γίνει μέσα από τους συνεταιριστικούς φορείς.

Όσον αφορά το Νόμο για τους συνεταιρισμούς, κύριε Λουλέ, ο Νόμος αυτός δεν έχει δοθεί σε τρίτους, βρίσκεται ακόμα σε επεξεργασία στο Υπουργείο, δεν έχει δοθεί ούτε στην ΠΑΣΕΓΕΣ, ούτε στην ΓΕΣΑΣΕ και όπως ανέφερα θα δημοσιευτεί, θα σταλεί σε όλους να εκφέρουν γνώμη.

Αν θέλετε προηγουμένως από όλους τους άλλους και προτού τελειώσει ή επεξεργασία να σας δώσω ένα αντίτυπο του σχεδίου, ευχαρίστως.

Για την αναφορά που έκανε ο κ. Κάππος στην εκπροσώπηση των εργαζομένων στην ΑΤΕ, θέλω να τον κατατοπίσω στο έξι:

Εγώ είπα ότι οι διατάξεις της νομοθεσίας που αναφέρονται στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΤΕ

έχουν αλλάξει και τον παρακαλώ να εξετάσει αυτές και θα διαπιστώσει ότι οι διατάξεις προβλέπουν την συμμετοχή ενός εκπροσώπου των εργαζομένων.

Αυτή τη στιγμή δεν συμμετέχει το Συμβούλιο της ΑΤΕ εκπρόσωπος των εργαζομένων, διότι οι εργαζόμενοι στην ΑΤΕ ζήτησαν να συμμετέχουν δύο εκπρόσωποι και όχι μόνο ένας και δεν υπάρχει νομική δυνατότητα να συμμετέχουν δύο εκπρόσωποι. Θα πρέπει να αλλάξει ή διάταξη ή οποία όριζε την σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτό πρέπει να γίνει με νόμο. Αν οι εργαζόμενοι ήθελαν, θα μπορούσαν να είχαν όρισει ένα εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Όσο αφορά τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών φορέων, γι' αυτό σας είπα ότι δεν μπορώ να σας απαντήσω επακριβώς.

Προβλέπεται η διαδικασία ορισμού από Γενική Συνέλευση των συνδικαλιστικών φορέων, Γενική Συνέλευση ή οποία δεν έχει πραγματοποιηθεί. Επακριβώς μπορώ να σας κατατοπίσω αν κάνετε μία ερώτηση για το ποιά είναι το κείμενο αυτών των διατάξεων και ποιά θα είναι ή εξέλιξη.

Κλείνοντας, θέλω να επαναλάβω και πάλι ότι η Κυβέρνηση επιδιώκει να μετατρέψει την ΑΤΕ σ' ένα φορέα όπου θα έχουν κυρίαρχο λόγο οι συνεταιρισμοί, σ' ένα φορέα ο οποίος θα εξυπηρετεί πραγματικά τον αγρότη. Ελπίζω ότι σύντομα θα φέρω στην Εθνική Αντιπροσωπεία τα σχέδια νόμων, τα οποία θα προβλέπουν την εξέλιξη της ΑΤΕ προς αυτή την κατεύθυνση. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη ή συζήτηση της έπερωτήσεως κατά των Υπουργών Γεωργίας, και Εθνικής Οικονομίας σχετικά με την πιστωτική πολιτική της ΑΤΕ, και έρωτάται ή Βουλή αν συναινεί να λύσουμε τη συνεδρίαση.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ. Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση της Βουλής και περί ώρα 21.27', λύεται ή συνεδρίαση για αύριο, ήμέρα Τρίτη, 26 Απριλίου 1983 και ώρα 18.30', με αντικείμενο ήμερησίας διατάξεως νομοθετική εργασία.

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

είναι, να γίνει μεγάλη νοικοκυριά. Τα μεγάλα όμως νοικοκυριά προτιμώμενα, ότι θα φύγουν τα μικρά νοικοκυριά από τη μέση, γιατί δεν υπάρχει άλλη γη. Εκεί στοχεύει κι αυτό το νομοσχέδιο. Είτε το θέλουμε είτε όχι! Είτε το καταλήνουμε είτε όχι! Αντικειμενικά εκεί οδηγεί. Και θα παραμιασθεί εδώ και το υπόλοιπο τριαντάκι. Ο αγροτικός σύλλογος θα ενδίδει άδειες — και αυτό είναι σωστό — ποιος είναι αγρότης κλπ. Ένας αγρότης όμως που είναι μέλος συνεταιρισμού αγροτικού — σκεφθείτε το λίγο, κύριε Υπουργέ — θα έχει δικαίωμα σαν μέλος του συνεταιρισμού, να ζητήσει δάνειο και ο αγροτικός σύλλογος θα του πει χρειάζεται άδεια για να πάρεις δάνειο. Και δεν την έχεις! Σήμερα, είναι γνωστό ότι υπάρχουν 300.000 αγρότες, που είναι μέλη των αγροτικών συλλόγων. Από αυτούς οι μισοί, ίσως και περισσότεροι είναι φτωχοί. Τι θα γίνουν αυτοί; Θα τους διαγραφούμε; Και αν πούμε, ότι θα τους διαγραφούμε, θα τους διασπάσουμε; Γιατί, τί θα κάνουν αυτοί, θα μείνουν ανοργάνωτοι; Ποιό οδηγούμε, λοιπόν, στη διάσπαση; Το λέμε αυτό με την απλή λογική, για να δούμε, αν είναι σωστό αυτό. Μην κοιτάμε, τί γίνεται στις άλλες χώρες. Άλλου δεν υπάρχει μικρή σημαντική φτωχή αγροτιά. Φυσικά κι' εκεί πάλι είναι χωρισμένα, δεν είναι όλοι σ' έναν σύλλογο. Οι φτωχοί είναι χωριστά. Μας συμφέρει όμως έμμεσ, να πούμε, ότι τη μεγάλη μάζα των αγροτών, το 60% ή και παραπάνω, θα τη χωρίσουμε. Θα τη δώσουμε έξω από τους συλλόγους, για να κάνουμε και μαζί συλλόγους ευπόρων αγροτών; Νομίζω ότι πρέπει πολύ, να το τσεκούμε.

Επίσης, θέλω να σχολιάσω και κάτι άλλο σχετικά με το άρθρο 14, που προβλέπει μόνο γενική συνέλευση και μάλιστα με μυστική ψηφοφορία μόνο, για να παρθεί απόφαση για άγωνα. Δεν λέω να μην είναι μυστική ή ψηφοφορία. Αλλά μόνο με Γενική Συνέλευση; Και μόνο με μυστική ψηφοφορία θα πρέπει να αποφασίζουν για οποιονδήποτε αγώνα; Κι' αν υπάρχει ένα έπειγον ζήτημα, για το οποίο χρειάζεται να γίνει αγώνας, δε θα μπορεί να αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο; Σε τί στοχεύει αυτό; Επιτρέψτε μου να πω και το άλλο: 'Απ' ό,τι ξέρουμε απ' τα κοινωνικά ζητήματα που έχουμε μελετήσει, όταν πρωτοέγιναν τα εργατικά σωματεία, οι εργατάδες νόμιζαν, για πολλές 10άδες χρόνια, ότι θα έπρεπε, να μαζεύονται κάθε φορά όλοι μαζί, για να αποφασίζουν, τι θα γίνει. Και χρειάστηκε να περάσουν κάποιες 10αριές χρόνια, για να καταλάβουν, ότι έπρεπε, να βγάλουν ένα Διοικητικό Συμβούλιο, για να αποφασίζει. Και μαζί έρχομαστε τώρα εν έτει 1983 και λέμε: "Οχι! Το Συμβούλιο δεν έχει κανένα δικαίωμα. Δεν λέω ότι δεν μπορεί ή δεν πρέπει, να γίνεται και συνέλευση! Αλλά αυτός ο αποκλεισμός ολόκληρα του Διοικητικού Συμβουλίου, να πάρει μια απόφαση για οποιονδήποτε αγώνα, είναι σωστός;

Ποιό αποδέλπει αυτό το πράγμα; Τι σκοπό έχει; "Όταν έπειγαι το πράγμα δεν μπορείς, να πάρεις απόφαση να γίνει αγώνας. Αυτή τουλάχιστον ή εντύπωση δημιουργείται στον καθ' ένα. Είναι και αυτό μια διάταξη, που δεν είναι δυνατό κανένας, να τη ψηφίσει. Και που κάθε άλλο παρά δημοκρατική είναι.

Περνώντας τώρα σε ένα άλλο ζήτημα. Το νομοσχέδιο δεν καθιερώνει την πραγματική και άνοδευτη απλή αναλογική, που ζητά ομόφωνα το συμβούλιο της ΓΕΣΑΣΕ, για ενίσχυση αναλογικής μάλιστα το άρθρο 18. Με την διάταξη αυτή, έχουμε μία οπισθοδρομήτη σχετικά με καίνο, που υπάρχει σ' τον νόμο των μεταβατικών, περί συνεταιρισμών που εισηγήθηκε ο κ. Υπουργός. Δηλαδή, γυρίζουμε τώρα πίσω, απ' αυτό, που έχουμε καθιερώσει για τους συνεταιρισμούς στον μεταβατικό νόμο για τον εκδημοκρατισμό των συνεταιρισμών. Γυρίζουμε πρὸς τὰ πίσω και πῶς σε ένα καθιερωμένο όχι καθαρά αναλογική.

Είναι δημοκρατικό, δηλαδή, να μην έχουμε αναλογική εκπροσώπηση; Το ρωτώ αυτό το πράγμα, για να το κοιτάξουμε.

Εδώ θέλω να πω, πως στη δεύτερη κατανομή που δεν θα πάρουν μία έδρα, είτε σαν αντιπρόσωποι, είτε από Διοικητικό Συμβούλιο, είτε από έπαισιό συμβούλιο, δεν έχουν δικαίωμα, να πάρουν μέρος στη δεύτερη κατανομή. Θα μοιρασθούν όλες οι έδρες ανάμεσα στα δύο Κόμματα. Αν έχουμε δηλαδή ένα σύλλογο με 100 μέλη και πάρει ο ένας συνδυασμός 65 ψήφους και ο άλλος 35, θα βγουν και οι δύο απ' τον ένα συνδυασμό και ο άλλος δεν θα βγάλει κανένα. Αυτό το πράγμα ποίον ευνόει; Είναι πραγματικά μία χαρακτηριστική περίπτωση μικροπαραταξιακής λογικής αυτοδυναμίας. Και, επειδή ευνόειται και το δεύτερο Κόμμα, θα πω και δικτατορισμού.

Ένα άλλο ζήτημα είναι το αντιδημοκρατικό θέμα, που υπάρχει στα άρθρα 4, 6, 9 και 10 για την υποχρεωτική δομή στους αγροτικούς συλλόγους. Γιατί η υποχρεωτική αυτή δομή; Δεν είμαστε ενάντια στην ενιαία δομή, αλλά γιατί θα το όρσουμε αυτό υποχρεωτικά με νόμο και δε θα επιτρέψουμε στο ίδιο το συνδικαλιστικό κίνημα, στην ίδια την αγροτιά, να το καθορίσει με τη δική της γνώμη, με τα συνέδριά της, με συνδιασκέψεις της κλπ.;

Το άρθρο 16 είναι πέρα για πέρα αντιδημοκρατικό και αντισυνταγματικό, γιατί απαγορεύει σε κάποιον, να εκλεγεί για τρίτη φορά στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σε ποιά Σωματεία γίνεται αυτό; Δεν είναι αυτό παραβίαση της διάταξης του Συνταγματος, που όρίζει το «εκλέγειν και εκλέγεσθαι»; Επιτρέπονται αυτά τα πράγματα;

Αυτό το πράγμα παραβιάζει και τη νομοσύνη του ανθρώπου που ψηφίζει. Δεν τον αφήνει να διαλέξει ο ίδιος. Και υποτιμάς έτσι την ικανότητά του στο να διαλέγει. Με ποιά δικαίωμα θα του πούμε εμείς, να μην εκλέξει αυτόν, όταν αυτόν εγκρίνει η αγροτιά, σαν τον πιο κατάλληλο;

Δεν είναι κι' αυτό μια προσπάθεια, να απομακρύνουμε τα ίχνη στείλεχ;

Δεν καθορίζεται, επίσης, στο άρθρο που αναφέρεται για την εκλογή των αντιπροσώπων στα διάφορα Συμβούλια ή ανάκληση των αντιπροσώπων. Λέει, ότι εκλέγονται, αλλά δε λέει αυτό, που είναι, επίσης, φυσικό να το ζητάει κάθε εργαζόμενος, ότι δηλαδή, θα είναι ανακλητοί απ' τη συνέλευση. Η συνέλευση να εκλέγει τον αντιπρόσωπό της, κι' αυτός να έχει και δικαίωμα, να τον ανακαλέσει, αν κρίνει, ότι δεν κάνει τη δουλειά του καλά.

Επίσης, διαφωνούμε μ' αυτή την οικονομική ενίσχυση από μέρος της Κυβέρνησης των συνδικαλιστικών οργανώσεων. Γιατί θα εξαρτιέται η συνδικαλιστική οργάνωση απ' την εκάστοτε Κυβέρνηση;

Δε λέμε να μη δίνεται καθόλου ενίσχυση στους συνδικαλιστικούς αγροτικούς συλλόγους, αλλά να δίνεται, όταν θέλουν να κάνουν ένα συνέδριο, όταν πρόκειται να κάνουν μια γιορτή, όπως το Κιλελέρ, όταν πρόκειται να κάνουν μία εκπαιδευτική εκδήλωση κλπ. Αυτό το καταλαμβάνω. Άλλωστε η ενίσχυση χτυπάει την ανεξαρτησία των συλλόγων.

Αγαπητοί συνάδελφοι, με βάση αυτά που είπα γιατί τελείωσε και η ώρα μας, εμείς δηλώνουμε ότι θα περιμένουμε την τελική θέση της Κυβέρνησης, κύρια γι' αυτές τις βασικές, όχι δημοκρατικές — άς τις πω έτσι — διατάξεις για να καθορίσουμε τελικά τη θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ιωάννης Ν. Αλευράς). Ο κ. Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Υπ. Γεωργίας). Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το Κράτος δεν είχε αναγνωρίσει μέχρι σήμερα τον αγροτικό συνδικαλισμό. Ο κύριος λόγος ήταν πολιτικός. Οι αγροτικοί σύλλογοι, οι Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις αποτελούσαν το πιο μαχητικό και το πιο προοδευτικό τμήμα των αγροτών. Ήταν οι φορείς των κινητοποιήσεων, εξέφραζαν την αντίθεση του λαού μας στην πολιτική υποβάθμιση και εγκατάλειψης της γεωργίας. Αποτελούσαν το σημείο συσπείρωσης όσων ήθελαν να βελτιώσουν το αγροτικό εισόδημα και την ποιότητα της ζωής στην ελληνική ύπαιθρο. Οι αγροτικοί σύλλογοι αποτελούσαν

γι' αυτό, για το συντηρητικό κράτος, που επέδιωκε το στενό έλεγχο της υπαίθρου και την υπακοή στην κυβερνητική πολιτική, μόνιμη ενόχληση και μόνιμο κίνδυνο. Στην υπαίθρο την οποία εξουσίαζαν οι κομματάρχες και οι τοπικοί παράγοντες της Δεξιάς, όπου η κυβερνητική άποψη και πολιτική έπρεπε να περνά χωρίς αντίρρηση, οι αγροτικοί σύλλογοι ήταν εκείνοι που έφεραν πρώτοι το μήνυμα της αναγκαιότητας αλλαγής. Αυτοί ξεκίνησαν στο χωριό και στο χωράφι τη δουλειά της ενημέρωσης για τις επιπτώσεις της πολιτικής της Δεξιάς. Αυτοί κινητοποιήσαν τους αγρότες για να αντιδράσουν και να ζητήσουν μία διαφορετικού τύπου εξέλιξη. Οι συντηρητικές κυβερνήσεις πίστευαν ότι με το να άρνούται το διάλογο με τους αγροτικούς συλλόγους και να αμφισβητούν τη νομική τους υπόσταση, θα μπορούσαν να περιορίσουν τη δραστηριότητά τους. Μάταια. Η έπιρροή των συλλόγων αυξήθηκε καθημερινά. Και όσο αυξάνε η έπιρροή των συλλόγων τόσο οι συντηρητικές κυβερνήσεις ενέτειναν την αντίδρασή τους. Έκφραση της αντίδρασης αυτής ήταν να αναγνωριστεί η ΠΑΣΠΕΣ, ανώτατη συνεταιριστική οργάνωση, ως ανώτατη συνδικαλιστική οργάνωση της Χώρας.

Ανέφερε ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ότι και η Νέα Δημοκρατία αναγνώρισε δήθεν τους αγροτικούς συλλόγους. "Αν κυττάξει το νόμο για τους συνεταιρισμούς τον οποίο ψήφισε η Νέα Δημοκρατία, θα διαπιστώσει ότι κατά το νόμο αυτό τις επαγγελματικές οργανώσεις των αγρότων, δηλαδή τις συνδικαλιστικές οργανώσεις αποτελούν οι συνεταιριστικές οργανώσεις, οι οποίες μάλιστα είναι υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Γεωργίας. Για τη Δεξιά ο αγροτικός συνδικαλισμός, επειδή δεν έλεγχε δεν έπρεπε να υπάρχει.

Το νομοσχέδιο λοιπόν, έρχεται να δικαιώσει ένα μικροχρόνιο άγώνα. Αποτελεί την πανηγυρική αναγνώριση της δημιουργικής δουλειάς των αγροτικών συλλόγων και της μεγάλης συμβολής τους στην οργάνωση των αγροτών και στην υπεράσπιση των συμφερόντων τους. Το ΠΑΣΟΚ είχε δηλώσει προεπιλογικά ότι θα αναγνώρισε τον αγροτικό συνδικαλισμό και με αυτό το νομοσχέδιο εκπληρώνει την υπόσχεσή του αυτή.

Στην Κοινοβουλευτική Έπιτροπή προβλήθηκε από τη Νέα Δημοκρατία το επιχείρημα ότι το νομοσχέδιο είναι χωρίς νόημα γιατί δε χρειάζεται νόμος για να δραστηριοποιηθούν οι αγρότες. Βεβαίως, και δεν χρειάζεται νόμος για την κινητοποίηση των αγροτών. Οι συνδικαλιστικοί άγώνες δεν είναι αποτέλεσμα νομικών έπιταγών. Ο νόμος χρειάζεται για να μπορεί να ενταχθεί η δράση των αγροτικών συλλόγων στην προσπάθεια για μία δημοκρατική διοργάνωση της Πολιτείας. Θα παραπέμψω στην εισηγητική έκθεση. Έκεί αναφέρεται ξεκάθαρα ότι χωρίς αναγνωρισμένους εκπροσώπους του μεγαλύτερου τμήματος του πληθυσμού, παρουσιάζονται σημαντικές δυσκολίες στη λειτουργία μιας κοινωνίας, ή οποία επιδιώκει τον προγραμματισμό, το διάλογο, τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στη λήψη των αποφάσεων και τη δημιουργία της καλύτερης δυνατής συναίνεσης γύρω από τις επιδιωκόμενες λύσεις.

(Στο σημείο αυτό τη Προεδρική Έβρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ).

Η αναγνώριση των συνδικαλιστικών οργάνωσης είναι προϋπόθεση για την εφαρμογή του δημοκρατικού προγραμματισμού.

Ένα επιχείρημα κατά της αναγνώρισης των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων που προβάλλεται από τη Νέα Δημοκρατία είναι ότι οι δραστηριότητές τους αλληλοεπικαλύπτονται με τις δραστηριότητες των συνεταιρισμών.

Είναι αλήθεια ότι, όταν πρωτοοργανώθηκε το αγροτικό κίνημα, οι κύριες συλλογικές οργανώσεις των αγροτών ήταν οι συνεταιρισμοί. Και οι συνεταιρισμοί αγωνίζονταν για τα συνδικαλιστικά αίτηματα των αγροτών. Η ανάπτυξη, όμως, του αγροτικού κινήματος, έπιτρέπει μία σαφή διαφοροποίηση, ανάμεσα στο συνεταιριστικό κίνημα και στον αγροτικό συν-

δικαλισμό. Ο συνεταιρισμός αποτελεί συλλογική επιχείρηση των αγροτών. Στόχος του είναι ή από κοινού παραγωγική δράση των αγροτών, ή αξιοποίηση της παραγωγής, ή μείωση του κόστους, ή καλύτερη κατανομή της δουλειάς για αξιοποίηση του εισοδήματος. Έπικεντρο της συνεταιριστικής δραστηριότητας είναι ή οικονομική μονάδα που οργανώνουν οι αγρότες από κοινού. Και φροντίδα του συνεταιρισμού αποτελεί τα προβλήματα της μονάδας αυτής.

Ο αγροτικός σύλλογος, αντίθετα με το συνεταιρισμό, δεν έχει επιχειρηματικούς σκοπούς. Δεν έχει τη φροντίδα μιας συγκεκριμένης μονάδας παραγωγής. Κύριος στόχος του είναι τα προβλήματα, γενικά, των αγροτών και υπό το διαχρόνιο ο νόμος. Ο νόμος ορίζει στο άρθρο 2 ότι σκοπός των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων είναι ή διασφάλιση και προαγωγή των οικονομικών και κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους και των αγροτών γενικότερα.

Και εδώ θα κάνω μία παρένθεση. Είπε ο κ. Αουλέζ, ότι δεν αναφέρεται στο σχέδιο νόμου και ή διεκδίκηση των αιτημάτων. Μέσα στη λέξη «διασφάλιση», έμεις πιστεύουμε ότι περιέχεται και ή «διεκδίκηση». Όταν προσπαθώ να διασφαλίσω κάτι, το πρώτο που κάνω είναι ότι διεκδικώ. Πάντως, έμεις θα προσθέσουμε και τη λέξη «διεκδίκηση», για να μην υπάρχουν παρανοήσεις και να μη γίνονται, κατά τη γνώμη μας, σκόπιμες παρερμηνείες του κειμένου του νόμου.

Από την περιγραφή της δραστηριότητας των αγροτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων, όπως υπάρχει στο νόμο, φαίνεται ότι οι οργανώσεις αυτές έχουν πολύ ευρύτερες επιδιώξεις από τις συνεταιριστικές οργανώσεις.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι υπεύθυνες για την προβολή των αιτημάτων των αγροτών, την εκπόνηση και εφαρμογή λύσεων για την κάθε πλευρά της ζωής του αγρότη.

Οι Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις, στοχεύουν να βελτιώσουν γενικά το επίπεδο το οικονομικό και την ποιότητα ζωής του αγρότη.

Ανέφερα ήδη ότι ή αναγκαιότητα της αναγνώρισης των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων είναι αποτέλεσμα της προσπάθειας και της ανάγκης να οργανώσουμε τη κοινωνία μας με δημοκρατικότερες αρχές. Σε μία δημοκρατική κοινωνία, οι αποφάσεις πρέπει να παίρνονται με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων, να μεταφέρονται από το κέντρο στην περιφέρεια, από την κορυφή στη βάση.

Σε μία δημοκρατική πολιτεία, ή κεντρική διοίκηση καθορίζει τα πλαίσια. Η συγκεκριμενοποίηση των πλαισίων αυτών, είναι έργο της περιφερειακής και τοπικής εξουσίας, συλλογικών φορέων, όπου εκφράζονται οι ενδιαφερόμενοι με τις αποφάσεις τους. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι αναγκαίο δέμα για μία αποκεντρωμένη εξουσία.

Είναι αναγκαίο να περάσουν προβλήματα και λύσεις στα χέρια των ίδιων των αγροτών. Ο στόχος κινεί ή στόχος μιας κοινωνίας όπου επικρατεί διάλογος και υπάρχει αποκεντρωση και αυτοδιαχείριση επιβάλλει και στις συνδικαλιστικές οργανώσεις μία διαφορετική αντιμετώπιση των προβλημάτων. Μέχρι σήμερα κύρια αν όχι αποκλειστική αιχμή των αιτημάτων του αγροτικού συνδικαλισμού ήταν οι τιμές και ή καταβολή ενισχύσεων από το Κράτος. Η προσπάθεια αυτή και ή κατεύθυνση ήταν αντιπερισπασμός στην πολιτική των δεξιών Κυβερνήσεων για συμπύκνωση του αγροτικού εισοδήματος και ήταν άποροια της γενικότερης νοοτροπίας που είχε καθιερώσει ή Δεξιά να ζητά πάντα ο αγρότης από την Πολιτεία βοήθεια και να μη επιδιώκει να στηρίζεται στις δικές του δυνάμεις για να αντιμετωπίσει τα προβλήματά του κα-θώς επίσης να είναι εξαρτημένος και καθοδηγούμενος από το Κράτος.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις με τη διεύρυνση του ρόλου τους, πρέπει όχι μόνο να διεκδικούν τα αίτημα των αιτημάτων και δραστηριοτήτων τους αλλά αυτό που είναι ιδιαίτερα σημαντικό είναι να τοποθετήσουν τα αίτημα αυτά σε

ένα νέο πλαίσιο. Σημασία δεν έχει μόνο η τιμή ενός προϊόντος, αλλά σημασία έχει να εξεταστεί, πώς θα λειτουργήσει η τιμή αυτή στην παραγωγική διαδικασία, αν θα εκτοπίσει άλλες καλλιέργειες, αν θα επιταχύνει τις εξαγωγές, αν θα συντείνει στην εγχώρια μεταποίηση, ή αν θα στηρίζει τις συνεταιριστικές βιομηχανίες. Σημασία έχει σε μία οικονομική συγκυρία, όπως είναι η σημερινή, να εξετάζονται και οι γενικότεροι οικονομικοί περιορισμοί. Όδηγούν οι αποφάσεις σε επιτάχυνση του πληθωρισμού ή όχι; Όδηγούν σε μείωση του εισοδήματος των εργαζομένων στις πόλεις ή όχι; Σημασία έχει για να το πω συνοπτικά ή μακροπρόθεσμα βελτίωση του εισοδήματος των αγροτών, ή βελτίωση των γενικών συνθηκών ζωής και γι' αυτό η συνδικαλιστική οργάνωση πρέπει να ενδιαφέρεται πρώτα απ' όλα για το εισόδημα, για τις τιμές, αλλά και για τα έργα υποδομής, όπως αρδευτικά και δρόμοι, για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως λατρευτο-μακρυτική περίθαλψη, για την πολιτιστική ζωή και την ποιότητα ζωής στην ύπαιθρο.

Εμείς πιστεύουμε, ότι η συνδικαλιστική οργάνωση έχει και εκπαιδευτικό ρόλο να παίξει. Πρέπει να μάθει τα μέλη της να βλέπουν τη σχέση ειδικού και γενικού, να αναγνωρίζουν οικονομικές και κοινωνικές αναγκαιότητες και να μη παρασύρονται σε χωρίς περιεχόμενο γενικότητες και να αντιμετωπίζουν την καθημερινή πράξη με βάση ένα προγραμματισμένο σχέδιο ενεργειών. "Αν η οργάνωση δεν απαστεί τον εκπαιδευτικό της ρόλο θα μεταβληθεί σε συνδικαλιστικό όργανο αποκομμένο από τις επιδιώξεις καθώς και από τη μάζα του λαού. Θα είναι ίσως δυναμικός εκφραστής ορισμένων απόψεων αλλά θα έχει μικρή εμβέλεια. Θα έχει αποτύχει στην αποστολή της ως φορέας μεταβολής για την αντιμετώπιση μιας πιο δημοκρατικής και αυτοδιαχειριζόμενης κοινωνίας.

Θα εξετάσω τώρα μερικές αντιρρήσεις που προβλήθηκαν κατά του σχεδίου νόμου. Η πρώτη αφορά στο ποιος μπορεί να είναι μέλος αγροτικού συλλόγου. Ο νόμος ορίζει, ότι αγρότες σύμφωνα με αυτή την έννοια είναι άνδρες και γυναίκες που ασκούν κατά κύριο λόγο το αγροτικό επάγγελμα.

Ακούσατε τον κ. Λουλέ, ο οποίος είπε ότι μ' αυτή τη διάταξη αποκλείεται η μεγάλη πλειοψηφία των αγροτών, που στη χώρα μας ασκεί και δεύτερο και τρίτο επάγγελμα.

Εμείς πιστεύουμε, ότι αυτός ο ισχυρισμός δεν ευσταθεί και είναι παραπλανητικός. Στην Ελληνική Νομοθεσία δεν υπάρχει γενική διάταξη ή όποια να ρυθμίζει ποιος είναι αγρότης. Η έλλειψη νομοθετικής ρύθμισης δεν δημιουργούσε προβλήματα όσο δεν είχε σημασία η ιδιότητα του αγρότη. Από τη στιγμή που το Κράτος άρχισε να χορηγεί ορισμένες παροχές προς τους αγρότες, να επιδοτεί για παράδειγμα ορισμένα προϊόντα, να συνδέει ορισμένες ρυθμίσεις όπως αυτές των χρεών με την αγροτική ιδιότητα, είναι αναγκαίο να αποσαφηνιστεί μέσα σε ένα ορισμένο πλαίσιο ποιος είναι αγρότης.

Στο σημείο αυτό θα μπορούσε να προβληθεί αντίρρηση ότι δεν είναι όρθη ή διαφοροποίηση μεταξύ αγροτών και μη αγροτών. Όπως μια που η Πολιτεία παίρνει μια σειρά από μέτρα που έχουν σα σκοπό τη βελτίωση της ζωής εκείνων που ζούν στην ύπαιθρο και δουλεύουν στη γεωργία, διότι το εισόδημά τους είναι πολύ χαμηλότερο από εκείνο του αστικού πληθυσμού και γιατί οι συνθήκες ζωής στην ύπαιθρο είναι πολύ χειρότερες από εκείνες των πόλεων, θα ήταν αντίθετα με τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης εάν αγρότες και μη αγρότες απολαμβάναν τα ίδια ειδικά μέτρα. Θα ήταν αντίθετο με τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης ελεύθεροι επαγγελματίες, εργολάβοι, βιοτέχνες, δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι δεν έχουν το επίκεντρο της ζωής τους στον αγροτικό χώρο ή στην αγροτική παραγωγή να είχαν τα ίδια ωφέληματα με τους αγρότες.

Η διαφοροποίηση ανάμεσα σε αγρότες και μη αγρότες χρειάζεται, διότι ακριβώς το Κράτος ακολουθεί μια πολιτική βελτίωσης της θέσης των αγροτών.

Το έρωτημα, λοιπόν, είναι πώς θα μπορούσαμε να περιγράψουμε την αγροτική ιδιότητα.

Ένας πολύ συγκεκριμένος τρόπος είναι να θέσουμε αραιωτικά κριτήρια. Παράδειγμα ή οδηγία της Ε.Ο.Κ. 721/59 για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Σύμφωνα με την οδηγία αυτή «αγρότης είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο είναι κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης και εισπράττει τουλάχιστον το 50% του συνολικού εισοδήματός του από τη γεωργική εκμετάλλευση και απασχολείται το 50% του χρόνου του σ' αυτήν».

Εμείς πιστεύουμε, ότι ένα τέτοιο κριτήριο είναι πολύ στενό σαν γενικό κριτήριο για την Ελλάδα, επειδή υπάρχει μικρό μέγεθος εκμετάλλευσης και η εξωγεωργική απασχόληση είναι σχετικά διαδεδομένη. Το κριτήριο αυτό μπορεί να είναι επιβεβλημένο σε ειδικές περιπτώσεις δεν μπορεί όμως να αποταχθεί γενικό κανόνα.

Ένας δεύτερος τρόπος για να χαρακτηρίσουμε τους αγρότες είναι να πούμε απλά και γενικά «οσοι ασκούν κατά κύριο λόγο το αγροτικό επάγγελμα».

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, κατά την απογραφή του 1971, δήλωσαν σαν κύριο επάγγελμα τη γεωργία 760.000 άρχηγοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων που αντιπροσωπεύουν το 78% περίπου των αρχηγών των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Πέρα από αυτούς που δήλωσαν οι ίδιοι, ότι ασκούν κατά κύριο λόγο το αγροτικό επάγγελμα, το αγροτικό επάγγελμα ασκούν και όσοι ασκούν και άλλο επάγγελμα εκτός της γεωργίας, αλλά λόγω του τόπου κατοικίας τους και του χρόνου απασχόλησής τους στη γεωργία έχουν τη γεωργία ως επίκεντρο της δραστηριότητάς τους.

Σύμφωνα με τα κριτήρια του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως ένεργοι σε μία οικονομική δραστηριότητα είναι όσοι έχουν άμεσως ή έμμεσα κατά την περίοδο της έρευνας ή εργάζονται χωρίς άμεση ή έμμεση επιχειρησιακή περιποίηση περισσότερο από το 1/3 του χρόνου απασχόλησής τους.

Για την Ελλάδα τα στοιχεία αυτά δείχνουν, ότι τα άτομα που εργάζονται από 33% μέχρι 50% του χρόνου πλήρως απασχόληση τους στη γεωργία υπολογίζονται σε 240.000 περίπου του ενεργού αγροτικού πληθυσμού και αντιπροσωπεύουν ένα 22%. Και αυτά τα άτομα μια που έχουν το επίκεντρο της δράσης τους στη γεωργία κατατάσσονται σε αυτούς που ασκούν κατά κύριο λόγο το αγροτικό επάγγελμα και σ' αυτούς συμπεριλαμβάνονται οι μικροεπαγγελματίες που ζούν στο χωριό, εργάζονται γη ή δεν έχουν άλλη απασχόληση, αγροδουλούς κοινωνικοί γραμματείς.

Έτσι απομένει, αν δούμε αυτά τα στοιχεία, λίγο ως πολύ ένα 6% ατόμων, που έχουν σχέση με τη γεωργία, αλλά σημαντική κύρια απασχόληση ή κύρια και δευτερεύουσα απασχόληση, εκτός γεωργίας.

Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει περίπου 70.000 άτομα. Είναι ένα μικρό ποσοστό και θα έλεγα, ότι δεν έχει άμεση σχέση με τη γεωργία, άρα δεν έχει θέση μέσα στο αγροτικό συνδικαλιστικό κίνημα.

Η ρύθμιση που αναφέρεται στο νομοσχέδιο, να συμμετέχουν οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, ή όσοι ασκούν, για να είναι ακριβής, κατά κύριο λόγο το αγροτικό επάγγελμα είναι, αντίθετα με τα όσα ανέφερε ο κ. Λουλέ, αίτημα της μεγάλης πλειοψηφίας των αγροτών. Ζητούν επίμονα στους συνδικαλιστικούς τους φορείς να συμμετέχουν μόνον εκείνοι που ζούν καθημερινά τα προβλήματα του αγροτικού χώρου, δουλεύουν τη γεωργία και έτσι έχουν άμεση γνώση των θεμάτων. Οι αγρότες δεν δέχονται ούτε να συμμετέχουν στους συλλόγους τους, ούτε να τους εκπροσωπών πρόσωπα που δεν αισθάνονται τα αγροτικά προβλήματα σαν άμεσα προβλήματα τους. Πιστεύουν, ότι αλλιώς νοθεύονται τα αιτήματά τους και οι αγώνες τους. Και αλήθεια, ποιος λόγος υπάρχει; Ο δικηγόρος ή ο γιατρός που έχουν δύο ή δέκα στρέμματα γης, να συμμετέχει στον αγροτικό σύλλογο; Ποιος λόγος υπάρχει; Ο υπάλληλος, ο οποίος έχει δεκαπέντε ρίζες ελιές, να θέλει να αποφασίζει και αυτός πώς θα κινητοποιηθούν οι αγρότες; Είναι λογικό και είναι φυσικό τα συμφέροντά τους

να μη συμπέσουν με τα συμφέροντα των αγροτών και γι' αυτό δεν θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν στους αγροτικούς συλλόγους.

Στόχος του νόμου είναι να εξασφαλίζει την απόλυτη εκκρόση των συμφερόντων των αγροτών και αυτό επιτυγχάνεται εφ' όσον συμμετέχουν στους αγροτικούς συλλόγους εκείνοι που πραγματικά είναι αγρότες.

Κατά του νομοσχεδίου άσκήθηκε και η κριτική ότι επιτρέπει τη δημιουργία περισσότερων αγροτικών συλλόγων κατά περιφέρειες, όπως και περισσότερων οργανώσεων σε επίπεδο Νομού και Χώρας. Έτσι, λέχθηκε, διακυβεύονται η επιδίωξη ενός ενωτικού αγροτικού συνδικαλισμού. Η κριτική αυτή είναι άδυσμη, όχι μόνο γιατί οι περιορισμοί της συνδικαλιστικής ελευθερίας είναι άσυμβιβαστο με το Σύνταγμα, αλλά και αντιτίθεται με την επιδίωξη για τη διοργάνωση μιας δημοκρατικής πολιτείας. Η νομοθετική κατοχύρωση μιας και μόνης οργάνωσης για χώρα της ύπαρξης ενός ενωτικού αγροτικού συνδικαλισμού, θέτει σε κίνδυνο την ελευθερία μιας τυχόν μειοψηφίας να οργανωθεί για να εκφράσει τη γνώμη της, όπως θέτει σε κίνδυνο και την προσπάθεια να εκφράζονται περισσότερες γνώμες, ώστε να διευκολυνθεί ο διάλογος και η αντιπαράθεση απόψεων.

Ο νόμος βέβαια περιέχει: ορισμένους περιορισμούς. Ορίζει έναν ελάχιστο αριθμό οργανώσεων για την ίδρυση μιας Συνομοσπονδίας ή Ομοσπονδίας. Κατευθυντήρια σκέψη των περιορισμών αυτών είναι ότι ο πολλαπλασιασμός των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων θα εξασθενήσει το αγροτικό κίνημα, θα διευκολύνει τεχνητές αντιθέσεις και αντιδικίες, θα είναι άνασχετινός παράγοντας στην αντιπροσωπευτικότητα των οργανώσεων και θα είναι σε βάρος της νομιμοποίησής τους, ως εκπροσώπων των αγροτών. Χρειάζεται, λοιπόν, να βρεθεί ένα τέτοιο μέτρο, ώστε να είναι ελεύθερη μὲν ή κάθε σοβαρή συνδικαλιστική προσπάθεια, αλλά να μην είναι δυνατή η δημιουργία οργανώσεων - σφαγίδων, η οργανώσεων με διασπαστικό χαρακτήρα. Πιστεύουμε, ότι η σύσταση του νόμου δίνει το σωστό μέτρο, είναι δημοκρατική και εξασφαλίζει μία ενιαία οργάνωση μέσα σε ένα λογικό πλαίσιο. Έτσι το νομοσχέδιο ανταποκρίνεται στην επιταγή για ένα δημοκρατικό και ενωτικό συνδικαλιστικό κίνημα.

Κατά του νομοσχεδίου —και το ακούσατε— κύριοι, συνάδελφοι, άσκήθηκε η κριτική ότι κυριαρχείται από τη σκοπιμότητα έλέγχου του αγροτικού συνδικαλισμού. Η κριτική είναι αδικαιολόγητη. Η δημιουργία των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, σύμφωνα με το νομοσχέδιο αυτό, είναι ελεύθερη, όπως είναι ελεύθερη και η λειτουργία τους.

Σε καμιά περίπτωση δεν επεμβαίνει το Κράτος στη δραστηριότητά τους. Δεν υπάρχει καμιά διατάξη, που να όρίζει έλέγχους. Ο νόμος όρίζει μονάχα ένα πλαίσιο λειτουργίας και όρίζει και τρόπους επίλυσης αντιδικιών και διαφορών, τόσο μεταξύ των μελών των οργανώσεων, όσο και μεταξύ των οργανώσεων. Τοίς είναι αναγκαίο. Από τη στιγμή που μια επανγχευματική οργάνωση διεκδικεί το δικαίωμα να άσκει έξιουσίες της Διοίκησης, να συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων, που δεσμεύουν και τα μη μέλη της, να επηρεάζει την πορεία του κοινωνικού συνόλου, είναι υποχρεωμένη να άκολουθεί όρισμένους κανόνες λειτουργίας, που εξασφαλίζουν τόσο τη νομιμοποίησή της ως εκπροσώπου του τμήματος του πληθυσμού, που καλείται να εκπροσωπήσει, όσο και τη νομιμοποίησή των οργάνων της για να μιλούν εκ μέρους των μελών της.

Αυτό είναι ένα καίριο σημείο. Η άσκηση δημόσιας έξιουσίας, που αναγνωρίζεται μέσα από το νομοσχέδιο για τους αγροτικούς συλλόγους, επιβάλλει και οι αγροτικές συνδικαλιστικές οργανώσεις να είναι οργανωμένες, σύμφωνα με τις αρχές του Συντάγματος, σύμφωνα με τις αρχές για τη δημοκρατική λειτουργία της Πολιτείας. Επιβάλλει την τήρηση διαδικασιών που εξασφαλίζουν την προστασία και το σεβασμό των δικαιωμάτων του πολίτη.

Επομένως, δεν είναι και σωστή η άποψη, που εκφράστηκε κατά καιρούς, ότι οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στο νόμο

είναι περιττές και άσ άφήσουμε το λαϊκό κίνημα να κρίνει τις διαφορές. Μία τέτοια άποψη, πιστεύω, οδηγεί σε αδιόρεστα.

Όπως επίσης είναι λανθασμένη ή άποψη, ότι η οργάνωση των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων είναι αποκλειστική υπόθεση της αγροτιάς. Αποκλειστική υπόθεση της αγροτιάς δεν μπορεί να είναι, γιατί, όπως ανέφερα και προηγουμένα, μέσω των οργανώσεων αυτών, οι όποιες άναγνωρίζονται και συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων, συμμετέχουν στον προγραμματισμό, συμμετέχουν έτσι στην οργάνωση της κοινωνίας, επηρεάζεται ή πορεία του κοινωνικού συνόλου. Άρα, έχει και το κοινωνικό σύνολο δικαίωμα και υποχρέωση να έχει γνώμη πως θα οργανωθεί οι φορείς αυτοί και η οργάνωση να ανταποκρίνεται στους γενικούς κανόνες οργάνωσης της Πολιτείας. Απόψεις, όπως αυτή που ανέφερα, εκφράζουν μία έντονα συντηρητική νοοτροπία. Ξένη προς ένα πραγματικό δημοκρατικό και προοδευτικό κίνημα.

Υπάρχουν, βέβαια, στο νόμο όρισμένες μεταβατικές διατάξεις —και θέλω να τονίσω ότι οι διατάξεις είναι μεταβατικές— οι όποιες άναγνωρίζουν στο Κράτος όρισμένα δικαιώματα. Σκοπό έχουν να διευκολύνουν την καθιέρωση ενός ατόνομου, αντιπροσωπευτικού αγροτικού συνδικαλισμού, να διευκολύνουν τη μεταβατική περίοδο, έως ότου πραγματοποιηθούν οι στόχοι του Νόμου. Η επιπλέον αυτών των διατάξεων, όπως και έγινε έδω στη συζήτηση, για να άντηλήθουν παρελγόμενα για τον αντιδημοκρατικό χαρακτήρα του νομοσχεδίου, οδηγεί σε διαστρέβλωση του χαρακτήρα του όλου νομοσχεδίου και πιστεύω δεν ανταποκρίνεται σε καλή πίστη.

Λέχθηκε, επίσης, έδω ότι το νομοσχέδιο έμμεσα είναι κομμένο και ραμμένο στα μέτρα της ΕΟΚ. Έγώ δεν γνωρίζω ποιές διατάξεις της ΕΟΚ επιβάλλουν ένα τέτοιο νομοσχέδιο. Άς μάς τις πουν. Οι γενικές θεωρήσεις, οι όποιες άναφέρθηκαν έδω, δεν άποτελούν έπιχειρήμα. Ο καθένας μπορεί να προβάλλει τέτοιους ισχυρισμούς. Έγώ ανέφερα συγκεκριμένα στοιχεία από τα όποια προκύπτει ότι το σύνολο των αγροτών, που έργάζεται στη γεωργία, μπορεί να συμμετέχει σε αγροτικούς συλλόγους και δεν μπορεί να συμμετέχει εκείνοι που δεν έχει ούτε σαν πρωτεύον, ούτε σαν δευτερεύον επάγγελμα τη γεωργία.

Ακούσατε από τον εισηγητή της Άξιωματικής Άντιπολίτευσης ότι στόχος του νομοσχεδίου είναι ο κυβερνητικός συνδικαλισμός. Το έπιχειρήμα εντάσσεται στη γνωστή σειρά των έπιχειρημάτων, που άκούμε μόνον, για τη δημιουργία μονοκομματικού κράτους από το ΠΑΣΟΚ.

Δεν θα άσγολήθουν, άν το έπιχειρήμα αυτό δεν προέβλεπε μια βαθύτατη δυπιστία άπέναντι σε κάθε συνδικαλιστική δραστηριότητα. Τόσο το έλλογικό σύστημα, που προβλέπει ο νόμος, όσο και η δομή του συνδικαλιστικού κινήματος, επιτρέπουν σε κάθε πολιτική άποψη να εκφραστεί και να συμμετάσχει στην οργάνωση των Αγροτικών Συλλόγων. Η Νέα Δημοκρατία δεν άσγολήθηκε ποτέ μέχρι σήμερα με τον αγροτικό συνδικαλισμό. Δεν άσγολήθηκε γιατί; Θεωρούσε τον συνδικαλισμό, όπως κάθε συντηρητική παράταξη, άνώφελο και άπικίνδυνο. Οι αγρότες εκτιμώντας αυτή τη στάση της άποδοκίμασαν τους άγροπατέρες που κατά καιρούς με τις έλλογιες της Νέας Δημοκρατίας επέβιωναν να έμφανισθούν ως έκφραστές τους.

Η άδυναμία της Νέας Δημοκρατίας να οργανώσει τον συνδικαλιστικό της χώρο δεν σημαίνει, ότι ο θεσμός των Αγροτικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων δεν είναι αναγκαίος, ούτε ότι η νομοθετική κατοχύρωσή τους είναι έκφραση μονοκομματικής πολιτικής. Παράδειγμα της στάσης είναι και η κριτική που άσκήθηκε στο δικαίωμα των συλλόγων να εκλέδουν βεθαίσεις. Η κριτική δεν άσκήθηκε στην ύσταση του δικαιώματος, άν είναι σωστό ή όχι, να εκλέδουν βεθαίσεις. Η κριτική άσκηώθηκε με το τι οι υπάρχοντες συλλογοί άνήκουν στο ΠΑΣΟΚ και ΚΚΕ και όχι στη Νέα Δημοκρατία. Το έπιχειρήμα αυτό δείχνει τη νοοτροπία της Νέας Δημοκρατίας, ότι όλοι οι θεσμοί πρέπει να χρησιμοποιούνται

από ένα κόμμα και όταν ο θεσμός δεν ελέγχεται από τη Νέα Δημοκρατία είναι άχρηστος. Με το επιχείρημα αυτό αποδεικνύεται ποιος θέλει εδώ μέσα στον κοινοβουλευτικό συνδικαλισμό. Αναφέρθηκε ο εισηγητής της Μειοψηφίας στο άρθρο 20, ότι στο άρθρο 20, δηλαδή, προβλέπεται η μόνιμη καταβολή χρημάτων στις Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις από το Κράτος. Θα παρακαλούσα να διαβάσει το άρθρο 20...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Δεν είπα αυτό. Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, μια διακοπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Μάλιστα, έρ' όσον την θέχετε ο κ. Υπουργός.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. Είπα, στην παράγραφο 5 του άρθρου 24 στις μεταβατικές διατάξεις, ως προς το Κράτος, και στο άρθρο 20, ως προς τους συνεταιρισμούς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ (Όπ. Γεωργίας). Οι συνεταιρισμοί όμως δεν είναι το Κράτος, κύριε Χατζηνικολάου. Δεν καταλαβαίνω, δηλαδή, πώς ταυτίζετε τα δύο πράγματα. Στο ένα άρθρο λέγει ότι οι συνεταιρισμοί θα μπορούν να δίνουν ενισχύσεις οικονομικές στους Αγροτικούς Συλλόγους, οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις και δεν έχουν σχέση με το Κράτος. Στη μεταβατική διάταξη για μια συγκεκριμένη περίοδο λέγει ότι το Κράτος μπορεί να ενισχύσει τους αγροτικούς συλλόγους. Τό να παραλληλίζετε το Κράτος με τους συνεταιρισμούς είναι κατά τη γνώμη μου άδικο και παράλογο. Δείχνει δέ την αντίληψη της Νέας Δημοκρατίας για το Συνεταιριστικό Κίνημα.

Θα έλω τώρα σε όρισμένες παρατηρήσεις, που έγιναν από τον κ. Λουλέ, ότι η Γενική Συνομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδας έχει υποβάλλει διάφορα υπομνήματα, τα όποια — πρώτος τόνος της κριτικής του — δεν λήφθηκαν υπόψη.

Από το υπόμνημα που έχει ημερομηνία 29.6.1982, το όποιο αναφερόταν σε 12 σημεία του νομοσχεδίου, τα περισσότερα, τα 7 λήφθηκαν υπόψη και με βάση αυτή την κριτική, τροποποιήθηκε σε πολλά σημαντικά σημεία το νομοσχέδιο, πριν κατατεθεί στη Βουλή. Είναι, λοιπόν, ανακριβές ότι αναγκάστηκε η Κυβέρνηση να αποσύρει το σχέδιο νόμου. Ποτέ δεν αποσύρθηκε κανένα σχέδιο νόμου, διότι το σχέδιο αυτό το όποιο συζητήθηκε δεν είχε κατατεθεί στη Βουλή, είχε δοθεί στους φορείς, για να συζητηθεί, να υπάρξουν παρατηρήσεις και να βελτιωθεί. Πιστεύω ότι δημιουργείται διαστρεβλωμένη εντύπωση του διαλόγου όταν γίνονται παρατηρήσεις και γίνονται δεκτές οι παρατηρήσεις και λέγεται μετά ότι αποσύρθηκε ένα σχέδιο νόμου.

Όπως δημιουργείται διαστρεβλωμένη εντύπωση του διαλόγου όταν δε γίνονται δεκτές και όλες οι παρατηρήσεις, που γίνονται από έναν φορέα. Όπως ανέφερα, η νομοθετική λειτουργία είναι κατά τη δική μας γνώμη, εύθυνη της Βουλής, εύθυνη ολόκληρου του πληθυσμού και δεν μπορεί να είναι εύθυνη του οποιουδήποτε συνδικαλιστικού φορέα, όσο αντιπροσωπευτικός κι' αν είναι. Γιατί εάν οι συνδικαλιστικοί φορείς κάνουν αποκλειστικά και μόνοι αυτοί τα σχέδια νόμου, τότε δεν θα έχουμε το συμμεριζόμενο πολιτεύμα, αλλά θα έχουμε ένα συντεχνιακό πολιτεύμα.

Για όρισμένα σημεία, στα όποια αναφέρθηκε ο κ. Λουλέ, θα γίνουν τροποποιήσεις στην κατ' άρθρο συζήτηση, ανταποκρινόμενοι στις υποδείξεις που έγιναν.

Θέλω να τονίσω ότι δεν θα αλλάξουμε το χαρακτήρα του νομοσχεδίου, το όποιο θα παραμείνει το ίδιο στις γενικές του αρχές και πιστεύουμε ότι βρίσκει την συμπράξια των αγροτικών συλλόγων και ως μη δημιουργούν εντυπώσεις, τα τηλεγραφήματα, που στέλνονται κατά καιρούς, όταν ιδίως έχουν ακριβώς όλα το ίδιο περιεχόμενο.

Θέλω να αναφέρω ότι εκπρόσωποι της ΓΕΣΑΣΕ έχουν δηλώσει και δημόσια ότι συμφωνούν με το σχέδιο νόμου.

Ενδεικτικά ο Πρόεδρος της ΓΕΣΑΣΕ σε μια έκτακτη, της 13.4.1983, ανέφερε ότι «αυτό το σχέδιο νόμου έρχεται

να αναγνωρίσει το Αγροτικό Συνδικαλιστικό Κίνημα, το κίνημα που έρχεται να εκφράσει τα συμφέροντα και εκπροσωπεί τα συμφέροντα της ελληνικής αγροτιάς και μέχρι σήμερα τέτοια αναγνώριση δεν υπήρχε.

Η αγροτιά χαίρει την κατάθεση του σχεδίου νόμου στη Βουλή και περιμένει το συντομότερο να ψηφιστεί. Είναι αναγνώριση του αγώνα της αγροτιάς και του Αγροτικού Συνδικαλιστικού μας Κινήματος. Τώρα ο αγώνας των αγροτών αναγνωρίζεται και δικαιώνεται».

Κλείνοντας θέλω να τονίσω ότι το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στην προσπάθεια αναδιοργάνωσης των δομών της ελληνικής γεωργίας. Θα ενισχύσει τους συλλογικούς φορείς των αγροτών. Θα υποστηρίξει την εξέλιξη του αγροτικού συνδικαλισμού. Θα ενισχύσει την αυτόνομη των δημοκρατικών λειτουργιών των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων. Θα περιορίσει τις προσπάθειες επέμβασης και χειραγώγησης. Το νομοσχέδιο, σύμφωνα με τη γραμμή της Κυβέρνησης, αποτελεί ένα ακόμη βήμα για την αποκέντρωση, ένα ακόμη βήμα για την αυτοδιαχείριση των ενδιαφερομένων, ένα ακόμη βήμα για να δώσουμε μια νέα μορφή στην ελληνική γεωργία.

Σας καλώ να το υπερψηφίσετε. (Χειροκροτήματα από την Πλευρά του ΠΑΣΟΚ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Μιχαήλ Στεφανίδης). Ο κ. Στεφανόπουλος, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Με ρέοντα στο Βήμα, αξιότιμες κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αρχή κυρίως της ομιλίας του κ. Υπουργού και όρισμένες γενικόλογες και άφοριστοι, τις όποιες και τους όποιους διατύπωσε και που έμένα μου δημιούργησαν μερικά ερωτηματικά, τα όποια θα προσπαθήσω να διατυπώσω και ενώπιόν σας.

Θα ξεκινήσω με τον ισχυρισμό ότι όλες οι Κυβερνήσεις και όλα τα Κόμματα δικαιούνται να προσπαθούν να επηρεάσουν τις διαφορές τάξεις και να φανούν ότι υπέρ αυτών εργάζονται, ώστε να αποσπάσουν την ευνοϊκή υπέρ του Κόμματος των ψήφο. Αυτό είναι μέσα στους κανόνες του δημοκρατικού παιχνιδιού, γι' αυτό ο καθ' ένας από μας ισχυρίζεται ότι βοηθάει, είτε τους αγρότες, είτε τους εργάτες, είτε τους άλλους επανγγελματίες περισσότερο από τον άλλο. Αλλά να ισχυρίζεται κανείς ότι η δική μας ή Κυβέρνηση μόνιμως στρέφεται εναντίον όλων των τάξεων, όπως περίπου ισχυρίστηκε στην αρχή της ομιλίας του ο κ. Υπουργός και ότι είχε βάσει σκοπό της να κάνει αντιαγροτική πολιτική, να προσπαθεί να καταπιέξει τους αγρότες με τους κομματάρχες, τη στιγμή που το ΠΑΣΟΚ προσπαθούσε να τους απελευθερώσει δια των Αγροτικών Συλλόγων, είναι τεράστιχ ή απόσταση.

Ας δούμε ποιά είναι η αλήθεια, για να μη παρασυρόμεθα, όχι απλώς σε ιστορικές ανακρίσεις, αλλά σε παραπληρητικούς ισχυρισμούς, οι όποιοι και προσεκτικά και μετεκλογικά, δυστυχώς, εύρισκουν ακόμη τη θέση τους.

Ο αγροτικός πληθυσμός, πάντοτε, όχι μόνο στην Ελλάδα, σε όλες τις Χώρες του κόσμου, ύστερεί από απόψεως εισοδήματος, απέναντι των άλλων τάξεων. Αυξάνεται και το αγροτικό εισόδημα, αλλά με κάποια υπέρηψη. Ακολουθεί, δεν προπορεύεται ποτέ. Και οι λόγοι είναι γενικότεροι, δεν αφορούν μόνο την Ελλάδα και ισχύουν, επαναλαμβάνω, σε όλο τον κόσμο. Γι' αυτό είναι πάρα πολύ έντονο, πάντοτε, το αίτημα των αγροτών, να πλησιάσουν τους ρυθμούς ανάπτυξης, να τρέξουν με την ίδια ταχύτητα, όσο το δυνατόν πιο όμοια με τις άλλες τάξεις και να αυξήσουν το εισόδημά τους.

Παλαιότερα οι αγροτικές διεκδικήσεις κατευθύνοντο προς άλλους τομείς. Ήταν, είτε η αναγνώριση της ιδιοκτησίας των, είτε η διανομή των μεγάλωντσιφλικιών. Τα τελευταία χρόνια εκεί που έχουν οι αγρότες κυρίως έντείνει τις προσπάθειές τους — και για μένα σωστά κάνουν, για τον κ. Υπουργό βλέπω ότι δεν κάνουν πια σωστά και εκεί θα επιμείνω — είναι στην αναζήτηση υψηλών τιμών για τα προϊόντα τους.